

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Bakalářská práce

2018

Tomáš Vozar

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Komunální heraldika v okrese Chrudim po roce 1989
Bakalářská práce

Autor: Tomáš Vozar

Studijní program: B 7105

Studijní obor: Archivnictví – historie

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Mgr. Martina Bolom-Kotari, Ph.D.

Hradec Králové, 2018

Zadání bakalářské práce

Autor: Tomáš Vozar

Studium: F15BP0188

Studijní program: B7105 Historické vědy

Studijní obor: Archivnictví - historie

Název bakalářské práce: Komunální heraldika v okrese Chrudim po roce 1989

Název bakalářské práce AJ: Communal heraldry in the Chrudim district after 1989

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Má bakalářská práce se bude zabývat znaky a dalšími komunálními symboly udělenými obcím v okrese Chrudim po roce 1989. Tyto symboly budou blasonovány a bude analyzována typologie použitých heraldických znamení. Rovněž bude věnována pozornost celému procesu udělování obecních znaků.

Milan BUBEN, Heraldika, Praha 1986. Milan BUBEN, Encyklopedie heraldiky: světská a církevní titulatura a reálie, Praha 2003. Tomáš KREJČÍK, Richard PSÍK, Základy heraldiky, Ostrava 2009. Jiří ČAREK, Městské znaky v českých zemích, Praha 1985. Rostislav NOVÝ, Počátky znaků českých měst, Sborník archivních prací 26, 1976. Jiří ČAREK, K otázkám současné městské heraldiky, Archivní časopis, 1972., Zákon č.367/1990 Sb. o obcích (obecní zřízení). Zákon č.128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). Archiv PS ČR, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům. Dokumentace jednotlivých obcí k procesu udělování obecních znaků.

Garantující pracoviště: Katedra pomocných věd historických a archivnictví,
Filozofická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Martina Bolom Kotari, Ph.D.

Oponent: doc. PhDr. Věra Němečková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 19.10.2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval pod vedením vedoucí práce samostatně a uvedl jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 19. 7. 2018

.....

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Martině Bolom-Kotari, Ph.D. za odborné vedení, poskytnutí cenných rad a času, jež mi věnovala. Mé poděkování patří také vedoucímu Archivu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Mgr. Bc. Petru Dvořáčkovi i ostatním pracovníkům archivu za jejich vstřícnost a ochotu, kterou mi v průběhu mého bádání projevovali. Chtěl bych poděkovat i všem představitelům obcí, kteří mi poskytli informace během mého výzkumu. Děkuji též mojí rodině, přátelům a spolužákům za projevenou podporu v době, kdy jsem ji potřeboval.

Anotace

VOZAR, Tomáš, *Komunální heraldika v okrese Chrudim po roce 1989*, Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 2018, Bakalářská práce.

Bakalářská práce se zabývá znaky měst a obcí v okrese Chrudim udělenými po roce 1989. Po úvodní kapitole o heraldice a jejím vývoji a o městské heraldice následuje kapitola pojednávající o udělování komunálních symbolů a činnosti podvýboru pro heraldiku a vexilologii. Stěžejní částí práce je katalog obcí. Hlavní část práce uzavírá zhodnocení znaků z hlediska nejčastějších motivů a tinktur. Součástí práce je také obrazová příloha obsahující všechny schválené znaky i zamítnuté návrhy.

Klíčová slova

heraldika, komunální, obec, okres Chrudim, znak

Annotation

VOZAR, Tomáš, *Communal heraldry in the Chrudim district after 1989*, Hradec Králové: Faculty of Arts, University of Hradec Králové, 2018, Bachelor Thesis.

The bachelor thesis deals with the municipal coats of arms granted after 1989. The introductory chapter about heraldry and its development and about urban heraldry is followed by chapter dealing with granting of communal symbols and the activities of the subcommittee for heraldry and vexillology. The crucial part of the thesis is the catalog of municipalities. The main part of the thesis is concluded by the evaluation of the coats of arms from the point of view of the most frequent motives and tinctures. A part of the thesis is also a picture attachment containing all approved coats of arms and rejected designs.

Key words:

heraldry, communal, municipality, Chrudim district, coat of arm

Obsah

Úvod	10
1 Heraldika	11
1.1 Vysvětlení pojmu a vývoj heraldiky.....	11
1.2 Městská heraldika	13
2 Proces udělování komunálních symbolů a činnost podvýboru pro heraldiku a vexilologii 17	
3 Katalog obcí a jejich heraldických symbolů.....	20
3.1 Běstvína	20
3.2 Bítovany	21
3.3 Bor u Skutče	23
3.4 Bořice	23
3.5 Bousov.....	24
3.6 Bylany.....	24
3.7 České Lhotice	25
3.8 Dolní Bezděkov.....	26
3.9 Dřenice	26
3.10 Dvakačovice.....	27
3.11 Hodonín.....	28
3.12 Holetín.....	29
3.13 Horka	30
3.14 Horní Bradlo	31
3.15 Hošťalovice.....	31
3.16 Hroubovice.....	32
3.17 Jeníkov.....	33
3.18 Jenišovice	34
3.19 Kameničky	34
3.20 Kladno	35
3.21 Klešice	36
3.22 Kočí.....	36
3.23 Kostelec u Heřmanova Městce	37
3.24 Krásné.....	38
3.25 Krouna	39
3.26 Křižanovice	40

3.27	Lány	41
3.28	Leštinka	41
3.29	Libkov	42
3.30	Liboměřice.....	43
3.31	Licibořice	43
3.32	Lipovec	44
3.33	Lozice.....	45
3.34	Lukavice.....	45
3.35	Miřetice	46
3.36	Mladoňovice.....	47
3.37	Morašice.....	47
3.38	Mrákotín.....	48
3.39	Nasavrky.....	49
3.40	Orel.....	49
3.41	Ostrov.....	50
3.42	Otradov	51
3.43	Perálec.....	51
3.44	Podhořany u Ronova	52
3.45	Pokřikov.....	53
3.46	Prachovice	53
3.47	Předhradí.....	54
3.48	Přestavlky	55
3.49	Raná.....	56
3.50	Rosice	57
3.51	Rozhovice	57
3.52	Řestoky.....	58
3.53	Slatiňany	59
3.54	Smrček.....	59
3.55	Sobětuchy.....	60
3.56	Stolany.....	62
3.57	Střemošice.....	62
3.58	Studnice.....	63
3.59	Svídnice	64
3.60	Svratouch	64

3.61	Tisovec.....	65
3.62	Trojovice.....	66
3.63	Třemošnice.....	66
3.64	Třibřichy	67
3.65	Úhřetice.....	68
3.66	Vápenný Podol	69
3.67	Včelákov	70
3.68	Vežvanovice	70
3.69	Vítanov	71
3.70	Vojtěchov	72
3.71	Vrbatův Kostelec	73
3.72	Všeradov.....	74
3.73	Vysočina	75
3.74	Zaječice.....	76
3.75	Zájezdec.....	77
3.76	Zderaz.....	78
3.77	Žlebské Chvalovice	78
4	Zhodnocení obecních znaků okresu Chrudim	81
4.1	Zhodnocení dle nejčastějších motivů a tinktur	81
4.2	Přístup obyvatel k obecním symbolům	82
4.3	Medailonky vybraných heraldiků.....	83
	Závěr.....	85
	Prameny a literatura	87
	Obrazová příloha.....	100

Úvod

Předmětem mé bakalářské práce je komunální heraldika okresu Chrudim. Toto téma jsem chronologicky vymezil výrazem „po roce 1989“, což znamená od roku 1990 do současnosti. Ve své práci se věnuji 3 městům, 1 městysu a 73 obcím, z nichž 1 obec zatím svůj znak nemá, nicméně o něj zatím neúspěšně usiluje.

Heraldika mě z pomocných věd historických zaujala nejvíce, proto jsem se rozhodl při výběru tématu bakalářské práce právě pro komunální heraldiku. Okres Chrudim jsem si zvolil proto, že v něm žiji a mám k němu vztah.

Práce obsahuje čtyři kapitoly. První kapitola obsahuje stručné pojednání o pojmu heraldika a o jejím vývoji a o městské heraldice. Ve druhé kapitole vysvětluji, jak probíhá proces udělování obecních znaků a popisuji činnost Podvýboru pro heraldiku a vexilologii, který spadá pod Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Těžiště práce spočívá ve třetí kapitole, která je katalogem obcí a jejich heraldických symbolů. Obce jsou v něm řazeny abecedně. Základem pro jeho vypracování byla návštěva Archivu Poslanecké sněmovny, kde mi byla poskytnuta Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, ze které jsem získal mnoho užitečných informací. Také jsem se snažil získat informace přímo od obcí emailem a několik obcí jsem navštívil osobně. Ve čtvrté kapitole se snažím znaky zhodnotit z hlediska toho, jaké motivy a jaké tinktury jsou nejpoužívanější. Také zde uvádím pohled na přístup obyvatel k obecním symbolům a medailonky čtyř nejvýznamnějších heraldiků. Nezbytnou součástí práce je obrazová příloha, která obsahuje všechny znaky, kterými se v práci zabývám.

V šedesátých a sedmdesátých letech se objevuje množství populárních publikací o městské heraldice. V roce 1975 vyšla kniha Aloise Pražáka a Karla Lišky „Znaky a pečetě středočeských měst“. Kniha představuje velmi dobrý metodický návod pro zpracování a popis městských znaků. Další knihou je práce Vladimíra Rudy a kolektivu „Znaky severočeských měst, která vyšla v roce 1970“. Uvedená práce kvalitně zpracovává zvolenou problematiku. Další publikací je práce Erika Bouzy a Věry Vaňkové Znaky a pečetě náchodského okresu. Základním dílem pro studium městské heraldiky je kniha Jiřího Čarka „Městské znaky v českých zemích“. I já jsem z ní čerpal.

1 Heraldika

1.1 Vysvětlení pojmu a vývoj heraldiky

Heraldika je nauka obsahující souhrn základních pravidel a zvyklostí, podle nichž se tvoří znaky a také učící znaky popisovat, určovat a kreslit. Heraldika však není pouze naukou o znacích (jejich vzniku tvorbě, vývoji a užívání), ale zabývá se vším, co se znaky souvisí, tedy také prapory, řády, odznaky a všemi ostatními symboly. Heraldika není pouze vědou, ale je i uměním, protože ke tvorbě a malbě znaků je potřeba už vypěstovaného výtvarného citu a obratné ruky. Stojí proto na pomezí historických věd a výtvarného umění, opravdu dobří heraldici jsou totiž zároveň vědci i umělci.

Heraldika vznikla později než samy znaky. Původ heraldiky se zpravidla klade do poloviny dvanáctého století, kdy přibližně v letech 1135-1155 vznikají první znaky téměř současně v řadě zemí západní a jižní Evropy (Anglie, Francie, Německo, Španělsko, Itálie).¹ Počátky heraldiky mají souvislost s křížovými výpravami, jejichž cílem bylo osvobodit Palestinu (Svatou zemi), zvláště pak hrob, kde byl podle víry křesťanů pochován Ježíš Kristus (Boží hrob), z rukou nevěřících, tj. vyznavačů islámu. Proto se heraldika plně rozvinula hlavně v těch zemích, kde se již upevnily feudální vztahy a které byly pod vlivem římské církve. Křížové výpravy si vynutily systém v heraldice a podnítily její rozmach. V období druhé křížové výpravy (1147-1149) dochází k nejstarším projevům heraldiky a vznikají první známé znaky. První dědičné erby náležejí vyšší šlechtě u všech západoevropských národů na konci poslední čtvrtiny dvanáctého století a na počátku třináctého století se objevují i u šlechty nižší. Nejstarší doložený panský erb v Čechách je na pečeti Vítka z Prčic z roku 1220. Do roku 1250 existuje v Čechách a na Moravě jen velmi málo doložených erbů, ale potom se jejich počet rychle zvětšuje.²

Čtrnácté a patnácté století představují vrchol ve výtvarném vývoji heraldiky. Kromě erbovních rolí a knih se začaly vydávat první erbovní listiny. Většina erbů je však i nadále prostě osvojována. Náplní nejstarších erbovních listin bývalo udělení „odumřelého“ erbu, tj. takového který vymřením určitého rodu spadl na panovníka

¹ Milan BUBEN, *Encyklopedie heraldiky: světská a církevní titulatura a realie*, Praha 2003, s. 10.

² Týž, *Heraldika*, Praha 1986, s. 15-18.

jako odumřelé léno, nebo změna erbovní figury. Ještě v průběhu čtrnáctého století se začaly udělovat i erby nové a jejich počet stále narůstal. V důsledku rozšíření erbů, mezi nimiž se stále častěji objevovali nižší složky feudální společnosti (např. řemeslníci a v některých oblastech Evropy i svobodní sedláci), se v průběhu patnáctého století objevují příznaky určité přemíry erbů. Erb přestával být jasným symbolem společenského zařazení a snižovala se i schopnost erbu identifikovat svého majitele. Krizové tendence ve vývoji erbovnictví se stávají markantnějšími právě v patnáctém století, kdy erbů užívaly i různé spolky, korporace, cechy či řemesla. Panovnické kanceláře vydávaly ročně desítky erbovních listin, jejichž příjemci byli i nižší služebníci jako královští kuchaři nebo dvorní šašci. Většina uživatelů erbů v patnáctém století již neměla rytířskou zbroj, a tak své erby mohla uplatnit jen na pečetích, při výzdobě svých domů nebo pro označení svého majetku. Tím se otevřela cesta pro rozvinutí dekorativní stránky heraldiky, která dosáhla svého rozmachu ve stylu pozdní gotiky. Zdůraznění dekorativnosti a reprezentační stránky erbu však v sobě neslo zárodek přezdobení. Jasná linie heraldické kresby se začíná ztrácet v ornamentu. Renesanční umění ještě vneslo nové prvky a výtvarné hodnoty do vzhledu erbů, které se stále více a více stávaly papírovou záležitostí. V této době se objevují první práce o erbech a heraldika se začala konstituovat jako vědní obor.

V sedmnáctém a osmnáctém století byly postupně rozměňovány a zapomínány zásady staré heraldiky. Erb, který byl nejčastěji jen součástí další dekorace, již nemusel odpovídat požadavku zřetelnosti a jasnosti. I přesto v tomto období vznikaly plnohodnotné heraldické památky, většinou však měla heraldická tvorba skutečně nízkou výtvarnou úroveň. Úpadkový vývoj pokračoval i v devatenáctém století, kdy se úroveň tvorby a zpracování erbů stále snižovala. Dokonce i v některých kancelářích, vydávajících erbovní listiny, se na vzhled nových erbů prakticky nedbalo. Teprve ve druhé polovině devatenáctého století se alespoň částečně zvýšila úroveň nově udělovaných erbů, u nichž bylo více dbáno na dodržování heraldických zásad. S tímto postupným odumíráním živé heraldiky časově nesouvisí vývoj heraldiky jako pomocné vědy historické, která se od konce osmnáctého století po očištění

od nejnaivnějších humanistických a barokních fikcí propracovala k zvládnutí systému teorie a zpřesnění terminologie.

Konec první světové války a zánik řady monarchií znamenal v Evropě podstatné omezení užívání erbů. Jejich tvorba se omezuje na oblast státní a komunální heraldiky, do jisté míry přežívá i heraldika církevní.³

1.2 Městská heraldika

Původ městských znaků není zcela jasný, vedou se o něj spory. Mnozí heraldikové si myslí, že se městské znaky vyvinuly z městských pečetí, které se začínají ojediněle objevovat již ve dvanáctém století. Jiní heraldici se domnívají, že městské znaky vznikly samostatně a s pečetěmi nic společného nemají.⁴ Městské znaky měly převážně, nikoliv výhradně svůj původ v obrazu městské pečeti.⁵ Města totiž potřebovala pečeť, často již od svého založení, k právnímu ověřování vydávaných městských písemností. Znak neměl kdo nosit a byl tehdy výhradním znamením rytířstva, užívaným většinou na válečné zbroji a na praporecích.

Přechod od městských symbolů na pečetích k opravdovým městským znakům se uskutečňuje až v době, kdy původní vojenský význam znaku ustupuje do pozadí a kdy se znaky stávají především symboly totožnosti, vlastnictví a stavu. Městské znaky začala užívat nejdříve královská města, později to podle jejich vzoru začala dělat i poddanská města. Města si zpočátku, podobně jako šlechta, své znaky volila sama. Až později panovníci začali tyto znaky schvalovat a sami udělovat nové městské znaky.⁶

Pro předhusitskou dobu jsou prokázány znaky Brna, Starého Města pražského, Kutné Hory, Litoměřic, Písku, Kladska, Opavy, Jihlavy, Mostu, Hradce Králové a Slavkova u Brna. K těmto jedenácti prokázaným znakům měst je podle Rostislava Nového možné připojit ještě znak Českých Budějovic a dále znaky Klatov a Nymburka. Do předhusitské doby spadají ještě další dva znaky. První je znak Rejštejna a Kašperských Hor, tvořících původně jedno město a druhý je znak náležející městu

³ Tomáš KREJČÍK, Richard PSÍK, *Základy heraldiky*, Ostrava 2009, s. 10-12.

⁴ Milan BUBEN, *Encyklopedie*, s. 29.

⁵ Rostislav NOVÝ, *Počátky znaků českých měst*, Sborník archivních prací 26, 1976, s. 367-412.

⁶ Milan BUBEN, *Encyklopedie*, s. 29.

Žebráku. Po odečtení Kladska se jedná na území dnešní České republiky o patnáct znaků měst, které prokazatelně existovaly už v době předhusitské. Existence dalších znaků je pravděpodobná, nikoli ovšem prokázána. S největší pravděpodobností mělo ve skutečnosti v předhusitské době znak dvacet dva měst.⁷ Pro většinu těchto prvních znaků se nezachoval žádný doklad o existenci nějakého privilegia, jímž byl znak udělen. Je pravděpodobné, že právě tyto nejstarší znaky si naše největší a nejmocnější města zavedla svémocně, jako znamení svých vojenských sborů. Snad koncem čtrnáctého a počátkem patnáctého století si král uvědomil, že lze udělování znaku využít jako projevu zvláštní milosti a privilegia pro město. Zcela prokázána je existence znakového privilegia z roku 1416 pro město Slavkov a nejvýše pravděpodobné je též udělení znaku městu Žebráku králem Václavem.

Zavedení podobně svémocně jako asi u nejstarších znaků měst v našich zemích lze předpokládat také u znaků, které snad povstaly z praktické potřeby u městských sborů v době husitské. Šlo o revoluční znaky, které vznikly v situaci, kdy země neměla krále, který by je mohl udělovat. Není známo, kolik měst si zavedlo znak a která to byla.

I Zikmundovi nástupci udělovali znaky českým a moravským městům. Ladislav Pohrobek dal znak Mostu, Ústí nad Labem a Chomutovu. Jiří z Poděbrad potvrdil znak Kutné Hory, udělil znak městu Duchcovu a polepšil znak města Stříbra. V pohusitské době se tak stalo udělování znaků vlastně právem královským. Velmi početná znaková privilegia byla vydána králem Vladislavem II. a mnohá z nich se zachovala dodnes, jiná jsou známa z opisů a konfirmací. Jsou to např. privilegia pro města Vysoké Mýto, Ústí nad Labem, Hrob nebo Domažlice, z poddanských měst nebo městeček např. Rychnov nad Kněžnou, Týniště nad Orlicí nebo Unhošť. Celkem je známo více než 50 měst a městeček, která dostala znak nebo jeho polepšení od krále Vladislava II.

Ani šestnácté století nezaostávalo. Ludvík Jagellonský během své krátké vlády mohl vydat pouze menší počet znakových privilegií. Ferdinand I. pokračoval v šíření znaků i pro menší poddanská města a městečka. Vydal jich nejméně 65. Maxmilián II. během své vlády udělil méně znaků. K období vlády Rudolfa II. se hlásí celá řada znakových

⁷ Jiří ČAREK, *Městské znaky v českých zemích*, Praha 1985, s. 26-28.

privilegií. Také později byla vydávána nová privilegia a zřizovány nové znaky, ale dělo se tak již v menším počtu.⁸

Od poloviny sedmnáctého století až do poloviny devatenáctého století bylo vydáno málo znakových privilegií. Jednalo se většinou o konfirmace starých znaků nebo privilegia na jejich polepšení. Až v průběhu devatenáctého století se města znovu začínají zajímat o znak. Od roku 1850 do roku 1918 bylo vydáno asi sto znakových privilegií a dekretů na nové znaky měst, případně na úpravu starších znaků. Mnohé ze znaků udělených ve druhé polovině devatenáctého a počátkem dvacátého století jsou typickými produkty úpadku heraldiky. Tyto znaky jsou často například přeplněné obecnými figurami.

Po osvobození roku 1918 bylo zpočátku potvrzování nových znaků měst zastaveno. Teprve zákonem č. 252 z 30. března 1920, který obsahoval ustanovení o státním znaku, pečeti a vlajce, bylo zároveň pověřeno ministerstvo vnitra právem pozměňovat znaky veřejné, vyjma státního znaku, který byl zákonem ustanoven. Města, která chtěla pozměnit svůj znak nebo chtěla získat nový, nadále musela žádat o povolení ministerstva vnitra, které postoupilo žádost k posouzení Archivu ministerstva vnitra. Úprava znaků často sestávala z odstranění habsburských emblémů. Tak se stalo v roce 1927 i ve znaku hlavního města Prahy.

Za okupace se několik měst v pohraničí snažilo o novou úpravu. Chtěla si do svého znaku přidat znamení hákového kříže, eventuálně jím nahradit českého lva (Liberec), nebo Madonu (Nový Bor).

Zákonem č. 279 z roku 1949 přestaly být obce právními subjekty a záhy poté dostaly národní výbory (1951) jakožto orgány státní moci příkaz užívat na svých razítkách státního znaku. Tím byl prakticky městský znak vyloučen z užívání. Současně se také změnil vztah ke znaku. Období nezájmu o znaky trvalo téměř dvacet let. Postupem času se ukázalo, že města znaky potřebují, proto se některá naše města vracela k užívání znaků.⁹ Vzorový statut městských národních výborů z roku 1967 (č. 109/67 Sb.) stanoví, že městské národní výbory mohou užívat městských znaků. Obnovuje se

⁸ Tamtéž, s. 30-32.

⁹ Jiří ČAREK, *Městské znaky*, s. 35-37.

užívání městských znaků jako symbolů města. Jejich užívání bylo ovšem omezeno pouze na obce, které měly městský národní výbor a byly tedy městem (celkem asi 420 obcí). Archivní správa ministerstva ČSR dala podnět k ustavení komise, jejímž úkolem mělo být posuzovat znaky měst jako poradní archivní orgán.¹⁰

¹⁰ Jiří ČAREK, *K otázkám současné městské heraldiky*, Archivní časopis, 1972, s. 185-190.

2 Proces udělování komunálních symbolů a činnost podvýboru pro heraldiku a vexilologii

Důležitý mezník nastal v roce 1990. 4. 9. 1990 byl vydán zákon č.367/1990 Sb. o obcích (obecní zřízení), podle něhož obce mohou užívat znak a prapor obce. Pokud obec nemá historický znak a prapor, mohou jí být na její návrh předsednictvem České národní rady uděleny.¹¹ 12. 4. 2000 byl vydán zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), podle něhož obce mohou mít znak a vlajku obce. Předseda Poslanecké sněmovny může obci, která nemá znak nebo vlajku obce, na její žádost znak nebo vlajku obce udělit. Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost obce změnit znak nebo vlajku obce. Kancelář Poslanecké sněmovny zašle údaje o udělení nebo změně znaku nebo vlajky obce neprodleně Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu.¹²

Pravomoc udílet komunální symboly se také opírá o § 29 odst. 3 zákona č.90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů. Prakticky byla agenda v sedmém volebním období Poslanecké sněmovny svěřena Podvýboru pro heraldiku a vexilologii Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu.¹³

Žádost o udělení obecních symbolů podává nejčastěji starosta obce. Žádost o schválení obecních symbolů musí obsahovat: průvodní dopis na hlavičkovém papíru opatřený razítkem obce a podpisem pověřeného zastupitele, kopii usnesení zastupitelstva, kterým schválilo předložené návrhy, barevné vyobrazení návrhu ve formátu A4 s uvedením autora, návrh slovního popisu předloženého návrhu a odůvodnění použitých figur v návrhu. Právo užívat obecní symboly uděluje předseda Poslanecké sněmovny na základě doporučení Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu (dále jen VVKMT). Žádosti o udělení obecních symbolů

¹¹ Oficiální stránky Ministerstva vnitra České republiky. Sbíрка zákonů. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=367/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. [online]. [cit. 6. 4. 2018].

¹² Webová stránka Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128#cast1>. [online]. [cit. 6. 4. 3018].

¹³ Emailová korespondence s PhDr. Ondřejem Tikovským, Ph.D. ze dne 31. 10. 2017.

projednává Podvýbor pro heraldiku a vexilologii (dále jen PPHV), který je součástí VVVKMT. Jednání PPHV jsou ze zákona č.90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, neveřejná.¹⁴

PPHV se schází přibližně čtyřikrát do roka – jednání se účastní poslanci a členové expertní skupiny, která se skládá z řad heraldických a vexilologických odborníků z ČR.¹⁵ Členy expertní skupiny jsou: Ing. Petr Exner, Mgr. Pavel Fojtík, JUDr. Marcela Havrdová, PhDr. Karel Müller, PhDr. Zbyšek Svoboda a prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D.¹⁶ Schůze PPHV se konají v provozně účelovém zařízení kanceláře Poslanecké sněmovny v Lipnici nad Sázavou. Jsou nejčastěji třídenní, ale mohou být i jednodenní. Na program schůzí PPHV jsou zařazovány přednostně zasláné opravy již dříve zamítnutých žádostí a žádosti obcí o udělení znaků a vlajek v případě, že mají významná výročí pro obec a s tím spojené oslavy (např. 700 let od založení obce). Dále jsou na program schůzí zařazovány další žádosti, a to podle data doručení. Na jedné schůzi PPHV je projednáno 80-120 žádostí.

Každá žádost je projednána PPHV na jeho schůzi a ke každé žádosti se vyjadřují odborníci z řad heraldiků a vexilologů, následně se rozhodne, zda PPHV doporučí, aby byla žádost postoupena předsedovi Poslanecké sněmovny k udělení či nikoli. Dle doporučení PPHV (ke kladně projednaným žádostem) přijímá VVVKMT usnesení, které se postupuje předsedovi Poslanecké sněmovny. Toto usnesení může být přijato buď na schůzi výboru či per rollam. Schvalovací proces probíhá průběžně během celého roku, avšak vždy až na jednání PPHV, které probíhá přibližně jednou za čtvrt roku, se závazně rozhodne. Před jednáním se žádost obce eviduje a poslanci a experti se mohou již od data zaevidování k žádosti vyjadřovat, jelikož PPHV používá speciální aplikaci, do které mají členové i experti přístup dálkově.¹⁷ Často se tak podaří předejít zamítnutí žádosti, jelikož se může před jednáním podvýboru s obcí vykomunikovat potřebné úpravy či změny.

¹⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/informace>. [online]. [cit. 7. 4. 2018].

¹⁵ Rozhovor s Mgr. Helenou Novákovou, VVVKMT, ze dne 16. 3. 2018.

¹⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/informace>. [online]. [cit. 7. 4. 2018].

¹⁷ Jedná se o Registr komunálních symbolů – část je veřejná a lze se do ní dostat přes www.psp.cz a další část je neveřejná a do ní mají přístup pouze členové a experti PPHV.

Průběh projednávání se skládá z na sebe navazujících kroků. Nejprve je žádost zaevidována v PPHV, potom je žádost projednána v PPHV, poté je zaslána informace o výsledku projednávání předsedou PPHV starostům obcí, následně je přijato usnesení VVVKMT, nato je vydáno Rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny. Dle právního výkladu od tohoto okamžiku mohou obce začít užívat schválené obecní symboly. Nakonec proběhne slavnostní předání dekretu o právu užívat znak či vlajku zástupcům obcí, na němž je uveden závazný slovní popis (blason) u jednotlivých symbolů.

Nelze stanovit procentní neúspěšnost žadatelů, každé jednání je jedinečné. Někdy je zamítnuto cca 10%, jindy 1%. Podvýbor nemůže zamítat obecní symboly ze subjektivního hlediska, vždy k tomu musí být objektivní důvod. Mezi nejčastější nedostatky patří použití barvy na barvu nebo kovu na kov, neheraldické ztvárnění figur, použití celého erbu žijícího šlechtického rodu bez jejich povolení, použití barevných odstínů jedné barvy, zobrazení figur v perspektivě, neopodstatněné užití čtvrcení štítu, položení celého štítu znaku na list vlajky, použití nových figur na vlajce oproti znaku, neopodstatněné užití figur – tzn. že zasláné zdůvodnění obcí se nezakládá na pravdě a nadměrné užití obecných figur.¹⁸

¹⁸ Rozhovor s Mgr. Helenou Novákovou, VVVKMT, ze dne 16. 3. 2018.

3 Katalog obcí a jejich heraldických symbolů

Okres Chrudim leží v Pardubickém kraji. Jeho dřívějším sídlem bylo město Chrudim. V rámci kraje sousedí na severu s okresem Pardubice a na východě s okresy Ústí nad Orlicí a Svitavy. Na jihu hraničí s okresy Žďár nad Sázavou a Havlíčkův Brod kraje Vysočina, na západě pak s okresem Kutná Hora Středočeského kraje. V okrese Chrudim se nachází 108 obcí. Z toho 76 obcí obdrželo znak roku 1990 a později¹⁹, patnáct obcí obdrželo znak před rokem 1990 a sedmnáct obcí nemá obecní znak dodnes.²⁰

3.1 Běstvina

Obec Běstvina je v současné době ještě bez znaku obce.²¹ O tom, že obec Běstvina nemá svůj znak, diskutovali zastupitelé již od roku 2015. Běstvina nepatří mezi nejmenší obce, má přes 500 obyvatel a zastupitelé se shodli na tom, že by obec měla mít znak. Problém byl v tom, že pod Běstvinu patří ještě další čtyři místní části. Vystal problém, co by měl znak obsahovat, aby reprezentoval všechny místní části.²² Na začátku roku 2017 zastupitelstvo obce rozhodlo o tom, že obec nechá zpracovat návrh na znak obce, a to firmou Alerion s.r.o. se sídlem v Brně. Po podepsání smlouvy o zhotovení znaku a vlajky obce firma po konzultaci se starostkou obce Marií Brožkovou obci vytvořila pět návrhů. Heraldik Zdeněk Kubík vycházel z historických pramenů. Významnou dominantou obce je, kromě farního kostela sv. Jana Křtitele, především pozoruhodná a výjimečná šestiboká kaple sv. Jana Nepomuckého z první čtvrtiny osmnáctého století (ve stylu barokní gotiky), architektonicky hojně využívající opakujícího se motivu hvězdy. Starostka obce návrhy předložila zastupitelům a dalším občanům, o kterých věděla, že se zabývají historií obce. Návrhy s popisem byly prostudovány, nedošlo však ke shodě. Zastupitelstvem tedy bylo navrženo, aby byla ve znaku obce vyobrazena kaple, která je jedinečná v celém okolí. Návrh obce

¹⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: https://rekos.psp.cz/vyhledani-symbolu?typ=0&obec=&poverena_obec=&popis=&kraj=94&okres=3603&od=1.1.1990&do=13.+04.+2018&znak=1&hledat=. [online]. [cit. 13. 4. 2018].

²⁰ Informace k 13. 4. 2018.

²¹ Informace k 14.4.2018.

²² Emailová korespondence se starostkou obce Marií Brožkovou ze dne 26. 2. 2018.

heraldik Zdeněk Kubík zpracoval tak, aby bylo vše v souladu s právními předpisy a zastupitelé tento jeho návrh v červenci 2017 schválili. Následně byla firmou Alerion zpracována žádost o schválení, kterou starostka obce odeslala do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Referendum obec nedělala. Podle názoru zastupitelů by se obec k žádnému schůdnému závěru nedostala. V kompetenci zastupitelů je o tomto rozhodnout, a tak i učinili. Starostka obce přizvala pouze několik občanů, kteří o toto projeví zájem a jejich názor si zastupitelé vyslechli.²³ Návrh znaku byl 21. 3. 2018 projednán a zamítnut PPHV. Ve vyjádření se uvádí, že je v návrhu ztvárněna konkrétní architektonická památka.²⁴ Je potřeba, aby návrhy znaků obsahovaly zejména heraldicky ztvárněné figury včetně všech drobností. Nemohou být vyobrazeny tak, že navozují trojrozměrné zobrazení.²⁵

3.2 Bítovany

První pokusy o získání obecního znaku se dají datovat do období kolem r.1995, kdy byla dokonce pro děti z obce Bítovany vyhlášena výtvarná soutěž o podobu znaku. Záměr se však nepodařilo zrealizovat.²⁶ Současný starosta obce Jaromír Pražan se domnívá, že příčinou, proč se obci v tomto období nepodařilo získat znak, byly jiné naléhavější úkoly. Obec ve volebních obdobích 1990-1998 budovala vodovod a přívod plynu. Na dobře míněný záměr chyběla síla a čas. V té době bylo i složité pořízení znaku financovat. Obci, v kontextu vynakládaných prostředků na financování náročných investičních akcí, chyběly peníze a musela se omezit na nejnutnější výdaje.²⁷ Další, tentokrát již úspěšný pokus o získání obecního znaku se začal realizovat v roce 2009. Heraldik Stanislav Kasík vytvořil postupně osm variant návrhů. Nejprve vytvořil čtyři návrhy, z nichž žádný nebyl vybrán a zároveň byl požádán o vytvoření nových návrhů, ve kterých by byla uplatněna rostlina s názvem kotvice plovoucí, jejíž výskyt je v katastru obce zaznamenán. Byly vytvořeny další tři návrhy znaku. Na jednání zastupitelstva byl vybrán návrh č. 7A, který se drobně barevně

²³ Emailová korespondence se starostkou obce Marií Brožkovou ze dne 16. 10. 2017.

²⁴ Totéž ze dne 2.5.2018.

²⁵ Emailová korespondence s Mgr. Helenou Novákovou, VVKMT, ze dne 11. 7. 2018.

²⁶ Totéž se starostou obce Jaromírem Pražanem ze dne 10. 12. 2017.

²⁷ Totéž ze dne 11. 7. 2018.

odlišuje od návrhu č. 7 a současně byla vyjádřena žádost na jeho úpravu. Spočívala ve výměně nože za jiný atribut sv. Bartoloměje, byl vybrán svitek. Svitek, který by byl spojitelný se svatým Bartolomějem, musí mít jednoznačnou podobu, která je dána tím, že je částečně nebo úplně rozvinutý a na něm je napsaný text:

„Credo in Spiritum Sanctum“ („Věřím v ducha svatého“). Současná „pravidla“ pro tvorbu nových znaků neumožňují používat v návrzích znaků nápisy, texty a jednotlivá písmena. Návrh znaku, jehož je text součástí, je zamítnut. Heraldik proto navrhl kompromisní řešení, kterým bylo vypuštění červeného pole s nožem u návrhu č. 7A a uplatnění vlnité paty s ořechem kotvice plovoucí se dvěma listy přes celý zlatý štít. Byl tedy vytvořen návrh č. 8, který zastupitelstvo obce schválilo 14. 12. 2009. 2. 2. 2010 obec prostřednictvím starostky Jany Čechlovské požádala o schválení a udělení znaku.²⁸ Návrh byl 31. března 2010 projednán a schválen v PPHV.²⁹ 15. 4. 2010 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve zlatém štítě nad modrou vlnitou patou kosmo červený plod kotvice, z něhož vyrůstají dva odkloněné zelené listy.³⁰ (obr. č. 1)

Zdůvodnění: Figury ve štítu mají vztah k chráněnému území rybníka Farář – modrá vlnitá pata štítu - a k vzácnému výskytu rostliny kotvice plovoucí - ořech a listy. Dva listy symbolizují, že obec tvoří dvě části. Zlatá je inspirována chráněnou geologickou lokalitou jílových a kvádrových pískovců ve stejném chráněném území.³¹

Počet diskutujících nad znakem obce nebyl velký, v podstatě jen zastupitelé obce ve volebním období 2006-2010 a současný starosta obce Jaromír Pražan. Veřejnost se na podobě obecního znaku nepodílela, nicméně podobu znaku vzala za svou, přesněji řečeno, ti občané, kteří tuto aktivitu považují za důležitou. Současný starosta obce nezaznamenal odmítavé stanovisko, s ohledem na znalost obce se domnívá, že znak

²⁸ Oficiální stránky obce Bítovany. Dostupné z:

<http://www.bitovany.cz/index.php?nid=1869&lid=cs&oid=1925114>. [online]. [cit. 21. 4. 2018].

²⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bítovany.

³⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ab68421a-cb25-4c50-8d8c-273b67f446d8>. [online]. [cit. 26. 4. 2018].

³¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bítovany.

se sv. Bartolomějem by nebyl tak příznivě přijímán, neboť Bítovany jsou téměř ateistickou obcí.³²

3.3 Bor u Skutče

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 9. 10. 2000. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Valášek. 10. 10. 2000 obec prostřednictvím starosty Vladimíra Drahoše požádala schválení a udělení znaku. Návrh byl 30. 5. 2001 projednán a schválen PPHV.³³ 27. 6. 2001 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve zlatém štítě borová šiška na větévce přirozené barvy.³⁴

Zdůvodnění: Obec Bor u Skutče historicky doložená r. 1349 patřila různým vrchnostem, které se střídaly bez jakéhokoliv vlivu na vytváření životních podmínek pro rozkvět obce. Obec se nachází v chráněné rezervaci Toulovcových maštalí. Velká část obce jsou pískovcové skály porostlé borovicemi, od toho je odvozen název obce Bor /borová šiška a volba barev – zlatá, hnědá a zelená/.³⁵ (obr. č. 2)

3.4 Bořice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 14. 7. 2003 a 11. 8. 2003. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Valášek. 12. 8. 2003 obec prostřednictvím starosty Petra Šády požádala o schválení a udělení znaku.³⁶ Návrh byl 17. 9. 2003 projednán a schválen PPHV. 7. 10. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve zlatém štítě pod modrou hlavou se třemi stříbrnými kůly doleva obrácený černý kolčí helm s klenotem sedmi modrých pavích per.³⁷ (obr. č. 3)

³² Emailová korespondence se starostou obce Jaromírem Pražanem ze dne 10. 12. 2017.

³³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bor u Skutče.

³⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/65e25f68-b94a-41d9-a0e7-35f00a4f2954>. [online]. [cit. 26. 4. 2018].

³⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bor u Skutče.

³⁶ Tamtéž, obec Bořice.

³⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3e5a6ff0-93e2-4c29-b810-72e3a88aa41b>. [online]. [cit. 27. 4. 2018].

Zdůvodnění: Barvy modrá a stříbrná jsou barvy fotbalového klubu, který byl jako první zaregistrován fotbalovým svazem v celém regionu. Na zlatém štítě černá kolčí přilba obrácená vlevo s kytou sedmi modrých pavích per připomíná prvního písemně doloženého majitele obce a kondotiéra.³⁸

3.5 Bousov

Zastupitelé obce kolem roku 2010 shledali potřebu zařídit pro obec obecní symboly, jelikož okolní obce znak či vlajku již vlastnily. Na některé schůzi zastupitelstva v té době zastupitelstvo pověřilo místostarostu uvedeným úkolem. Zastupitelstvo připravilo anketu pro občany, v níž ze všech návrhů byl vybrán jeden s největším počtem hlasů. Zastupitelstvo obce schválilo návrh znaku 3. 5. 2012. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů.³⁹ 13. 2. 2018 obec prostřednictvím starosty Ladislava Chromka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 13. 6. 2013 projednán a schválen PPHV.⁴⁰ 14. 6. 2013 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Polcený štít. V pravém modrém poli dva zkřížené zlaté obilné klasy, každý s listem. V levém černo-červené děleném poli doleva dolů obrácený stříbrný kapr.⁴¹ (obr. č. 4)

Zdůvodnění: Kompozice návrhu znaku představuje spojení atributů ryze zemědělské obce (obilné klasy, zdvojení figury představuje spojení dvou osad v jedinou katastrální obec) s připomínkou jejich významných historických majitelů (barvy černá, stříbrná a červená symbolizují rod Trčků z Lípy). Figura kapra připomíná historické rybníky na území obce.⁴²

3.6 Bylany

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 21. 6. 2004. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 22. 7. 2004 obec prostřednictvím starosty Jana Málka

³⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bořice.

³⁹ Emailová korespondence se starostou obce Ladislavem Chromkem ze dne 4. 4. 2018.

⁴⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bousov.

⁴¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b55d1c66-236a-44d4-8362-f7a12cc9b734>. [online]. [cit. 27. 4. 2018].

⁴² Emailová korespondence se starostou obce Ladislavem Chromkem ze dne 4. 4. 2018.

požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 23. 2. 2005 projednán a schválen PPHV.⁴³ 25. 3. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Sníženě dělený štít, v horním stříbrno-červeně šikmo děleném poli černý krácející býk se zlatou zbrojí a červeným jazykem, dolní pole černo-zlatě dvěma řadami šachované.⁴⁴ (obr. č. 5)

Zdůvodnění: Hlavními figurami, uplatněnými v předkládaných návrzích bylanských obecních symbolů, se staly figury a tinktury, převzaté z erbů některých významných majitelů osady v minulosti. Býk a tinktury zlatá a stříbrná náleží Andělům z Ronovce, černo-zlatá šachovnice Hamzům Bořkům ze Zábědovic, kombinace červené a stříbrné posledním feudálním majitelům Bylan – hrabatům Kinským.⁴⁵

3.7 České Lhotice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 30. 8. 2004. 7. 9. 2004 obec požádala prostřednictvím starosty Miroslava Komberce o schválení a udělení znaku. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. Návrh byl 8. 12. 2004 projednán a schválen PPHV.⁴⁶ 20. 1. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V zeleno-červeně polceném štítě vpravo nad dvěma vyrůstajícími palisádovými kůly dva obilné klasy s listy, vše zlaté, vlevo postavený stříbrný meč se zlatým jílcem, provázený dvěma vztyčenými odvrácenými gotickými klíči, pravý zlatý a levý stříbrný.⁴⁷ (obr. č. 6)

Zdůvodnění: Návrh českolhotického znaku spojuje připomínku dávné minulosti obce a jejich částí se současností. Symbolika meče a klíčů se vztahuje k symbolice vilémovského benediktýnského kláštera. Další významné majitelé obce – Trčky z Lípy – prezentují jejich erbovní barvy červená a bílá. Výhradně zemědělský ráz Českých

⁴³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bylany.

⁴⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/e4a1a02e-da93-45ef-86a9-ef446af4e1c6>. [online]. [cit. 28. 4. 2018].

⁴⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bylany.

⁴⁶ Tamtéž, obec České Lhotice.

⁴⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/bbb36ff1-fa58-4db7-a880-27dd107212f8>. [online]. [cit. 28. 4. 2018].

Lhotic symbolizují, jak užitá zelená barva, tak i dva obilné klasy, současně zastupující Hradiště s Vedralkou (části obce).⁴⁸

3.8 Dolní Bezděkov

Obec Dolní Bezděkov chtěla získat obecní znak, protože ho již měla většina obcí. Znak obci navrhoval heraldik Stanislav Kasík, který vytvořil čtyři návrhy, ze kterých vybíralo zastupitelstvo obce. S vybraným návrhem na veřejné schůzi zastupitelstva většina přítomných občanů souhlasila.⁴⁹ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 12. 6. 2013. 16. 7. 2013 obec požádala prostřednictvím starosty Zdeňka Dvořáka o schválení a udělení znaku. Návrh byl 2. 4. 2014 projednán a schválen PPHV.⁵⁰ 18. 4. 2014 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V zeleno-červeně polceném štítě vpravo stříbrný vztyčený meč se zlatým jílcem, podložený dvěma zkříženými zlatými obilnými klasy, každý s odkloněným listem, vlevo dvě šikmá stříbrná břevna, v každém červená růže se zlatým semínkem.⁵¹ (obr. č. 7)

Zdůvodnění: Meč je inspirován erbem Slepotických ze Sulic, kteří patřili k původním dominantním vlastníkům obce. Klasy symbolizují zemědělský charakter obce a ten podporuje i zelené pole. Zelená je barvou přírody, venkova, zemědělství, ale také lesů a hor. Levá polovina štítu je odvozena od erbu Zellerů z Rosenthalu, druhých dominantních vlastníků obce v době pobělohorské.⁵²

3.9 Dřenice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 29. 10. 2008. 3. 11. 2008 obec prostřednictvím starosty Petra Starého požádala o schválení a udělení znaku. Autorem návrhu znaku je heraldik Jan Tejkal. Návrh byl 19. 11. 2008 projednán a

⁴⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec České Lhotice.

⁴⁹ Rozhovor se starostou obce Petrem Červinkou ze dne 11. 4. 2018.

⁵⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Dolní Bezděkov.

⁵¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a315e340-22db-49bf-940a-f3649b0bb378>. [online]. [cit. 28. 4. 2018].

⁵² Rozhovor se starostou obce Petrem Červinkou ze dne 11. 4. 2018.

schválen PPHV.⁵³ 12. 12. 2008 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě pravý zelený vlnitý bok s pěti stříbrnými hvězdami pod sebou. Z levého okraje štítu vyskakuje hnědý zubr se zlatou zbrojí, houžví v nozdrách a s červeným jazykem.⁵⁴ (obr. č. 8)

Zdůvodnění: Figura poloviny zubra ve skoku odkazuje na erb někdejších dlouholetých majitelů vsi, Kustošů ze Zubřího a z Lipky. Figura polceného štítu představuje odkaz na erb dalších dřívějších vlastníků vsi, Hamzů ze Zábědovic. Figura vlnitého polcení štítu vyjadřuje lokální geografii obce, když připomíná někdejší Velký Dřenický rybník, a tedy i část obce dodnes zvanou „Na Hrázi“. Figura pětice šestihrotých hvězd připomíná kapličku sv. Jana Nepomuckého.⁵⁵

3.10 Dvakačovice

Snahu, aby obec Dvakačovice získala obecní znak, zahájil v roce 2010 tehdejší starosta obce Karel Vohralík a v roce 2014 dokončil kronikář obce Ladislav Jukl. Jeho snahou bylo, aby výsledný znak byl syntézou historie obce.⁵⁶ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 27. 11. 2013. 16. 12. 2013 obec požádala prostřednictvím starostky Lucie Kubyncové o schválení a udělení znaku. Návrh byl 25. 6. 2014 projednán a schválen PPHV.⁵⁷ Navrhovatelem znaku byl heraldik Miroslav Pavlů, ale konečná podoba byla po konzultaci s kronikářem obce upravena tak, aby vystihovala historii obce. Bylo vybíráno ze dvou návrhů a z občanů do tvorby nikdo nezasahoval.⁵⁸ 16.7.2014 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Polcený štít, vpravo stříbrno-modře dělený, vlevo červený. V pravém horním poli černá zubří hlava se zlatou houžví, dole čtvrtina zleva vynikajícího zlatého

⁵³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Dřenice.

⁵⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/74831cad-bb50-450c-8853-58dd9188bf5f>. [online]. [cit. 28. 4. 2018].

⁵⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Dřenice.

⁵⁶ Emailová korespondence s kronikářem obce Ladislavem Juklem ze dne 9. 11. 2017.

⁵⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Dvakačovice.

⁵⁸ Emailová korespondence s kronikářem obce Ladislavem Juklem ze dne 15. 12. 2017.

palečného kola. Vlevo zlatý kalich nad třemi stříbrnými, z okraje štítu vyrůstajícími vlčími zuby.⁵⁹ (obr. č. 9)

Zdůvodnění: Zubří hlava s houžví v nozdrách symbolizuje rod Perštejnů, historických majitelů obce. Symbol třech bílých vlčích zubů zastupuje rod Kinských, taktéž historických majitelů části obce. Kalich odkazuje na Dvakačovice jako tradiční baštu evangelického vyznání s významem přesahujícím rámec regionu. Pod zdejší farnost spadala města Pardubice či Chrudim. Symbol palečnicového (mlýnského) kola poukazuje na jednu z nejvýznamnějších pernštejnských vodohospodářských staveb, tzv. dvakačovický kanál. Modrá barva symbolizuje řeku Novohradku a tzv. Zmínku (dvakačovický kanál) a na nich vybudované dva mlýny. Červená barva je barvou Kinských, žlutá symbolizuje evangelickou církev. Rod Kinských se finančně podílel na stavbě evangelického kostela, fary a katolické kaple, TJ Sokolu Dvakačovice daroval kus lesa na vybudování hřiště a v roce 1932 prodali obci za rozumnou cenu oboru, dnešní obecní les.⁶⁰

3.11 Hodonín

Obec Hodonín žádala o udělení znaku z důvodu, že je to symbol a důležitý historický milník v každé obci, kterým je dovršena samospráva obce, deklarována dekretem o její svrchovanosti a již nikdy nemůže bezdůvodně zaniknout. Podrobněji vypracovanou historii obce starosta Miroslav Blažek poslal do kanceláře heraldika Miroslava Pavlů ve Zlíně. V návrhu měla obec asi 35 možností, z toho měla možnost na zastupitelstvu obce rozhodnout o třech a vybrat si jeden prioritní návrh, jako č. 1 a poté ještě další dva. Zastupitelé upřednostnili nynější návrh, protože nejvíce zapadal do historie obce.⁶¹ Občané o celém procesu věděli, ale nezasahovali do něj.⁶² Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 29. 11. 2004. 29. 11. 2004 obec požádala prostřednictvím starostky Lucie Kubyncové o schválení a udělení znaku. Návrh znaku

⁵⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/72067218-e542-4dcc-8b68-5dd0c9d9532f>. [online]. [cit. 30. 4. 2018].

⁶⁰ Emailová korespondence s kronikářem obce Ladislavem Juklem ze dne 9. 11. 2017.

⁶¹ Totéž se starostou obce Miroslavem Blažkem ze dne 19. 3. 2018.

⁶² Totéž ze dne 23. 4. 2018.

byl 23. 2. 2005 projednán a schválen PPHV. 25. 3. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě stříbrné vlnité břevno, nahoře vpravo zlatý patriarší klíč, vlevo dva vztyčené, odvrácené a dole přeložené gotické klíče, zlatý a stříbrný, proložené položeným zlatým mečem, dole zlatý zvon.⁶³ (obr. č. 10)

Zdůvodnění: V Hodoníně nejsou evidovány žádné pozoruhodnější historické památky, nachází se zde jen malá zvonička. Obcí protéká potok Bebrný, okolí je porostlé většinou smíšenými lesy. V návrhu obecního znaku našly proto své místo běžnější figury jako vlnité břevno (spolu s dominantní modrou barvou symbol místního potoka) a zvon (symbol hodonínské zvoničky). Připomínkou počátků osady jsou figury, připomínající zaniklé benediktýnské opatství sv. Petra a Pavla ve Vilémově coby historicky prvního známého majitele Hodonína (opatská berla a atributy sv. Petra a Pavla spolu s dvouramenným křížem, převzatým ze znaku benediktýnského řádu).⁶⁴

3.12 Holetín

Autorem grafického návrhu znaku obce je holetínský rodák a patriot Karel B. Venzara.⁶⁵ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 17. 6. 2003. 6. 4. 2005 obec prostřednictvím starosty Františka Kalouse požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 18. 5. 2005 projednán a schválen PPHV.⁶⁶ 31. 5. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.⁶⁷

Blason: V červeno-zeleně sniženě děleném štítě stříbrný pelikán se zlatou zbrojí skloněný nad třemi stříbrnými mláďaty ve zlatém hnízdě.⁶⁸ (obr. č. 11)

⁶³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cfa43e27-4c7e-48f8-8365-e1227c551b64>. [online]. [cit. 30. 4. 2018].

⁶⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Hodonín.

⁶⁵ Oficiální stránky obce Holetín. Dostupné z: [http://www.obcholetin.cz/o-obci/znak-obce](http://www.obecholetin.cz/o-obci/znak-obce). [online]. [cit. 30. 4. 2018].

⁶⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Holetín.

⁶⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3bfe0a69-2494-4f37-98c6-fa80cde2dd4c>. [online]. [cit. 12. 5. 2018].

⁶⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3bfe0a69-2494-4f37-98c6-fa80cde2dd4c>. [online]. [cit. 1. 5. 2018].

Zdůvodnění: Jako základ znaku posloužila symbolika ze staré pečeti, pocházející zhruba ze 17.stol., na níž je pelikán se třemi mláděty a opis: HOLECKE – PECET – RYCHTI. Pečeť také mluví o tvrzi a třech dvorech stojících na místě dnešního Holetína u cesty spojující východní Čechy s Moravou. Tuto cestu vzpomíná i první písemná zpráva o Holetíně z roku 1144. Mezi lidem se praví, že starý pelikán byla ona tvrz, poskytující ochranu obyvatelům přilehlých tří dvorů. Červená barva připomíná tinktury v erbu pánů z Pardubic, kteří jako majitelé Rychumburského panství vládli i části Holetína. Zelená pak značí kruh lesů, které obec obklopují.⁶⁹

3.13 Horka

Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Kasík.⁷⁰ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 3. 11. 2008. 14. 11. 2008 obec prostřednictvím starosty Josefa Marvana požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 8. 4. 2009 projednán a schválen PPHV.⁷¹ 17. 4. 2009 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě zelený borůvkový keř s modrými plody vyrůstající ze zeleného vrchu se zlatou lilií.⁷² (obr. č. 12)

Zdůvodnění: Obec Horka je obklopená lesy, které jsou cílem sběratelů hub a borůvek. Při hledání symbolu spojitelným s obcí padla volba nikoli na houbu, která přece jen není v české komunálních heraldice již vzácností, ale na borůvkový keř. Návrší je mluvícím znamením se vztahem k názvu obce „Horka“. Lilie symbolizuje kapli sv. Anny. Borůvkový keř symbolizuje okolní lesy bohaté na uvedené lesní ovoce. Ve vztahu k české komunální heraldice jde o figuru zcela mimořádnou a dosud nepoužitou. Chceme-li učinit výklad o symbolizování všech tří částí současné obce, pak jsou zde tři heraldické figury – vrch, lilie a borůvkový keř.⁷³

⁶⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Holetín.

⁷⁰ Oficiální stránky obce Horka. Dostupné z: <http://www.horka.info/urad-2/vyhlaskey-obce/vlajka-a-znak/>. [online]. [cit. 1. 5. 2018].

⁷¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Horka.

⁷² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/025eb0aa-2f68-4ce8-b6b5-2c3e658fd3eb>. [online]. [cit. 1. 5. 2018].

⁷³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Horka.

3.14 Horní Bradlo

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 30. 9. 2008. 22. 10. 2008 obec prostřednictvím starosty Karla Linharta požádala o schválení a udělení znaku. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. Návrh znaku byl 19. 11. 2008 projednán a schválen PPHV.⁷⁴ 12. 12. 2008 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě vlevo ze stříbrné vyrůstající skály vyskakující zubr s kruhem v nozdřích, obojí zlaté, s červeným jazykem, šikmo podložený vztyčenou sklářskou píšťalou a provázený v pravém rohu osmihrotou hvězdou, obojí stříbrné.⁷⁵ (obr. č. 13)

Zdůvodnění: Kompozici návrhu znaku obce tvoří spojení zubra upraveného tak, aby představoval nejen erbovní figuru Kustošů ze Zubří, ale i Auerspergů s tzv. mluvícím znamením (osamocená skála – bradlo), připomínkou zdejší sklářské tradice (od roku 1866) a pseudogotické pohřební mariánské kaple, vybudované v letech 1892-93 (sklářská píšťala, osmihrotá hvězda). Dominantní modrá barva symbolizuje řeku Chrudimku, rozdělující Bradlo na Horní a Dolní.⁷⁶

3.15 Hošťalovice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 24. 11. 1997. 8. 12. 1997 obec prostřednictvím starosty Františka Drtiny požádala o schválení a udělení znaku. Autorem návrhu znaku je heraldik Zdeněk Velebný. Návrh znaku byl 8. 4. 1998 projednán a schválen PPHV.⁷⁷ 4. 6. 1998 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve zlatém štítě vztyčený černý medvěd s červenou zbrojí a sečnou ranou na levé tlapě, držící utátou břízu přirozených barev.⁷⁸ (obr. č. 14)

⁷⁴ Tamtéž, obec Horní Bradlo.

⁷⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6707bc25-d968-4a88-a956-108957554ef9>. [online]. [cit. 1. 5. 2018].

⁷⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Horní Bradlo.

⁷⁷ Tamtéž, obec Hošťalovice.

⁷⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c40bf6d4-1742-43e9-aaf1-35be97659e3a>. [online]. [cit. 3. 5. 2018].

Zdůvodnění: Obec je složena z částí Hošťalovice a Březinka. Obě historicky patřily různým rodům, z nichž žádný nebyl jednotícím prvkem. Jelikož neexistuje ani historická pečeť, byl vzat za základ znaku návrhu znaku nejstarší záznam o obci, respektive kostelu, kterým je zápis litomyšlského biskupství (třinácté století), podle něhož tento kostel pod biskupství náležel. Kostel je zasvěcen svatému Havlovi. Znak vychází z erbu litomyšlského biskupství (zlatý štít s černým heroldským křížem) a atributů sv. Havla (medvěd a dřevo). Medvěd v předních tlapách drží břízu, která nahrazuje atribut dřeva a je zároveň mluvícím znamením druhé části obce Březinky.⁷⁹

3.16 Hroubovice

Návrh znaku byl schválen zastupitelstvem obce 10. 8. 2007. Autorem návrhu znaku je heraldik Jan Tejkal. 15. 8. 2007 obec prostřednictvím starosty Jiřího Pokorného požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 21. 11. 2007 projednán a schválen PPHV.⁸⁰ 30. 11. 2007 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě kosmo letící holubice se zlatou zbrojí držící v zobáku olivovou ratolest, dole provázaná propletenou Davidovou hvězdou, vše stříbrné.⁸¹ (obr. č. 15)

Zdůvodnění: Figurální motiv stříbrné letící holubice s olivovou ratolestí v modrém štítě je převzat z erbu Hroubovských ze Zásmuk, kteří se dle obce psávali a jejichž erb je do dnešních dnů v obci přítomen na kamenné heraldické památce. Přítomnost této figury v návrhu znaku obce lze rozumět také jakožto symbolickému znázornění Ducha svatého, a tedy jakožto vyjádření historické vazby k církevnímu dominiu hradeckých biskupů, již reflektovala také pečeť obce doložená na otiscích z první poloviny devatenáctého století. Figura hexagramu neboli Davidovy hvězdy pak představuje v komunální heraldice českých obcí dosud neuplatněný symbol připomínající dřívější existenci významné a v kontextu regionu mimořádně početné židovské obce

⁷⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Hošťalovice.

⁸⁰ Tamtéž, obec Hroubovice.

⁸¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f0d1cde5-5930-46ee-af15-f31c65d638c5>. [online]. [cit. 4. 5. 2018].

v Hroubovicích.⁸² V roce 1825 je v obci hlášeno 52 židovských rodin, což je 288 lidí. Kvůli tomu zde vznikla židovská škola německá a české děti docházely do školy do vedlejší vesnice v Bělé. Židé měli vlastní synagogu, katolické obyvatelstvo bylo přiřazeno do Luže.⁸³

3.17 Jeníkov

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 31. 10. 2014. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Kasík. 14. 11. 2014 obec prostřednictvím starosty Pavla Hladkého požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 25. 2. 2015 projednán a zamítnut PPHV, neboť v podkladu žádosti není žádným způsobem zdůvodněno užití čtvrti. Obci byla navržena úprava znaku, spočívající v odstranění červené čtvrti a umístění symbolu přímo do zeleného štítu. Obec se rozhodla takovou změnu návrhu znaku akceptovat. Nový návrh upraveného znaku zpracoval opět heraldik Stanislav Kasík. Tento nový návrh schválilo zastupitelstvo obce 13. 5. 2015. 18. 5. 2015 obec prostřednictvím starosty Pavla Hladkého požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 3. 6. 2015 projednán a schválen PPHV.⁸⁴ 15. 6. 2015 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V zeleném štítě vpravo nahoře ve zlatém kruhu knížecí čepice, vlevo obilný klas se dvěma odkloněnými listy, dole podložený položeným obilným klasem, obojí zlaté.⁸⁵ (obr. č. 16)

Zdůvodnění: Do zlatého kruhu vepsaná, dvěma oblouky uzavřená, červeně vyložená knížecí čepice, nahoře s křížkem na kouli se vztahuje k sv. Václavovi, kterému je zasvěcen kostelík v Jeníkově. Zelená je barva hor, venkova, přírody a zemědělství, které zároveň symbolizují obilné klasy. Zelená barva má také vztah k vrchu Pešavě, na jehož úpatí obec leží.⁸⁶

⁸² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Hroubovice.

⁸³ Oficiální stránky obce Hroubovice. Dostupné z: <https://hroubovice.cz/index.php/historie-obce/>. [online]. [cit. 14. 7. 2018].

⁸⁴ Tamtéž, obec Jeníkov.

⁸⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/330c0cad-5e8e-486e-968b-9c682c56b1b1>. [online]. [cit. 5. 5. 2018].

⁸⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Jeníkov.

3.18 Jenišovice

Obec Jenišovice chtěla získat znak obce, protože v době, kdy o něj usilovala, bylo důležité „mít svůj znak“. Nechtěla být pozadu. Obec oslovila na doporučení od jiných obcí heraldika Stanislava Kasíka. Ten obci předložil různé návrhy znaků. Z nich byl za účasti občanů vybrán jeden, byl to návrh č. 5. Pro výběr návrhu byla také rozhodující podoba obce, která je po předchozím dvojím sloučení samostatných obcí, tvořena z 5 místních částí – Jenišovice, Martinice, Zalažany, Štěnec a Mravín.⁸⁷

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 3. 7. 2003. 22. 9. 2003 obec prostřednictvím starosty Petra Pitry požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 29. 10. 2003 projednán a schválen PPHV.⁸⁸ 25. 11. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeno-zeleně polceném štítě čtyři mřížovitě propletené obilné klasy, každý s listem, převýšené třemi prostupujícími se kruhy, vše zlaté.⁸⁹ (obr. č. 17)

Zdůvodnění: Kruhy jsou znamením Nejsvětější Trojice, které je zasvěcen kostel v Jenišovicích. K tomuto znamení je vztažena také červená polovina štítu. Klasy jsou symbolem zemědělství, úrody, dostatku. K nim se vztahuje zelená polovina štítu. Čtyři klasy a znamení kruhů lze vyložit jako odkaz na čtyři části vsi a znamení Nejsvětější Trojice jako Jenišovic samotných.⁹⁰

3.19 Kameničky

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 11. 2. 2000. 17. 2. 2000 obec prostřednictvím starosty Zdeňka Dřevíkovského požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 1. 11. 2000 projednán a schválen PPHV.⁹¹ 28. 11. 2000 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

⁸⁷ Emailová korespondence se starostou obce Lubomírem Svatošem ze dne 11. 12. 2017.

⁸⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Jenišovice.

⁸⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/1f733207-9687-4461-9dc4-a725b5eb5fe4>. [online]. [cit. 5. 5. 2018].

⁹⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Jenišovice.

⁹¹ Tamtéž, obec Kameničky.

Blason: Červeno-stříbrně polcený štít s modrým vydutým hrotem, vpravo tři stříbrné štítky, vlevo tři zvýšené zelené vrchy.⁹² (obr. č. 18)

Zdůvodnění: Prohnutý modrý hrot ve znaku obce symbolizuje pramen řeky Chrudimky, který se nalézá v blízkosti obce. Jméno obce vzniklo podle staršího názvu řeky (Chrudimka = Kamenice). Do heraldicky pravého pole štítu byl vložen motiv znaku malířského cechu, neboť obec proslula svým vztahem k českému výtvarnému umění jako působiště a inspirace řady významných malířů (Antonín Slavíček, Rudolf Kremlička, Gustav Macoun či Josef Kadeřábek). Znak malířského cechu je v literatuře popisován ve dvou variantách (v červeném poli tři stříbrné štítky, dva nahoře jeden dole nebo jeden nahoře dva dole). Jako součást navrhovaného znaku byla zvolena druhá varianta (jeden štítek nahoře, dva dole), neboť lépe odpovídá umístění obce v hornatém terénu Žďárských vrchů a také symbolizuje zasvěcení zdejšího farního kostela Nejsvětější Trojice. Figura tří vrchů v heraldicky levém poli štítu symbolizuje polohu Kameniček, ležících v údolí mezi třemi kopci.⁹³

3.20 Kladno

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 10. 9. 2010. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 27. 9. 2010 obec prostřednictvím starosty Jaroslava Drahoše požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 20. 10. 2010 projednán a schválen PPHV.⁹⁴ 9. 11. 2010 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě zlatý kůl s černou ostrví, nahoře provázaný dvěma zlatými liliemi, dole přeložený stříbrným kvádrovaným mostem.⁹⁵ (obr. č. 19)

Zdůvodnění: Návrh znaku přináší především spojení přeneseného mluvícího znamení v podobě kůlu s osekanou větví - ostrví - se symboly místních pamětihodností (stylizovaný most, mariánské lilie). Dominantní modrá barva

⁹² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b4a90130-ff19-4314-b815-7a5f83c7649a>. [online]. [cit. 10. 5. 2018].

⁹³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kameničky.

⁹⁴ Tamtéž, obec Kladno

⁹⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/bb8748e9-c546-4c5e-9e4c-f6ad71754d67>. [online]. [cit. 11. 5. 2018].

symbolizuje Vojtěchovský potok, v kombinaci se zlatou ji lze vztáhnout rovněž k erbu Valdštejnů (erbovní barvy). Zkřížené černé ostrve ve zlatém poli nosili ve svém erbu Berkové z Dubé.⁹⁶

3.21 Klešice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 3. 5. 1995. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Valášek. 9. 6. 1995 obec prostřednictvím starostky Marie Staré požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 27. 3. 1996 projednán a schválen PPHV.⁹⁷ 4. 6. 1998 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeno-zlatě polceném štítě vpravo stříbrné lekno, vlevo modrý vinný hrozen.⁹⁸ (obr. č. 20)

Zdůvodnění: Osada Klešice vznikla dříve než městečko Heřmanův Městec, které bylo založeno Heřmanem III. z Mrdic r. 1382 a ležela na jeho panství. Znak pánů z Mrdic a Kostela je stříbrný leknínový list na červeném štítě. Modrý hrozen vína v levé zlaté polovině štítu značí rozlehlé vinice, které se nacházely na katastru obce a po nichž se dochovaly místní názvy: Vinice, Viničná, K vinici. Roku 1597 bylo panem Friedrichem ze Žerotína, majitelem heřmanoměsteckého panství, uděleno právo vinného šenku.⁹⁹

3.22 Kočí

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 21. 11. 2001. Autorem návrhu znaku je heraldik Michal Fiala. 27. 11. 2001 obec prostřednictvím starosty Václava Pravdy požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 12. 12. 2001 projednán a schválen PPHV.¹⁰⁰ 31. 1. 2002 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě černá orlice s červenou zbrojí a jazykem, nesoucí na hrudi zlatý kostel tvořený zvonící s jehlanovou střechou s makovicí a křížkem, k níž zprava

⁹⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kladno.

⁹⁷ Tamtéž, obec Klešice.

⁹⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6913fc34-adf0-4a74-b11a-1b8e732c7e85>. [online]. [cit. 11. 5. 2018].

⁹⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Klešice.

¹⁰⁰ Tamtéž, obec Kočí.

přiléhá zastřešená chodba prolomená čtyřmi černými oblouky a zleva kostelní loď s valbovou střechou a pěti černými okny.¹⁰¹ (obr. č. 21)

Zdůvodnění: Stříbrný štít s černou orlicí s červenou zbrojí a jazykem je znakem města Chrudimě, kterému Kočí v historii patřilo. Kostel na hrudi orlice je stylizovanou podobou místního filiálního kostela sv. Bartoloměje, který spadal pod chrudimskou faru. Zastřešená chodba vedoucí ke kostelu, je stylizovaným přemístěním bažinatého okolí kostela, počet oblouků mostu byl z prostorových důvodů snížen na polovinu.¹⁰²

3.23 Kostelec u Heřmanova Městce

Místostarostka obce Eva Jiráková začala na základě dotazu obyvatel pátrat po informacích a možnostech, jak získat znak.¹⁰³ Obec oslovila heraldika Jana Tejkala, který na základě historie obce navrhl dvanáct variant znaku. Poté byla vyhlášena anketa, ve které z těchto variant vybírali občané obce.¹⁰⁴ Vítěznou variantu znaku schválilo zastupitelstvo obce 8. 12. 2016. 20. 12. 2016 obec prostřednictvím starosty Lubomíra Jankovského požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 8. 2. 2017 schválen PPHV.¹⁰⁵ 5. 4. 2017 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě vlevo modrý svatopetrský kříž do krajů s pravým ramenem podloženým přivráceným zeleným leknem. Ve svislém ramenu kříže vztyčený stříbrný meč.¹⁰⁶ (obr. č. 22)

Zdůvodnění: Při absenci historické obecní pečeti vychází návrh znaku obce především z názvu obce, který v sobě obsahuje odkaz na nejdůležitější historické a geografické charakteristiky obce, kterými jsou původně románský, regotizovaný kostel sv. Petra a Pavla s areálem někdejší tvrze a poloha obce nedaleko Heřmanova

¹⁰¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4ee005de-e0a8-413d-840e-0f6c17f80594>. [online]. [cit. 12. 5. 2018].

¹⁰² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kočí.

¹⁰³ Emailová korespondence s místostarostkou obce Evou Jirákovou ze dne 26. 2. 2018.

¹⁰⁴ Totéž ze dne 17. 10. 2017.

¹⁰⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kostelec u Heřmanova Městce.

¹⁰⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/61f50c4c-7285-489c-b7b4-1023a17a6677>. [online]. [cit. 13. 5. 2018].

Městce. Figurální motiv lekna odkazuje na takřečený rod pánů Heřmanů, tedy rod, který se uvádí mj. v Městci a na Kostelci a o němž se traduje známá barvitá erbovní pověst¹⁰⁷, již připomíná také malba v kostele popisovaná jako rod urozených a statných pánů rytířů Hermanů, ve zbroji klečících, se štítem „s listem leknínovým zeleným v bílém poli“. Lekno současně vystihuje také polohu obce u Heřmanova Městce reflektovanou samotným názvem obce. Kostel sv. Petra a Pavla stojící na návrší v místě někdejší tvrze symbolizuje dvojice atributů dotčených světců – vztyčený meč položený na svatopetrském kříži do krajů štítu.¹⁰⁸

3.24 Krásné

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 28. 4. 2006. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 10. 7. 2006 obec prostřednictvím starosty Jaroslava Kučery požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 13. 12. 2006 projednán a schválen PPHV. 19. 1. 2007 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.¹⁰⁹

Blason: V modrém štítu vyrůstají ze zlatého návrší čtyři bledule jarní přirozené barvy, nad nimi zkřížené zlaté berly se stříbrnými sudarii se zlatým třepením, mezi jejich hlavicemi zlatý zvon se závěsem.¹¹⁰ (obr. č. 23)

Zdůvodnění: V obci Krásné, jejíž částmi jsou dnes také osady Chlum, Polanka a Vápenice, nejsou evidovány žádné významnější historické památky. Pouze místní význam lze přisoudit třem zvoníčkářům, dochovaným v Krásném, Chlumu a Polance. V okolí lze najít stopy těžební činnosti (lomy na vápenec) a pálení vápna. Lesnatý charakter okolní krajiny s výskytem některých chráněných druhů rostlin (zejména bledule jarní) vystihuje i jméno obce. Výše uvedené informace se staly výchozím materiálem autorovi návrhu znaku. Zatímco zkřížené opatské berly připomínají počátky osady (vilémovský klášter), pohorek v patě štítu, z něj vyrůstající bledule a konečně i modré pole znaku symbolizují samotný název obce, čímž zastupují tzv.

¹⁰⁷ Vladyka Heřman měl 12 synů, kteří založili město Heřmanův Městec. Později začali loupit a král proti nim poslal vojsko. Bratři poslali na pomoc po potoce list lekna a sousedé jim přišli na pomoc.

¹⁰⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kostelec u Heřmanova Městce.

¹⁰⁹ Tamtéž, obec Krásné.

¹¹⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/016ff265-37be-4d35-9aa1-3ef70ade0244>. [online]. [cit. 13. 5. 2018].

mluvící znamení. Zvon umístěný mezi berlami je symbolem zvoniček v Krásném, Chlumu a Polance.¹¹¹

3.25 Krouna

Snahu získat znak inicioval tehdejší starosta obce Pavel Ondra. Jako starosta a místní patriot cítil nutnost zajistit své obci znak.¹¹² Záměr projednali radní obce a poté zastupitelé obce. Podněty mohl dát každý občan. Byla oslovena kronikářka obce i fotodokumentarista obce. Své připomínky přidali i členové zastupitelstva obce po odsouhlasení obsahu znaku. Obec předala své přání pro tvorbu znaku zvolenému heraldikovi ke zpracování. Tento proces se opakoval 3x až došlo při třetím návrhu ke shodě.¹¹³ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 27. 2. 2006. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 8. 3. 2006 obec prostřednictvím starosty Pavla Ondry požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 3. 5. 2006 projednán a schválen PPHV.¹¹⁴ 11. 5. 2006 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě nad sníženou stříbrnou kroví zlatá královská koruna.¹¹⁵ (obr. č. 24)

Zdůvodnění: Ke krounským dominantám patří především původně gotický kostel sv. Archanděla Michaela, v letech 1770-1773 barokně přestavěný a v devatenáctém století upravovaný. K jeho pozoruhodnostem patří nad vchodem upevněná železná koruna, vážící se k pověsti o vzniku jména vesnice. Z konce devatenáctého století pochází kovové razítko, v jehož pečtním poli je zobrazena letící holubice s ratolestí v zobáčku, opis kapitálou PEČET KATASTRÁLNÍ OBCE KRAUNY. Toto znamení nese i mladší exemplář patrně z první poloviny minulého století s opisem OBECNÍ ÚŘAD. V KROUNĚ. Inspirací při tvorbě návrhů obecního znaku se stala nejen pověst o koruně

¹¹¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Krásné.

¹¹² Emailová korespondence s místostarostou obce Pavlem Ondrou ze dne 24. 2. 2018.

¹¹³ Totéž ze dne 25. 11. 2017.

¹¹⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Krouna.

¹¹⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/df2bc55e-3a6e-47f3-b1ec-21f8a4d1badd>. [online]. [cit. 15. 5. 2018].

krále Vladislava II.¹¹⁶, ale i skutečný původ vzniku názvu obce. Návrhu znaku tak dominuje zlatá královská koruna provázená kroví. Ta symbolizuje památná roubená stavení v obci (krokev-krov). Základní modrá barva je obecně barvou vody a v návrzích zastupuje tzv. mluvící znamení.¹¹⁷

3.26 Křižanovice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 26. 3. 2006. Autorem návrhu znaku je heraldik Jan Tejkal. 3. 4. 2006 obec prostřednictvím starosty Jiřího Švejdy požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 3. 5. 2006 projednán a schválen PPHV.¹¹⁸ 11. 5. 2006 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Vlnitě dělený štít, horní pole zlato-černě polcené, vpravo zlatý heraldický kříž, vlevo černé zkřížené ostrve, v dolním červeném poli zlatý kapr.¹¹⁹ (obr. č. 25)

Zdůvodnění: Při absenci historického pečetního znamení obce vychází návrh symbolů obce z názvu obce, její nejstarší historie a její polohy při řece Chrudimce. První písemná zmínka o obci Křižanovice se datuje rokem 1329. Tehdy ves patřila s celým okolím bojanovskému újezdu v majetku vilémovského kláštera. V tomto roce byl újezd předán klášterem Jindřichu z Lichtenburka, avšak vesnici Křižanovice si opat vymínil pro sebe, neboť klášter měl ve vesnici své rybáře, kteří směli v řece Chrudimce volně provozovat rybolov. Heraldicky jsou tyto historické momenty vyjádřeny pomocí figury kříže jakožto mluvícího znamení a současně symbolu klášterního panství. Souvislost s rybolovem pak dokresluje heraldská figura vlnitého dělení štítu symbolizující zřetelně řeku Chrudimku a vodní nádrž Křižanovice a figura kapra, která současně ve spojení s figurami ostrví odkazuje také na erb Jindřicha z Lichtenburka.¹²⁰

¹¹⁶ Nad vchodem do kostela v Krouně visí velká královská koruna, kterou prý tam zanechal král Vladislav II. při svém tažení do Uher. Pověst vypráví, že právě tato koruna dala Krouně jméno.

¹¹⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Krouna.

¹¹⁸ Tamtéž, obec Křižanovice.

¹¹⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/924622ae-d1b6-4434-afa5-b48a311af052>. [online]. [cit. 15.5.2018].

¹²⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Křižanovice.

3.27 Lány

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 28. 6. 2004. Autorem návrhu je heraldik Miroslav Pavlů. 29. 11. 2004 obec prostřednictvím starosty Bohuslava Hrstky požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 23. 2. 2005 projednán a schválen PPHV.¹²¹ 25. 3. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Modro-červeně stříbrným kulem polcený štít. Na kůl navlečena kypřice podložená po stránách jedním obilným klasem se dvěma listy, vše zlaté.¹²² (obr. č. 26)

Zdůvodnění: V dnešních Lánech nejsou evidovány významnější historické památky. Tvrz, která stávala na břehu rybníka naproti bývalému mlýnu na cestě z Morašic do Stolan sice není písemně doložena, ale až do konce devatenáctého století po ní zůstaly terénní vlny, označující bývalé valy a příkop. Jméno Lány znamenalo v dřívějších dobách pozemek, příslušející k jednomu dvorci – tolik co se s jedním potahem obdělá za jedno orací období. Dominantní figury obilných klasů jsou v přeneseném slova smyslu tzv. mluvícím znamením. Modré pole a stříbrný kůl symbolizují vesnicí protékající potok Bylanku, figura kypřice (tj. kovová součást mlýnského kamene) bývalý mlýn.¹²³

3.28 Leštinka

Autorem návrhu znaku je heraldik Michal Štorek. Vytvořil několik návrhů, ke kterým se vyjadřovali i obyvatelé obce.¹²⁴ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 19. 3. 2008. 7. 4. 2008 obec prostřednictvím starosty Josefa Modráčka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 7. 5. 2008 projednán PPHV.¹²⁵ 27. 5. 2008 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve zlatém štítě nad modrou patou šikmo položený zelený olšový list.¹²⁶

¹²¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lány.

¹²² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/5e60c571-2da7-4206-b663-cb8e7ee901fb>. [online]. [cit. 16. 5. 2018].

¹²³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lány.

¹²⁴ Oficiální stránky obce Leštinka. Dostupné z: <http://www.obcelestinka.cz/obecni-symboly-1/>. [online]. [cit. 16. 5. 2018].

¹²⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Leštinka.

¹²⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3c3fe2a7-deb5-4afe-9a6d-020570842da5>. [online]. [cit. 16. 5. 2018].

(obr. č. 27)

Zdůvodnění: Zlatý štít z kovu představuje Slunce. Olšový list zelené barvy znázorňuje Olši Lepkavou, jež je nejtypičtějším stromem pro obec Leštinka. Modrá spodní třetina znak řeku Žebro, jež dala název obci a spolu se zatopenými žulovými lomy tvoří výraznou přírodní dominantu obce. Zvolená kombinace zeleného olšového listu a zlatého štítu je jedna ze správných kombinací zelené barvy a kovu.¹²⁷

3.29 Libkov

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 12. 11. 2004. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 14. 2. 2005 obec prostřednictvím starosty Jana Fibingera požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 23. 2. 2005 projednán a zamítnut PPHV, protože v návrhu je položena barva na barvu (černá ostrev v zelené polovině štítu). Opravenou verzi navrhl opět heraldik Miroslav Pavlů. 2. 5. 2005 obec prostřednictvím starosty Jana Fibingera opětovně požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 18. 5. 2005 projednán a schválen PPHV.¹²⁸ 31. 5. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeno-zeleně polceném štítě kosmo postavený zlatý gotický klíč šikmo doleva zuby podložený postaveným stříbrným mečem se zlatým jílcem, obojí proloženo položenou zlatou ostrví se čtyřmi suky proti sobě.¹²⁹ (obr. č. 28)

Zdůvodnění: Figura zkříženého klíče a meče se vztahuje k symbolice vilémovského benediktýnského kláštera, ostrvové břevno připomíná figuru zkřížených ostrví z erbu pánů z Lichtenburka, mj. příznivců a mecenášů kláštera. Z heraldiky někdejších vrchností pochází také téměř všechny užitě tinktury. Zelenou lze vztáhnout k symbolice lesů či zemědělství.¹³⁰

¹²⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Leštinka.

¹²⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Libkov.

¹²⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/Of3059cb-d247-4ed2-b504-333e2e539610>. [online]. [cit. 17. 5. 2018].

¹³⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Libkov.

3.30 Liboměřice

Nejprve byl zastupitelstvem obce vybrán zpracovatel návrhu znaku.¹³¹ Tím se stal heraldik Arnošt Drozd.¹³² Následně byly zpracovateli sděleny návrhy figur, které mají být zapracovány do vlastních návrhů znaku. Po vyhotovení šesti návrhů znaku byly zastupitelstvem obce vybrány dva návrhy, ze kterých poté občané vybírali konečný návrh.¹³³ Návrh znaku byl zastupitelstvem obce schválen 24. 5. 2013. 28. 5. 2013 obec prostřednictvím starosty Břetislava Nováka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 2. 4. 2014 projednán a schválen podvýborem pro heraldiku a vexilologii.¹³⁴ 18. 4. 2014 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Vpravo polcený štít. V pravém zeleném poli zlaté rychtářské právo, v levém zlato-modře děleném poli nahoře kosmo vztyčená zelená lipová ratolest se čtyřmi listy, dole zlatý zvon.¹³⁵ (obr. č. 29)

Zdůvodnění: Rychtářské právo symbolizuje, že Liboměřice byly sídlem rychty. Podle kroniky to byla bohatá oblast, proto se zde říkalo Šalamounsko. Lipové listy odkazují na čtyři části obce. Zvon zastupuje zvonici v obci. Zlatá tinktura symbolizuje zemědělský charakter obce. Zlatá barva odkazuje na zeleň a na okolní přírodu. Modrá barva zastupuje vodstvo v katastrech obce.¹³⁶

3.31 Licibořice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 23. 9. 2011. Autorem návrhu znaku je heraldik Arnošt Drozd. 5. 5. 2012 obec prostřednictvím starosty Jiří Blažka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 13. 6. 2013 projednán a schválen PPHV.¹³⁷ 14. 6. 2013 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

¹³¹ Emailová komunikace s místostarostou obce Pavlem Novákem ze dne 23. 10. 2017.

¹³² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Liboměřice.

¹³³ Emailová korespondence s místostarostou obce Pavlem Novákem ze dne 23. 10. 2017.

¹³⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Liboměřice.

¹³⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/23f0f2ed-d368-411e-be58-4ec11ed25001>. [online]. [cit. 17. 5. 2018].

¹³⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Liboměřice.

¹³⁷ Tamtéž, obec Licibořice.

Blason: Zeleno-stříbrně polcený štít. Vpravo stříbrná kostelní věž s dřevěnými dveřmi přirozené barvy, černým soklem a zárubní. Nad nimi nad sebou menší a větší obloukové okno, obojí černé. Věž je zakončena bání s lucernou, obojí černé a s makovicí s křížem, obojí zlaté. Vlevo zelený dubový list v něm svěšená zlatá borová šiška.¹³⁸ (obr. č. 30)

Zdůvodnění: Věž je dominanta Licibořic. Symbolizuje kostelní věž kostela sv. Michaela Archanděla. Dubový list zastupuje státem chráněné duby ve Slavicích. Šiška odkazuje na Šiškovice, jedná se o tzv. mluvící znamení. Stříbrná tinktura symbolizuje čistou okolní přírodu. Zelená barva odkazuje na čistou okolní přírodu a na několik chráněných lokalit: CHKO Železné hory a přírodní rezervace Krkanka a Strádovské Peklo.¹³⁹

3.32 Lipovec

Autorkou návrhu znaku je Leona Turynová Fortelková. Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 17. 11. 2015. Ve stejný den obec prostřednictvím starosty Petra Mináře požádala o schválení a udělení znaku. Obec byla informována o tom, že v předložených návrzích došlo k rozporu mezi zdůvodněním navrhovaných symbolů a vyobrazení figury kola. Ve zdůvodnění psala o kole sv. Kateřiny, avšak jejím symbolem je kolo nožové nikoli kolo vozové, které v návrzích užívá. Bylo potřeba, aby si obec ujasnila, co je pro ni důležité. Pokud chce mít ve znaku odkaz na sv. Kateřinu, je potřeba figuru upravit, tzn. pouze kolo doplnit noži. Pokud by se obec rozhodla, že chce mít ve znaku kolo vozové, je potřeba upravit zdůvodnění a vysvětlit užití této figury. Obec souhlasila se změnou figury kola na nožové kolo, atribut sv. Kateřiny. Návrh byl 27. 4. 2016 projednán a schválen PPHV. 12. 5. 2016 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.¹⁴⁰

¹³⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/85c7841e-ed81-44b3-8655-8dae5896951e>. [online]. [cit. 17. 5. 2018].

¹³⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Licibořice.

¹⁴⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lipovec

Blason: V modro-červeně polceném štítě snížený stříbrný vydutý hrot zakončený lipovým listem. V hrotu černé nožové kolo.¹⁴¹ (obr. č. 31)

Zdůvodnění: Pod obec Lipovec patří správně ještě obec Licoměřice. Polcený štít vychází z historické kontinuity – modrý štít měl Pardus z Lipovce, červený štít používal Hons z Vicemilic. Lipový list vychází z názvu obce. Figura kola je atributem sv. Kateřiny, které je zasvěcen kostel v Licoměřicích a symbolem historicky důležité formanské cesty.¹⁴²

3.33 Lozice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 23. 6. 2004. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Kasík. 22. 9. 2004 obec prostřednictvím starosty Jaroslava Novotného požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 8. 12. 2004 projednán a schválen PPHV.¹⁴³ 20. 1. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeném štítě na modré patě stříbrný kvádrovaný most se třemi oblouky na dvou pilířích, nad ním zvýšený stříbrný klín, v něm vztyčený zelený vinný list se dvěma úponky.¹⁴⁴ (obr. č. 32)

Zdůvodnění: Modrá pata štítu symbolizuje říčku Novohradku a most je stylizovaným mostem přes ní, který v Lozicích stojí a je chráněnou památkou. Klín je transformovaná část znaku olomouckého biskupství, s kterým jsou spojeny nejstarší části obce. Vinným listem lze symbolizovat pojem „loza“ – sazenice vinné révy, který je slovním základem pojmenování obce Lozice.¹⁴⁵

3.34 Lukavice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 10. 4. 2003. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Kasík. 22. 9. 2003 obec prostřednictvím starosty Josefa Doležala

¹⁴¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9cd73a0e-406e-4879-9712-00836a4069d7>. [online]. [cit. 18. 5. 2018].

¹⁴² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lipovec.

¹⁴³ Tamtéž, obec Lozice.

¹⁴⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/dc70c8b9-fb1d-4a1b-86d0-1157a4842adc>. [online]. [cit. 18. 5. 2018].

¹⁴⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lozice.

požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 29. 10. 2003 projednán a schválen PPVH.¹⁴⁶ 25. 11. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modro-stříbrně vlnitě děleném štítě nahoře stříbrný mořský pes s červeným jazykem, dole červené vlnité břevno.¹⁴⁷ (obr. č. 33)

Zdůvodnění: Vlnité dělení má oporu v etymologickém výkladu názvu obce, které je odvozováno od vody, potoka či říčky „lukavé“. Mořský pes je erbovní figura rodu Lukaveckých z Lukavic, s nimiž jsou spojeny nejstarší poznatelné dějiny obce. Červené vlnité břevno naráží na rudné hornictví v okolí Lukavice v minulosti.¹⁴⁸

3.35 Miřetice

S myšlenkou, aby obec získala znak, přišel tehdejší starosta obce Zdeněk Trubák okolo roku 2000. Byl zvolen heraldik Stanislav Kasík. Vypracoval čtyři návrhy, každý ve dvou variantách. S návrhy znaku byla seznámena veřejnost a starosta obce inicioval anketu, ve které se občané mohli k návrhům vyjádřit a vybrat z nich ten nejvhodnější.¹⁴⁹

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 25. 3. 2003. 24. 4. 2003 obec prostřednictvím starosty Zdeňka Trubáka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 17. 9. 2003 projednán a schválen PPHV¹⁵⁰ 7. 10. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeném štítě se stříbrným klínem černý vrbový kmen, dole zlatě zahrocený, nahoře zlomená větévka, nahoře zlomená větévka se dvěma pupeny mezi dvěma větvemi, každá se čtyřmi zelenými listy.¹⁵¹ (obr. č. 34)

Zdůvodnění: Vrbovým klínem je poukázáno na lamačské a kamenické tradice regionu. Osm zelených lístků vrby značí 8 částí, z nichž je složena obec Miřetice.

¹⁴⁶ Tamtéž, obec Lukavice

¹⁴⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/16f3b85d-f96f-46b3-9f1a-3f22ad67dee8>. [online]. [cit. 19. 5. 2018].

¹⁴⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lukavice.

¹⁴⁹ Oficiální stránky obce Miřetice. Dostupné z: <http://www.miretice.cz/obec-7/soucasnost-obce/znak-obce/>. [online]. [cit. 19. 5. 2018].

¹⁵⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Miřetice.

¹⁵¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3f1d96a8-baf4-43a3-a626-4bcf87e1880b>. [online]. [cit. 19. 5. 2018].

Prostřední zlomený výhonek s pupeny je připomínkou obce Ležáky, která byla v minulosti zničena („zlomena“) a již nebyla obnovena („nerozkvetla“). Základní členění štítu klínem naznačuje rozdělování kamene vloženým vrbovým klínem. Stříbrná do jisté míry může připomínat barvu žuly či její bílé křemenné části a červená je připomínkou, že lomy jsou součástí Železných hor, které mají pojmenování od železné rudy, která je zbarvená červeně.¹⁵²

3.36 Mladoňovice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 26. 8. 1997. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 8. 9. 1997 obec prostřednictvím starosty Josefa Bočka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 8. 4. 1998 projednán a schválen PPVH.¹⁵³ 4. 6. 1998 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V zeleno-zlatě polceném štítě zlato-černě polcená ostrev o osmi sucích s jedním svěšeným lipovým listem na každé straně, pravý zlatý a levý zelený.¹⁵⁴

(obr. č. 35)

Zdůvodnění: V návrhu obecního znaku Mladoňovic najdeme připomínku starého rodu pánů z Lichtenburka, z něhož Jindřich z Lichtenburka získal Mladoňovice a některé další vesnice od vilémovského kláštera (viz. upravená ostrev v erbovních barvách Lichtenburků. Kořeny ostrve naznačují stáří obce, z ní vyrůstající lípy připomínají památné lípy na jejím katastru. Počet suků na ostrvi se shoduje s počtem místních částí obce. Zatímco zlatá tinktura upomíná také na pověst o dolování zlata, název zaniklé osady a podobně pojmenovaný potok, zelená symbolizuje okolní příjemnou lesnatou krajinu.¹⁵⁵

3.37 Morašice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 19. 12. 2001. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 10. 1. 2002 obec prostřednictvím starosty Bohuslava Ševčíka

¹⁵² Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Miřetice.

¹⁵³ Tamtéž, obec Mladoňovice.

¹⁵⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a1f5b2c1-d94d-4381-b1d6-fd83b60ed231>. [online]. [cit. 20. 5. 2018].

¹⁵⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Mladoňovice.

požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 12. 11. 2002 projednán a schválen PPHV.¹⁵⁶ 9. 12. 2002 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Dělený štít, horní polovina černo-zlatě dvěma řadami šachovaná. Dolní polovina modro-stříbrně polcena, vpravo stříbrné lekno, vlevo černá utržená kohoutí hlava s červenou zbrojí.¹⁵⁷ (obr. č. 36)

Zdůvodnění: Autor dvou návrhů morašického znaku vycházel při absenci významnějších sfragistických dokladů z bohaté historie osady. Z plejády držitelů osady v období feudalismu byli připomenuti především vladykové z Morašic z rodu vladyk z Mrdic erbu tzv. „lekna“, stavebníci nejstaršího sídla ve vsi. Jinými dlouhodobými majiteli Morašic byli Hamzové Bořkové ze Zábědovic erbu polceného štítu s černo-zlatou šachovnicí. Pět černých polí symbolizuje všech pět osad tvořících současné Morašice. Kohout je atributem sv. Víta, kterému je zasvěcen starobylý morašický kostel.¹⁵⁸

3.38 Mrákotín

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 25. 1. 1996. 29. 1. 1996 obec prostřednictvím starosty Jiřího Gregora požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 29. 3. 1996 projednán a schválen PPHV.¹⁵⁹ 26. 4. 1996 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě červený pegas.¹⁶⁰ (obr. č. 37)

Zdůvodnění: Motiv znaku obce Mrákotín vychází z původní pečeti rychty Mrákotín z poloviny sedmnáctého století, kde je okřídlený koník.¹⁶¹

¹⁵⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Morašice.

¹⁵⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/05e78284-7cab-4ae6-a42f-1e0b67e24a06>. [online]. [cit. 20. 5. 2018].

¹⁵⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Morašice.

¹⁵⁹ Tamtéž, obec Mrákotín.

¹⁶⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/135bdc14-c7fa-4ba9-ab6d-65657c77d4b0>. [online]. [cit. 21. 5. 2018].

¹⁶¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Mrákotín.

3.39 Nasavrky

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 11. 12. 1995. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Valášek. 23. 1. 1996 obec prostřednictvím starosty Milana Doležala požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 27. 3. 1996 projednán a schválen PPHV.¹⁶² 3. 4. 1996 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve zlatém štítě na černém trojvrší strom jedlého kaštanu přirozených barev se šestnácti stříbrnými plody.¹⁶³ (obr. č. 38)

Zdůvodnění: Obec Nasavrky leží v chráněné krajinné oblasti Železných hor na třech kopcích – černé trojvrší nad řekou Chrudimkou. Jan Adam Auersperk založil před rokem 1770 na ploše 1400 ha Slavickou oboru a r. 1776 kaštanku, kde vysadil plody jedlého kaštanu přivezeného ze svého tyrolského panství. Z původní výsadby se zachovalo 23 stromů. Za nejstarší kaštanovník je považován „Knížák“ s průměrem kmene 480 cm.¹⁶⁴

3.40 Orel

Návrh znaku byl schválen na jednáních zastupitelstva obce 11. 3. 1997 a 10. 2. 1998. Autorem návrhu znaku je Zdeněk Velebný. 12. 10. 1998 obec prostřednictvím starosty Josefa Červinky požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 25. 11. 1998 projednán PPHV.¹⁶⁵ 15. 12. 1998 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě černý orel s červenou zbrojí držící v pravém pařátu na červené žerdi před sebou červený prapor s červenými zkříženými vztyčenými napínacími háky ke kuši.¹⁶⁶ (obr. č. 39)

Zdůvodnění: Hlavní figurou v návrhu znaku obce se stalo mluvící znamení. Orel drží prapor se znamením dvou zkřížených háků k natahování kuší, což je erbovní znamení

¹⁶² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Nasavrky.

¹⁶³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4b0e00e0-c688-4ca1-ab92-ebb9c664018b>. [online]. [cit. 21. 5. 2018].

¹⁶⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Nasavrky.

¹⁶⁵ Tamtéž, obec Orel.

¹⁶⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6ff64fad-eec7-4fd3-ae3-6023bcba6570>. [online]. [cit. 22. 5. 2018].

domácí vladycké rodiny z Orle, pozdějších Orelských ze Sán. Ve štítě jiných držitelů Orle, Janovských ze Soutic, najdeme černé orlí křídlo se spárem, totéž křídlo bylo klenotem erbu Dobřenských z Dobřenic. Z tohoto důvodu je i figura orla v návrzích znaku černé barvy. Podle heraldických zvyklostí byla pro háky zvolena červená barva a pro prapor bílá.¹⁶⁷

3.41 Ostrov

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 18. 3. 2008. Autorem návrhu znaku je heraldik Tomáš Kropáček. 3. 4. 2008 obec prostřednictvím starosty Václava Staňka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 7. 5. 2008 projednán a zamítnut PPHV. Je nepřípustné, aby figura z pravého pole štítu zasahovala do levého horního pole. Také vyobrazená příkrývadla byla nesmyslně pouze jednobarevná. Je nevhodné vkládat celý šlechtický erb do štítu. Upravenou variantu znaku navrhoval opět heraldik Tomáš Kropáček. Nový návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 26. 9. 2008. 30. 10. 2008 obec opětovně prostřednictvím starosty Václava Staňka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 19. 11. 2008 projednán a schválen PPHV.¹⁶⁸ 12. 12. 2008 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Polcený štít. V pravém červeném poli ze zlaté koruny vyrůstá stříbrný pes ve skoku s obojkem s kroužkem, levé pole stříbrno-modře sníženě dělené. Do stříbrného pole vyniká návrší, nad ním vztyčený list, obojí dělené.¹⁶⁹ (obr. č. 40)

Zdůvodnění: Pes je figura používaná ve štítu erbu Jana Talafúse z Ostrova, znamenitého válečníka, představitele bratřického hnutí, zemana usedlého na tvrzi Ostrově r. 1439. I když Talafús nebyl zakladatel obce padlo rozhodnutí o použití stylizace jeho erbu pro obecní znak. Ve druhé polovině znaku je použita symbolika mluvícího znamení. Modrá plocha, umístěná ve spodní části poloviny znaku ($\frac{2}{5}$ plochy), symbolizuje stávající rybníky v obci. Nad ní zůstává zelený motiv – ostrov, nad ním zelený list, symbolizující obecní oboru, zelené „plíce“ ostrova, nedílnou

¹⁶⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Orel.

¹⁶⁸ Tamtéž, obec Ostrov.

¹⁶⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3fb06188-29b7-44a3-b3c7-2fe2c69a0da2>. [online]. [cit. 22. 5. 2018].

součást ostrova, nacházející se v místě původního osídlení – tvrziště, v současnosti místo slavnostního i rekreačního setkávání obyvatel obce.¹⁷⁰

3.42 Otradov

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 6. 2. 2009. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 18. 3. 2009 obec prostřednictvím starosty Josef Bureše požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 8. 4. 2009 projednán a schválen PPHV.¹⁷¹ 17. 4. 2009 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modro-červeně polceném štítě zlatá rozevřená kniha, v ní vpravo zkřížené černé ostrve, vlevo modrý dvouocasý lev s červenou zbrojí, nad knihou položený stříbrný nůž se zlatou rukojetí.¹⁷² (obr. č. 41)

Zdůvodnění: Tvůrce návrhu otradovského znaku využil erbovních figur dvou významných majitelů osady – Berků z Dubé (zkřížené černé ostrve ve zlatém poli) a Skalských z Valdštejna (modrý lev ve zlatém poli), které spojil s atributy patrona zdejšího kostela sv. Bartoloměje (nůž a kniha). Dominantní modrá barva symbolizuje potok Krounku, po němž osada dostala své původní jméno – Dolní Krouna.¹⁷³

3.43 Perálec

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 20. 9. 2005. Autorem návrhu znaku je heraldik Oldřich Pakosta. 10. 10. 2005 obec prostřednictvím starostky Milady Drahošové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 26. 10. 2005 projednán a schválen PPHV.¹⁷⁴ 15. 11. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě nad zelenou patou s položeným stříbrným krojidlím stříbrný krácející beránek se zlatou zbrojí držící pravou přední nohou ratiště

¹⁷⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Ostrov.

¹⁷¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Otradov.

¹⁷² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ea29069c-e739-4eda-99d1-4d3bf0d7aba2>. [online]. [cit. 23. 5. 2018].

¹⁷³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Otradov.

¹⁷⁴ Tamtéž, obec Perálec.

zakončené křížkem a provázený vlevo nahoře vztyčeným lipovým listem, obojí zlaté.¹⁷⁵ (obr. č. 42)

Zdůvodnění: Patronem místního kostela je sv. Jan Křtitel. Znakové privilegium nebylo obci Perálec nikdy vydáno. Vyobrazení symboliky obce se dochovalo na pečeti z poloviny 19.století. V pečetním poli, ohraničeném perlovcem, shledáváme pruh (břevno) a v něm překříženou kosu se srpem, po stranách pak plužní krojidlo a kosu (list). Nad těmito zemědělskými nástroji jsou umístěna písmena „JN“. Při vytvoření znaku obce nebylo možné užít pouze uvedený otisk pečetního typáře. Atributy zemědělské výroby bylo vhodné doplnit o další symboliku, již jsou atributy sv. Jana Křtitele, prvek symbolizující lipovou alej nesoucí jméno prezidenta T. G. Masaryka či symbol prezentující tradiční chov ryb.¹⁷⁶

3.44 Podhořany u Ronova

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 30. 8. 2010. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 25. 10. 2010 obec prostřednictvím starostky Blanky Krejčíkové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 16. 2. 2011 projednán a schválen PPHV.¹⁷⁷ 24. 2. 2011 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Polcený štít, pravé pole pětkrát modro-zlatě polcené, v levém modrém poli turnajský helm s červeným tatarským kloboukem s ohrnutým, uprostřed prostřiženým, stříbrným okrajem zakončeným zlatým knoflíkem zakončeným šesti (3,3) černými kohoutími pery.¹⁷⁸ (obr. č. 43)

Zdůvodnění: Návrhu znaku dominuje připomínka někdejších významných majitelů a současně stavebníků panského sídla ve vsi – vladyků z Chlumu (tři zlatá břevna v modrém poli z jejich erbu účelově změněna ve zlaté kůly) a rytířů z Gerštorfu (helm s klenotem a příkrývadly). Dominantní modrá barva erbu vladyků z Chlumu, resp.

¹⁷⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9ed31e3b-52d3-49bb-8304-33adcb19c12a>. [online]. [cit. 23. 5. 2018].

¹⁷⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Perálec.

¹⁷⁷ Tamtéž, obec Podhořany u Ronova.

¹⁷⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/d4502ac6-5c32-41a7-9b8a-1436ca671e3a>. [online]. [cit. 24. 5. 2018].

Slavatů z Chlumu a Košumberka je v heraldické praxi rovněž barvou vody a z tohoto důvodu symbolizuje i místní potok Čertovku. Trojice kúlů symbolizuje současně tři místní části obce (Podhořany, Bílý Kámen, Nový Dvůr).¹⁷⁹

3.45 Pokřikov

Obec oslovila heraldika Miroslava Pavlů, který vytvořil dva návrhy, ze kterých vybralo zastupitelstvo obce.¹⁸⁰ Občané se na tvorbě znaku nepodíleli.¹⁸¹ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 20. 5. 2004. 30. 6. 2004 obec prostřednictvím starosty Jaromíra Šmahela požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 8. 12. 2004 projednán a schválen PPHV.¹⁸² 20. 1. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V zeleno-stříbrně polceném štítě svěšený lipový list opačných barev, v něm vpravo zelená uťatá lípa, vlevo polovina stříbrného koně ve skoku se zlatou zbrojí, červeným jazykem a uzděním.¹⁸³ (obr. č. 44)

Zdůvodnění: V Pokřikově nejsou evidovány významnější historické památky, na předválečném razítku užívala obec motivu stromu, patrně lípy, opis obecní úřad Pokřikov. Tvůrce návrhů pokřikovského znaku spojil znamení lípy s figurou polovičního koně z erbu prvních známých majitelů vesnice Flašků z Pardubic. Originalita návrhů spočívá v položení uvedených figur na polcený lipový list.¹⁸⁴

3.46 Prachovice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 15. 9. 2011. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 14. 10. 2011 obec prostřednictvím starostky Bohuslavy Čepové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 9. 5. 2012 projednán a schválen PPHV.¹⁸⁵ 18. 5. 2012 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

¹⁷⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Podhořany u Ronova.

¹⁸⁰ Emailová korespondence se starostou obce Jiřím Kadidlem ze dne 12. 2. 2018.

¹⁸¹ Totéž ze dne 15. 2. 2018.

¹⁸² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Pokřikov.

¹⁸³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/83697c9c-8939-442a-a093-876d08002e23>. [online]. [cit. 24. 5. 2018].

¹⁸⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Pokřikov.

¹⁸⁵ Tamtéž, obec Prachovice.

Blason: V červeném štítě se stříbrnou hlavou pod modrou korunou vztyčené zkřížené kladivo mezi zkříženými zlatými ostrvemi.¹⁸⁶ (obr. č. 45)

Zdůvodnění: Kompozice předkládaných návrhů znaku prezentují Prachovice jako obec s dlouhodobou tradicí těžby vápence a pálení vápna (kombinace červené a stříbrné symbolizující oheň a barvu vápence, tradiční nástroje k lámání kamene – špičáky, kladivo) s historickou vazbou na nedaleký středověký hrad Lichtenburk (kámen na stavbu hradu Lichtenburk byl dovážen z lomu, v jehož blízkosti osada vznikla - barevně upravené zkřížené ostrve byly převzaty z erbu pánů z Lichtenburka a kaplí Nanebevzetí Panny Marie kolem r. 1888 (koruna).¹⁸⁷

3.47 Předhradí

K tvorbě znaku a vlajky vedla obec skutečnost, že neměla stále vyhotovený a schválený znak obce, i když bylo několik neoficiálních podob, které se objevovaly v různých zdrojích, a snahou tak bylo vytvořit řádně provedený znak včetně jeho schválení. Zdrojem pro tvorbu byla jednoznačně historie obce. Pro tvorbu znaku byl zvolen heraldik Miroslav Pavlů na základě doporučení, referencí a osobních jednání. Vytvořil cca 8-10 provedení znaku a ty byly projednávány v zastupitelstvu. Byl zúžen výběr na čtyři provedení a tyto byly dále formou ankety rozšířeny mezi občany obce (letáky, internetová anketa) a z nich vzešel poměrně jednoznačný návrh, který vzalo zastupitelstvo jako doporučující hlas a schválilo provedení, které bylo mezi občany nejlépe hodnocené.¹⁸⁸ Návrh znaku byl schválen zastupitelstvem obce 16. 9. 2011. 10. 10. 2011 obec prostřednictvím starosty Zdeňka Mikšovského požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl projednán a schválen 15. 2. 2012 PPHV.¹⁸⁹ 24. 2. 2012 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě stříbrná kvádrovaná hradba s prázdnou branou. Z hradby vyniká věž s cimbuřím a gotickým oknem, provázená dvěma nižšími věžemi

¹⁸⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/866508ee-c478-4fba-8546-dbe60d35acb4>. [online]. [cit. 25. 5. 2018].

¹⁸⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Prachovice.

¹⁸⁸ Emailová korespondence se starostou obce Zdeňkem Mikšovským ze dne 9. 3. 2018.

¹⁸⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Předhradí.

s červenými kuželovými střechami, každá se dvěma okny vedle sebe, věže stříbrné, okna černá.¹⁹⁰ (obr. č. 46)

Zdůvodnění: Ze 40. let devatenáctého století pochází kovové razítko, které patrně nahradilo starší pečetidlo. V jeho kulatém pečetním poli spatřujeme kvádrouvanou věž s cimbuřím a s prolomenou otevřenou bránou, z níž vyrůstá věž s cimbuřím a po stranách dvě vyšší věže se špičatými střechami, všechny s dvojicí obloukových oken v patře, opis v majuskule OBECNÍ ÚŘAD. RICHTENBURG. Tvůrce návrhů nového obecního znaku Předhradí se inspiroval výše popsáním vyobrazením hradu z obecního razítka, provedl jen drobné úpravy tak, aby vzniklá kompozice nemohla být zaměněna za znak jiné lokality.¹⁹¹

3.48 Přestavlky

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 28. 3. 2013. Autorem návrhu znaku je heraldik Jan Tejkal. 10. 4. 2013 obec prostřednictvím starostky Marty Šafaříkové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 13. 6. 2013 projednán a schválen PPHV.¹⁹² 14. 6. 2013 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve zlatém štítě šikmo červený vlčí hák, provázený nahoře zubří hlavou, dole lilií, obojí černé.¹⁹³ (obr. č. 47)

Zdůvodnění: Návrh znaku obsahuje mluvící znamení vyjadřující název obce pomocí zajímavé heraldické figury vlčí udice, resp. háku vlčí udice. Jméno obce je totiž odvozeno od „přestavků“ ve významů lidí, kteří přestali vlků neboli upustili od pronásledování a lovu vlků. Kromě mluvícího znamení jsou v návrhu přítomny ještě dvě další figury. Zatímco lilie symbolizuje přestavlkou kapli sv. Anny, zubří hlava je odvozena od erbu dvou významných majitelů panství, Talacků z Ještětic a Auerspergů a připomíná skutečnost, že Přestavlky byly v minulosti střediskem stejnojmenného

¹⁹⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cf125191-de6b-4ef3-a13f-eeeac8420653>. [online]. [cit. 25. 5. 2018].

¹⁹¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Předhradí.

¹⁹² Tamtéž, obec Přestavlky.

¹⁹³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/e245eeb0-f343-40a4-8573-381e3f72cea4>. [online]. [cit. 26. 5. 2018].

panství s vlastní tvrzí a později zámek. Talackové z Ještetic měli ve zlatém štítě erbu původně černou telecí hlavu s houžví v nozdřích, později označovanou jako hlavu zubří. Dominantní figurou původního erbu Auerspergů byl zubr s houžví v nozdřích později označovaný jako tur. Rohy na zubří hlavě připomínají rovněž klenot erbu Matěje z Přestavlk, který se uvádí v Atlase erbů a pečetí Augusta Sedláčka v souvislosti se vsí Přestavlk.¹⁹⁴

3.49 Raná

Autorem návrhu znaku je Petr Vorel.¹⁹⁵ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 1. 3. 2004. Téhož dne obec prostřednictvím starostky Jany Duchečkové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 19. 5. 2004 projednán a zamítnut PPHV z důvodu neopodstatněného užití čtvrcení štítu. Nový opravený návrh byl 15. 9. 2004 projednán a schválen PPHV.¹⁹⁶ 5. 10. 2004 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě zlato-zeleno-zlatě dělené kosmé břevno. Nahoře stříbrná polovina koně se zlatou zbrojí a uzděním, dole stříbrná kvádromaná hradba s cimbuřím s vycházejícím zlatým sluncem.¹⁹⁷ (obr. č. 48)

Zdůvodnění: Hlavní figura znaku obce (kosmé zelené břevno ve zlatém poli) je tzv. „mluvícím znamením“ a je heraldickým vyjádřením názvu obce odvozeného ze středověkého německého slova „die Rahne“ (tj. „vývrat“, vyvrácený strom“). Figura půlkoně vyjadřuje historickou příslušnost obce Raná k panství Rychmburk a je odvozena z rodového erbu pánů z Rychmburka. Symbol stříbrné kvádromné zdi symbolizuje skutečnost, že obec Raná byla ve středověku pravděpodobně založena jako městečko, čemuž dodnes napovídá struktura intravilánu vsi. Tři stínky hradební zdi symbolizují, že dnešní obec Raná je tvořena ze tří částí, tj. samotná Raná a osady Medkovy Kopce a Oldřetice. Symbol slunce, vycházejícího za hradební zdi, je odvozen

¹⁹⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Přestavlk.

¹⁹⁵ Emailová konverzace se starostou obce Vladimírem Hubeným ze dne 16.2.2018.

¹⁹⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Raná.

¹⁹⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/df8078f9-3493-4693-ad4d-d56f6a710978>. [online]. [cit. 27. 5. 2018].

ze všeobecně rozšířené lidové interpretace vzniku názvu obce (objevující se i v dosavadní odborné literatuře) podle níž bylo jméno obce Raná odvozeno od slova „ráno“.¹⁹⁸

3.50 Rosice

Úplně na začátku bylo usnesení zastupitelstva obce Rosice o vypracování návrhů znaku a odůvodnění. Návrhy vypracoval heraldik Stanislav Kasík, který vytvořil šest návrhů. Z nich byl občany obce vybrán návrh č. 6. Výběru se zúčastnily i děti z mateřské a základní školy.¹⁹⁹ Vybraný návrh byl schválen zastupitelstvem obce 6. 11. 2003. 3. 3. 2004 obec prostřednictvím starosty Luboše Netolického požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 19. 5. 2004 projednán a schválen PPHV.²⁰⁰ 8. 6. 2004 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeno-zeleně děleném štítě nahoře krácející stříbrný kůň se zlatou zbrojí, dole zlatý zvon.²⁰¹ (obr. č. 49)

Zdůvodnění: Horní polovina znaku je inspirována sesláveckou historickou obecní pečeti, kde je vyobrazen kůň. Barevnost vychází ze stříbrno-červené kombinace rodového erbu Kinských, významného vlastníka obce v minulosti. Dolní polovina štítu se vztahuje k vyprávění o rosickém zvonu zvaném „Doubrava“. S tím souvisí i zelená barva, která je zároveň barvou venkova, přírody a zemědělství.²⁰²

3.51 Rozhovice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 29. 7. 2002. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 7. 8. 2002 obec prostřednictvím starosty Milana Stejskala požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 16. 4. 2003 projednán a schválen PPHV.²⁰³ 13. 5. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

¹⁹⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Raná.

¹⁹⁹ Emailová korespondence se starostou obce Lubošem Netolickým ze dne 19. 10. 2017.

²⁰⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Rosice.

²⁰¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ccc8c9f4-4fd9-4b49-9f8f-c31ea128a43e>. [online]. [cit. 28. 5. 2018].

²⁰² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Rosice.

²⁰³ Tamtéž, obec Rozhovice.

Blason: Dělený štít, horní polovina modro-červeně polcena, v pravém poli kosmo postavený gotický klíč zuby doleva, šikmo podložený postaveným mečem, obojí zlaté, v levém poli stříbrný korunovaný dvouocasý lev se zlatou zbrojí a jazykem držící na zlaté žerdi černo-zlatě čtvrcený praporec, v dolním zlato-modře polceném poli černo-zlatě polcený stoupající půlměsíc.²⁰⁴ (obr. č. 50)

Zdůvodnění: V návrzích rozhovického obecního znaku nalezneme jak připomínku domácích vladyk z Rozhovic (motiv půlměsíce) tak stavebníků někdejší tvrze Hamzů ze Zábědovic (černo-zlatá kombinace tinktur), i stavebníků kostela, hrabat Šporků (český lev, třímající černo-zlatě čtvrcený praporec z jejich hraběcího erbu). Kompozici doplňují klíč s mečem, atributy patronů zdejšího farního kostela sv. Petra a Pavla.²⁰⁵

3.52 Řestoky

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 5. 1. 2011. Autory návrhu znaku jsou heraldikové Stanislav Kasík a Martin Dian. 12. 1. 2011 obec prostřednictvím starosty Petra Starého požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 16. 2. 2011 projednán a schválen PPHV.²⁰⁶ 22. 4. 2011 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeném štítě doleva položený stříbrný psací brk nad rozevřenou stříbrnou knihou se zlatými deskami.²⁰⁷ (obr. č. 51)

Zdůvodnění: Psací brk a otevřená kniha ukazují na spisovatelské a písmácké tradice v obci, prezentované učitelem a písmákem Josefem Jeremiášem a spisovatelkou Helenou Šmahelovou. V Řestokách žil dědeček Františka Škroupa, skladatele hudby české národní hymny. Tinkтуры byly voleny podle rodového erbu hrabat a knížat Kinských, posledních historických vlastníků obce.²⁰⁸

²⁰⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a46ecc39-476e-44f8-a121-2730aa06dd08>. [online]. [cit. 28. 5. 2018].

²⁰⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Rozhovice.

²⁰⁶ Tamtéž, obec Řestoky.

²⁰⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c5fca77d-12ed-4862-81c4-4a55658d8610>. [online]. [cit. 29. 5. 2018].

²⁰⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Řestoky.

3.53 Slatiňany

Nové zastupitelstvo, ustavené po volbách v r. 1995, vypsalolo již druhé veřejné řízení na nový znak města s termínem 30. 9. 1995. Z došlých návrhů bylo heraldikem vyřazeno patnáct došlých nákresů, zbylých šest bylo ponecháno k výběru členům zastupitelstva s vysvětlením, že jejich dodatečná úprava je marginální. Autorem vítězného návrhu se stal akademický malíř Jiří Škopek z Jaroměře²⁰⁹, ale poslední slovo měla příslušná komise Poslanecké sněmovny a změnila tinktury v poli štítu i u obecných figur.²¹⁰

Návrh znaku byl 29. 11. 1995 schválen městským zastupitelstvem. Návrh byl 27. 3. 1996 projednán a schválen PPHV²¹¹ 3. 4. 1996 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě stříbrná kvádrovaná hradba s cimbuřím a prolomenou branou. Nad hradbou černý cválající kůň se zlatým uzděním, v bráně černé majuskulní A.²¹² (obr. č. 52)

Zdůvodnění: Základem znaku se stala figura koně. Bylo dohodnuto, že by měl být černý, protože chov černých koní je pro zdejší oblast typický. Od r. 1945 se ve Slatiňanech chová starokladrubský vraník, jenž byl zde zachráněn. Tento chov byl zařazen do programu UNESCO.²¹³ Písmeno A značí Auerspergy, šlechtický rod vlastníci zdejší panství, který vymřel po meči r. 1942.²¹⁴

3.54 Smrček

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 16. 5. 2016. Autorem návrhu znaku je heraldik Kryštof Huk. 14. 9. 2016 obec prostřednictvím starosty Miroslava Brychnáče požádala o schválení a udělení znaku. Obec byla 23. 11. 2016 informována o tom, že

²⁰⁹ *21. 7. 1933 Velim - malíř, kreslíř, restaurátor. Zabývá se volnou i užitkovou grafikou, medailérstvím i knižní vazbou a ilustrací. Maluje a vydává pohlednice a papírové betlémy.

²¹⁰ Emailová korespondence s vedoucí Městské knihovny a Infocentra Slatiňany Renatou Maryškovou ze dne 16. 2. 2018.

²¹¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Slatiňany.

²¹² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c5c6b75a-a897-48ed-9ce7-8fe40b113e90>. [online]. [cit. 29. 5. 2018].

²¹³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Slatiňany.

²¹⁴ Emailová korespondence s vedoucí Městské knihovny a Infocentra Slatiňany Renatou Maryškovou ze dne 16. 2. 2018.

její návrh vlajky odporuje vexilologickému pravidlu, že nemůže být položen celý znak na list vlajky. Bylo jí doporučeno upravit návrh tak, aby nebyl v rozporu s výše uvedeným, např. tak, že zelené figury kostela a dvou smrků budou vycházet ze zeleného pruhu do bílého. Uprostřed zeleného pruhu by pak mohla být položena rozevřená bílá kniha. Pokud by návrh nebyl upraven, byl by zamítnut. Opravený návrh vlajky schválilo zastupitelstvo obce 28. 12. 2016. 3. 1. 2017 obec znovu prostřednictvím starosty Miroslava Brychnáče požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 8. 2. 2017 projednán a schválen PPHV.²¹⁵ 5. 4. 2017 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě zvýšené zelené trojvrší se stříbrnou otevřenou knihou. Na středním vrchu kostelní věž s prázdným obloukovým oknem, na krajních smrk, vše zelené.²¹⁶ (obr. č. 53)

Zdůvodnění: Centrální figurou ve znaku je kostelní věž jako přímý náznak kostela sv. Anny a jeho role v obecní historii. Právě patronka kostela je pak znázorněna formou svého atributu, tedy knihy v patě štítu. Kniha byla vybrána ze všech atributů svěřice díky blízké spojitosti smrčeckého kostelíku s benediktýnským klášterem v Podlažicích, kde byla ve 13.století napsána největší kniha světa, Codex gigas. Kostelík je zobrazen na trojvrší v patě štítu, je nejvyšší dominantou obce a další dva vrchy symbolizují kopce obklopující obec z obou světových stran. Po stranách kostelní věže jsou pro udržení estetické stránky znaku dva smrky, poukazující nejen na název obce, tedy Smrček, ale také na zdroj tohoto názvu, smrkové porosty obklopující celou obec. Zelená barva znaku nazuje na užité figury - les a trojvrší - zatímco stříbrná byla zvolena z čistě estetických důvodů, aby komplimentovala syté zelené.²¹⁷

3.55 Sobětuchy

Na realizaci a návrhu znaku se podílela tehdejší starostka obce Hana Petrusová, tehdejší místostarosta obce Josef Klimeš a pan Josef Smlsal, pro kterého je velkým koníčkem historie a archivnictví. Vše probíhalo pod odborným dohledem heraldické

²¹⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Smrček.

²¹⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b647085b-6a64-4fac-8442-c68d2a24fd38>. [online]. [cit. 30. 5. 2018].

²¹⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Smrček.

a vexilologické kanceláře Velebný a Fam. Byly navrhnuty tři pracovní verze.²¹⁸ Ve výběrovém a schvalovacím procesu v rámci obce měli občané možnost vyjádřit se k předloženým variantám návrhů.²¹⁹ Zastupitelstvo obce odsouhlasilo návrh, který se poté dopracoval.²²⁰ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 15. 9. 2009. 11. 2. 2010 obec prostřednictvím starostky Hany Petrusové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 31. 3. 2010 projednán a schválen PPHV.²²¹ 15. 4. 2010 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě nad zvýšeným zeleným trojvrším tři zlaté osmihroté hvězdy vedle sebe, v trojvrší stříbrné kolo se čtyřmi rameny.²²² (obr. č. 54)

Zdůvodnění: V obci Sobětuchy nacházíme pojmenování tří místních částí: Sobětuchy, Vrcha a Pouchobrady. Nejedná se o oddělené osady, ale o historicky doložené názvy částí jedné obce. Tyto tři části by měly symbolizovat i tři hvězdy uvedené na návrhu znaku. Tyto hvězdy však především symbolizují zasvěcení místního kostelíka Nejsvětější Trojici. Kolo v návrhu znaku je jednak převzato z erbu pánů z Pochobrad a jednak by mělo být v kontextu současnosti symbolem koloběhu života, resp. přání, aby život v obci běžel podle věčných pravidel a z obce nikdy nevymizel. Čtyři loukotě do kříže symbolizují křesťanskou tradici tohoto kraje. Zelené pole v dolní části znaku je symbolem zemědělské oblasti v kraji, ve kterém se obec nachází, znázorňuje zemědělskou tradici generací předchozích. Modrá barva v horní části znaku symbolizuje čisté a modré nebe, tedy vyjadřuje přání pokojných časů v obci. Tři vrcholy, trojvrší, připomíná jednak podhůří Železných hor, jednak opět připomíná tři místní názvy v obci s akcentem na název místní části Vrcha (vrchy).²²³

²¹⁸ Emailová korespondence se starostou obce Jiřím Sokolem ze dne 24. 10. 2017.

²¹⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Sobětuchy.

²²⁰ Emailová korespondence se starostou obce Jiřím Sokolem ze dne 24. 10. 2017.

²²¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Sobětuchy.

²²² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/523fba8b-976a-438e-89bf-9ee9a23ed47c>. [online]. [cit. 31. 5. 2018].

²²³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Sobětuchy.

3.56 Stolany

Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Kasík. Vytvořil celkem sedm návrhů. Obec chtěla, aby se na výběru podíleli sami občané, a tak udělala anketu, všechny návrhy zveřejnila, rozeslala do všech domácností a nechala výběr na lidech z obce. Vyhrál návrh, který nejvíc vypovídá o obci a koresponduje se skutečným kostelem, který se v obci nachází.²²⁴ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 4. 2. 2008. 21. 2. 2008 obec prostřednictvím starostky Petry Kořínkové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 5. 3. 2008 projednán a schválen PPHV.²²⁵ 11. 4. 2008 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeno-modře vpravo polceném štítě v pravém poli tři zlatá jablka pod sebou, každé se stopkou a třemi odkloněnými listy. Vlevo na zeleném trávniku stříbrná věž s cimbuřím a stanovou střechou se zlatou makovicí s křížkem, gotickou branou a obloukovým oknem, obojí černé.²²⁶ (obr. č. 55)

Zdůvodnění: Věž je stylizovanou věží stolanského kostela sv. Mikuláše. Modré pole vnímané jako obloha a zelený trávník umísťují věž do reálného prostředí. K zasvěcení se vztahují tři zlatá jablka a červené pole je odvozeno od obvykle červeného pláště světce při jeho zobrazování.²²⁷

3.57 Střemošice

Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů.²²⁸ Vytvořil tři návrhy, občané se k návrhům mohli vyjádřit na veřejném zasedání zastupitelstva.²²⁹ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 30. 8. 2011. 2. 1. 2012 obec prostřednictvím starosty Radka Janouška požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 9. 5. 2012 projednán a schválen PPHV.²³⁰ 18. 5. 2012 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

²²⁴ Emailová korespondence se starostkou obce Petrou Starou ze dne 6. 11. 2017.

²²⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Stolany.

²²⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b81ea0fa-c1a1-454c-9f5b-a67409195391>. [online]. [cit. 1. 6. 2018].

²²⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Stolany.

²²⁸ Emailová korespondence s místostarostkou obce Marií Lexovou ze dne 27. 3. 2018.

²²⁹ Totéž se starostou obce Radkem Janouškem ze dne 12. 4. 2018.

²³⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Střemošice.

Blason: V modrém štítě na zeleném návrší stojící stříbrný vzpřímený kůň s červenou zbrojí, opírající se o stříbrno-červeně polcenou kvádrovanou věž s černým oknem a cimbuřím, nad nimi tři stříbrné květy střemchy se zlatými středy vedle sebe.²³¹

Zdůvodnění: Návrhu znaku obce dominují mluvící znamení. Ta se vztahují jak k názvu obce (Střemošice - střemcha - lokalita - „Střemošická stráž“), tak i k místní části Bílý Kůň (kůň). Figura koně i samotná tvrz symbolizovaná věží s cimbuřím jsou prezentovány v erbovních barvách Jana Žižky z Trocnova (narážka na zlidovělé pojmenování tvrziště „Žižkův stůl“). Trojice květů střemchy symbolizuje sloup Nejsvětější Trojice, korunující vrch „Poklonu“ nad vesnicí. Dominující barvou štítu je modrá, symbol toků Krounky a Novohradky.²³² (obr. č. 56)

3.58 Studnice

Po postavení kaple si obec uvědomila, že by si zasloužila, aby měla znak. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. Vytvořil dva návrhy, z nich posléze vybralo zastupitelstvo.²³³ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 8. 11. 2004. 20.12.2004 obec prostřednictvím starostky Marie Sázavové o schválení a udělení znaku. Návrh byl 23. 2. 2005 projednán a schválen PPHV.²³⁴ 25. 3. 2005 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modrém štítě zlatá kvádrovaná studna s vytaženým okovem, provázená vpravo stříbrným zvonem a vlevo fasetově střídavě stříbrno-černě polceným a děleným liliovým křížem.²³⁵ (obr. č. 57)

Zdůvodnění: Jméno obce je odvozeno od množství pramenů studní vody, na staré obecní pečeti je vyobrazena studna s rumpálem, opis kapitulou POCTIVI.OBEC.STUDNICE.1749. Na katastru obce se nachází velká vodní nádrž Hamry. Významnější historické památky tu nejsou, kostel sv. Zdislavy byl postaven až v r.

²³¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/5ac61869-ca72-424f-880f-73e3e344c2f2>. [online]. [cit. 1. 6. 2018].

²³² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Střemošice.

²³³ Rozhovor s bývalou starostkou obce Marií Sázavovou ze dne 4. 4. 2018.

²³⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Studnice.

²³⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c66c8e48-ad46-4abd-ba06-eb2a4c451040>. [online]. [cit. 1. 6. 2018].

1990. Týká se to také místních částí Zalíbeného a Košínova, kde stojí pouze dřevěná zvonička. Z výše uvedených skutečností vycházel také tvůrce studnického obecního znaku. Staré mluvící znamení bylo obohaceno o atributy sv. Zdislavy (osmihrotý a čtvrcený lilový kříž), alternativní figuru požadovali představitelé obce. Užití modré barvy souvisí opět s výkladem jména lokality.²³⁶

3.59 Svídnice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 4. 10. 2011. Autorem návrhu znaku je Milan Daněk. 11. 10. 2011 obec prostřednictvím starosty Romana Kašpara požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 15. 2. 2012 projednán a schválen PPHV.²³⁷ 24. 2. 2012 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrno-modře šikmo vlnkovitě děleném štítě nahoře kosmo vztyčená větévka svídy krvavé s plody přirozené barvy, dole zlatá svatojakubská mušle.²³⁸
(obr. č. 58)

Zdůvodnění: Návrh obsahuje jako dominantní symbol větvičku svídy krvavé s plody v přirozené barvě – vyjadřuje název obce, která vznikla na území, kde řeka Chrudimka tekla mezi svídami. Dominantní symbol je doplněn šikmým dělením štítu a modrou barvou, které vyjadřují řeku Chrudimku, u které se oba sídelní celky obce, tedy Svídnice a Práčov, nacházejí. Dalším doplňujícím symbolem je mušle, která připomíná kostel zasvěcený sv. Jakubovi (mušle je atributem sv. Jakuba), která stojí v osadě Práčov.²³⁹

3.60 Svratouch

Obec používala starou pečeť obce, proto se zastupitelé rozhodli nechat zpracovat návrh na nový znak obce. Čerpalo se hodně z původní pečeti. Obec oslovila heraldika Miroslava Pavlů, který obci vypracoval dva návrhy, z nich vybíralo zastupitelstvo obce. Občané obce do výběru nebyli zapojeni.²⁴⁰ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce

²³⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Studice.

²³⁷ Tamtéž, obec Svídnice.

²³⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/73c70ba9-39ac-468f-9404-fb75502bee0b>. [online]. [cit. 2.6.2018].

²³⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Svídnice.

²⁴⁰ Emailová konverzace s pracovnící OÚ Svratouch Janou Kaštánkovou ze dne 21.2.2018.

24. 2. 2011. 26. 4. 2011 obec prostřednictvím starosty Jiřího Sochy požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 11. 5. 2011 projednán a schválen PPHV.²⁴¹

Blason: V modro-červeně polceném štítě stříbrný kůň ve skoku se zlatou zbrojí, hřívou a ocasem, nad ním v červeném poli dvě stříbrné hvězdy pod sebou, pod ním šikmo zlatá radlice.²⁴² (obr. č. 59)

Zdůvodnění: V obci se nachází barokní kaple sv. Jana Nepomuckého, evangelický sbor z r. 1763 a lovecký zámek Karlštejn. Na staré obecní pečeti Svratouchu je vyobrazen kůň, vyskakující ze stylizované skály, pod ním tři hvězdy a pluh, opis majuskulou PET.WES.SVRATACH. Tvůrce návrhu znaku zachoval z pečeti figuru koně, kterou doplnil radlicí (část pluhu) a dvěma hvězdami (hvězda patří rovněž mezi atributy sv. Jana Nepomuckého, zredukovaný počet hvězd z pečeti symbolizuje skutečnost, že katastrální území Svratouchu tvoří dvě části. Modrá polovina štítu symbolizuje coby barva vody místní vodoteče, červená ve spojení se stříbrem symbolizuje erbovní barvy Kinských.²⁴³

3.61 Tisovec

Obec oslovila heraldika Stanislava Kasíka, který vypracoval čtyři návrhy a ke každému návrhu dva návrhy vlajky. Obec uspořádala anketu a z návrhů vybírali sami občané.²⁴⁴ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 29. 6. 2009. 26. 8. 2009 obec prostřednictvím starostky Jaroslavy Matrasové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh znaku byl 4. 11. 2009 projednán a schválen PPHV.²⁴⁵ 19. 11. 2009 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrném štítě pět odvrácených zelených větvíček tisu s červenými plody.²⁴⁶ (obr. č. 60)

²⁴¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Svratouch.

²⁴² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/Oddf8fe2-6381-46fd-baac-cbfd2eaea466>. [online]. [cit. 2. 6. 2018].

²⁴³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Svratouch.

²⁴⁴ Rozhovor se starostkou obce Jaroslavou Matrasovou ze dne 21. 3. 2018.

²⁴⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Tisovec.

²⁴⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/da36ec2f-d724-4974-92b6-a3dda2ed74ed>. [online]. [cit. 2. 6. 2018].

Zdůvodnění: Větvičky tisu ukazují na jméno obce a počet se shoduje s počtem jejich částí. Stříbrný štít byl vynucen heraldickými pravidly a nemá žádný zvláštní výklad.²⁴⁷

3.62 Trojovice

Obec oslovila tři heraldiky a z nich na základě získaných informací z jejich dosavadní práce a ceny vybrala jednoho, kterého si vybrala. Byl jím Stanislav Kasík, který navrhl pět znaků a vlajek. Na základě referenda občanů byl vybrán znak i vlajka. Občané při výběru vycházeli z toho, aby znak i vlajka přesně vyjadřovaly historické kořeny obce.²⁴⁸ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 6. 3. 2017. 21. 3. 2017 obec prostřednictvím starosty Jiřího Jelínka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 3. 5. 2017 projednán a schválen PPHV.²⁴⁹ 6. 6. 2017 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Modro-červeně sníženě dělený štít. Nahoře zkřížené berly, provázené čtyřmi (1,2,1) liliemi, vše zlaté. Dole tři (2, 1) zlaté růže s modrými semeníky.²⁵⁰

(obr. č. 61)

Zdůvodnění: Horní polovina znaku odkazuje na Řád premonstrátů, jehož klášteru Hradisko u Olomouce ves patřila v osmnáctém století a klášter byl stavebníkem barokní přestavby trojovického kostela. Dolní polovina znaku odkazuje na rod svobodných pánů Celerů z Rozenthalu, kterým ves patřila od roku 1620 a s krátkou přestávkou až do roku 1704. Celerové v Trojovicích obnovili tvrz a postavili zdejší pivovar. Rod stále připomíná jejich erb na domě č. p. 65. Počet tří růží odkazuje na jméno obce.²⁵¹

3.63 Třemošnice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 29. 4. 1994. Autorem návrhu znaku je heraldik Stanislav Valášek. 4. 5. 1994 obec prostřednictvím starosty Františka Novotného požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 17. 11. 1994 projednán a

²⁴⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Tisovec.

²⁴⁸ Emailová korespondence se starostou obce Jiřím Jelínkem ze dne 22. 10. 2017.

²⁴⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Trojovice.

²⁵⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/22482e5e-7d06-45f1-a129-c059c21c90e5>. [online]. [cit. 3. 6. 2018].

²⁵¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Trojovice.

schválen PPHV. 19. 1. 1995 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.²⁵²

Blason: V červeném štítě zlatý kůl se třemi černými mošnamy.²⁵³ (obr. č. 62)

Zdůvodnění: Třemošnice leží na historickém panství Ronovců na Lichnici. Znak vychází z pověstí o vzniku Třemošnice. Hrad Lichnice velmi trpěl válkami. Kdykoli v Čechách vypukla válka, vždy bylo bojováno o Lichnici. V husitských válkách r. 1421 se hradu zmocnil Hynek Krušina z Lichtenburka, bojoval tu tehdy s Pražany. Husité pak odevzdali Lichnici Janu Městeckému z Opočna a po jeho zradě měla pomáhat Zikmundovi. Z této doby vychází i tyto pověsti. Když byla Lichnice dobyta, utekly prý tři dcery tamního rytíře (snad Ondřeje z Mikulovic) tajnou podzemní chodbou a prosili lidi v podhradí o pomoc, za kterou jim nabídly tři mošny peněz, které zachránily. Za tři mošny peněz, které lidé za své služby dostali, vystavěli si prý osadu a dali jí jméno Třimošnice. Ale toto jméno se jim špatně vyslovovalo, a proto si jej změnili na Třemošnici.²⁵⁴

3.64 Třibřichy

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 21. 6. 2002. Znak navrhovala společnost Design Vašica. 24. 7. 2002 obec požádala prostřednictvím starosty Jaromila Mádlu o schválení a udělení znaku. Návrh byl 16. 4. 2003 projednán PPHV.²⁵⁵ 13. 5. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeném štítě kráčející čelně hledící stříbrný okřídlený lev přidržující pravou tlapou zlatý železný klobouk.²⁵⁶ (obr. č. 63)

Zdůvodnění: Při vytváření znaku obce byly použity motivy vycházející z nejstarší historie obce. Nejstarší zmínka o šlechtických držitelích vsi pochází z roku 1415, kdy

²⁵² Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Třemošnice.

²⁵³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/52779cf4-36ca-4ad5-82b9-701f73c4bb3b>. [online]. [cit. 4. 6. 2018].

²⁵⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Třemošnice.

²⁵⁵ Tamtéž, obec Třibřichy.

²⁵⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/2728b8b5-82aa-4ab7-836d-f677fede3c13>. [online]. [cit. 4. 6. 2018].

Cunso de Tribzich zavěsil svoji pečeť pod jeden ze stížných listů proti upálení mistra Jana Husa. Vladykové používající predikát „z Třibřich“ se v pramenech sporadicky objevují po celé patnácté století. Konkrétně v roce 1440 Jan z Třibřich, v roce 1487 Jan Hlaváč z Třibřich apod. Hlaváčové z Třibřich používali jako erbovní znamení železný klobouk se sponami k zavázání, tak jak je vyobrazen v příloze sedmého dílu Hradů, zámků a tvrzí království českého. Tato figura byla v navrženém znaku obce spojena se lvem symbolizujícím sv. Marka, jemuž je zasvěcen kostel v blízkých Markovicích. Markovice totiž v minulosti nevystupovaly jako samostatná obec, ale tvořily součást Třibřich. Samostatná farnost kostela sv. Marka byla poprvé zmíněna již v roce 1350, po třicetileté válce je potom kostel připomínán jako filiální do Chrudimi. Barvy ve znaku vycházejí z barev českého státního znaku. Stříbrný lev sv. Marka na červeném poli přidržuje zlatý klobouk.²⁵⁷

3.65 Úhřetice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 25. 9. 2002. Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. 9. 7. 2003 obec prostřednictvím starosty Stanislava Valáška požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 29. 10. 2003 projednán PPHV.²⁵⁸ 25. 3. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Polcený štít, v pravém zeleném poli zkřížené zlaté obilné klasy s listem, v levém černo-stříbrno-červeně děleném poli zlaté zkřížené ostrve.²⁵⁹ (obr. č. 64)

Zdůvodnění: Základem návrhu znaku jsou rodové erby Trčků z Lípy a Berků z Dubé, připomínající významné období historie Úhřetic a současně stavebníky někdejší dominanty. Ostrve z erbu Berků byly účelově upraveny. Obilné klasy symbolizují téměř stoletou tradici šlechtění obilovin v obci. Hospodářský charakter kdysi významného dvora symbolizuje zelená barva.²⁶⁰

²⁵⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Třibřichy.

²⁵⁸ Tamtéž, obec Úhřetice.

²⁵⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4bdac111-2d17-4e45-b152-0b99eb08730b>. [online]. [cit. 5. 6. 2018].

²⁶⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Úhřetice.

3.66 Vápenný Podol

Tvorbu návrhů znaku svěřilo zastupitelstvo obce na základě předložených nabídek firmě ALERION, s.r.o. Brno. Ze šesti návrhů, které firma předložila, a diskuzí s místními občany, jeden z nich zvolilo zastupitelstvo obce.²⁶¹ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 4. 7. 2014. 24. 7. 2014 obec prostřednictvím starosty Jana Motla požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 5. 11. 2014 projednán a schválen PPHV.²⁶² 24. 11. 2014 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Ve stříbrno-zeleno-stříbrno-černě vlnitě děleném štítě s modrý vydutý klín s knížecí čepicí.²⁶³ (obr. č. 65)

Zdůvodnění: Při tvorbě návrhu obecního znaku se vycházelo z faktu, že „Vápenný Podol má historii převážně lázeňské a těžařské obce“. Od toho se odvíjí zvolená symbolika a heraldické tinktury vybrané obcí. Trojí dělení symbolizuje tři části nynější obce. Střídavě stříbrné a barevné vlnité části štítu vyjadřují následující skutečnosti. Vlnité dělení štítu připomíná místní významnou lázeňskou tradici, podolský potok i obě zaniklá jezírka. Stříbrný kov evokuje rozsáhlé vrstvy v minulosti těžené vápence, jak vyplývá i z názvu obce. Zelená a černá jsou barvami hornictví, ale zároveň odkazují na zemědělský ráz okolní krajiny a půdu, zdroj obživy, surovin, vody atd. Přes celý vlnitě dělený štít je vedena figura modrého vydutého klínu. Tvar klínu připomíná tvar písmene „V“ a její geografickou polohu „vklíněnou“ v dolině. Vydutím klínu se navozuje tvar tryskajícího léčivého pramene, ale též způsob dobývání a zpracování vápence. Klín je tedy vlastním symbolem obce a pro jeho větší adresnost v něm spočívá červená knížecí čepice, která je atributem sv. Václava, patrona zdejšího kostela, jehož jméno nesly místní Lázně sv. Václava i léčivý pramen.²⁶⁴

²⁶¹ Oficiální stránky obce Vápenný Podol. Dostupné z: <http://www.vapennypodol.cz/obecni-symboly/d-1066/p1=1080>. [online]. [cit. 5. 6. 2018].

²⁶² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vápenný Podol.

²⁶³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/56056457-936a-4440-9727-098432a67972>. [online]. [cit. 5. 6. 2018].

²⁶⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vápenný Podol.

3.67 Včelákov

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 4. 12. 2008. Znak navrhovala firma Alerion. 8. 4. 2009 obec prostřednictvím starostky Moniky Vackové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 8. 9. 2009 projednán a schválen PPHV.²⁶⁵ 17. 4. 2009 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Zeleno-modře polcený štít s červenou hlavou se stříbrným heraldským křížem a zlatým trojvrším v patě. Vpravo stříbrná hornická kladívka se zlatými topůrkou, vlevo tři (1, 2) zlaté včelí úly.²⁶⁶ (obr. č. 66)

Zdůvodnění: Pro kompozici znaku je užito obecné heraldické figury, heraldský latinský kříž, který vyrůstá z paty, který vyrůstá v trojvrší v patě štítu a sahá až do tzv. hlavy štítu. Je symbolem hlavního atributu sv. Máří Magdaleny, které je zasvěcen zdejší unikátní pozdně klasicistní kostel. Dále užito figury trojvrší v patě štítu. Je symbolem hornictví, a především řádu Benediktinů, nejstaršího řádu v západní Evropě, který má ve znaku zlatý patriarší kříž s heslem PAX na zlatém trojvrší. Tuto heraldskou figuru lze také chápat jako tzv. mluvící znamení, kdy figura nepřímou naráží na jméno lokality, v tomto případě na historický název Hory Čelákovské. Dále užito obecné heraldické figury hornické kladívko a mlátek jako symbolu hornické těžby a tří včelích úlů navazujících na současný název obce, tedy Včelákov (mluvící znamení).

3.68 Vejvanovice

Jelikož si zastupitelstvo obce váží historie a tradic obce, rozhodlo se pro obec získat znak. Byl osloven heraldik Miroslav Pavlů, který vypracoval pět návrhů.²⁶⁷ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 23. 2. 2006. 6. 5. 2006 obec prostřednictvím starosty Romana Kubíka požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 13. 12. 2006 projednán a schválen PPHV.²⁶⁸ 19. 1. 2007 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

²⁶⁵ Tamtéž, obec Včelákov.

²⁶⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cc197bdf-7a14-473a-af72-c3a04d59898e>. [online]. [cit. 6. 6. 2018].

²⁶⁷ Emailová korespondence se starostou obce Romanem Kubíkem ze dne 9.4.2018.

²⁶⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vejvanovice.

Blason: Vlnitě dělený štít, v horním červeném poli vyrůstají dvě dvojice překřížených a odkloněných obilných klasů převýšených korunou, vše zlaté, dolní pole třikrát stříbrno-modře vlnitě dělené.²⁶⁹ (obr. č. 67)

Zdůvodnění: Kompozici návrhu vejvanovického znaku dominuje připomínka místní mariánské kaple (koruna), spojená se symboly zemědělství (obilné klasy) a místních toků (modrá barva, resp. dvě modrá vlnitá břevna prezentují řeku Novohradku a potok Ježděnu). Červeno-modrá kombinace variantních návrhů připomíná erbovní barvy hrabat z Bubna, červená ve spojení se stříbrnou erbovní barvy Kinských.²⁷⁰

3.69 Vítanov

Motivací k získání znaku byla snaha probudit v občanech povědomí, pýchu a vztah k vlastní historii, neboť nad obcí bylo v dávných dobách slovanské hradiště u obchodní stezky, které logicky zapříčinilo osídlení i dole u řeky. Tato okolnost motivovala hlavně starostu obce Františka Navrátila, protože jeho otec historii existence hradiště rozebíral ve svém pojednání pro kroniku Hlinska cca v 70. letech. S nápadem získat znak přišel starosta František Navrátil, který dokonce vytvořil prvotní návrh a předal ho vybranému heraldikovi, který ho sice úplně překomponoval, ale základní prvky z jeho návrhu jsou ve znaku všechny.²⁷¹ Byly cca tři návrhy zhruba se stejnými prvky. Procesu tvorby se zúčastňovali zastupitelé, obyvatelé byli zapojeni jen příležitostně. Po skončení výběru nebyly připomínky. Referendum se nekonalo.²⁷²

Autorem návrhu znaku je heraldik Miroslav Pavlů. Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 28.4.2006. Ve stejný den prostřednictvím starosty Františka Navrátila požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 13. 12. 2006 projednán a schválen PPHV.²⁷³ 19. 1. 2007 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

²⁶⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f48d5b52-7ae7-4494-8f1b-9133ba9bb0b6>. [online]. [cit. 6. 6.2018].

²⁷⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vejvanovice.

²⁷¹ Emailová korespondence se starostou obce Františkem Navrátilem ze dne 23.2.2018.

²⁷² Totéž ze dne 9.12.2017.

²⁷³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vítanov.

Blason: V modrém štítě nad zlatou palisádovou hradbou s modrým řeckým křížem polovina stříbrného komě se zlatou zbrojí a hřívou, červeným uzděním, šikmo podložená zlatou berlou závitem doleva se stříbrným sudariem a zlatým třepením. Vpravo nahoře zlaté jablko.²⁷⁴ (obr. č. 68)

Zdůvodnění: Kompozice předkládaných návrhů vítanovského znaku prezentuje nejvýznamnější historické mezníky a pamětihodností obou částí obce. Najdeme v nich nejen připomínku nejstarších majitelů (půl koně z erbu pánů z Pardubic a opatské berly, symbol opatského kláštera), ale také symbol starodávného slovanského hradiska (palisáda) a obou místních kaplí (jablko coby atribut sv. Anny a kříž, atribut sv. Jana Křtitele). Dominantní modrá barva symbolizuje řeku Chrudimku, protékající okrajem obou částí obce.²⁷⁵

3.70 Vojtěchov

Protože obec neměla znak, rozhodla se ho získat. Obec oslovila heraldika Zdeňka Kubíka, který vytvořil dva návrhy, zastupitelé ovšem oba odmítli. Poté byl vytvořen třetí návrh z iniciativy obce. Obyvatelé měli v anketě návrh posoudit, zda s ním souhlasí. Byly na něm provedeny určité úpravy.²⁷⁶ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 20. 8. 2012. 27. 8. 2012 obec prostřednictvím starostky Marie Jelínkové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 12. 9. 2012 projednán a zamítnut PPHV. Důvodem bylo to, že z heraldického hlediska není akceptovatelná figura zahroceného kůlu, neboť se jedná o hybrid mezi figurou heroldskou a obecnou. Dále je zcela nepřijatelné a nezdůvodněné užití obrácené krokve mající odkazovat na název obce. 7. 11. 2012 obec zaslala PPHV žádost o přehodnocení předchozího zamítnutí a trvala na původním návrhu. Návrh byl 28. 11. 2012 projednán a zamítnut PPHV. Ten přehodnotil své stanovisko ve věci užití figury obrácené krokve a rozhodl, že její užití je možné, avšak trvá na svém stanovisku, že figura zahroceného kůlu je neakceptovatelná, neboť jde o hybrid mezi figurou heroldskou a obecnou. Nový návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 20. 2. 2013. 21. 2. 2013 obec

²⁷⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/996318c7-3703-42ba-9659-36919f7b2c02>. [online]. [cit. 7. 6. 2018].

²⁷⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vítanov.

²⁷⁶ Rozhovor se starostou obce Jaroslavem Kynclem ze dne 24. 4. 2018.

prostřednictvím starostky Marie Jelínkové o schválení a udělení znaku. Nový návrh byl 6. 3. 2013 projednán a schválen PPHV.²⁷⁷ 12. 4. 2013 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeném štítě se zlatým břevnem stříbrný kvádrovaný kůl, v něm snížená a dolů obrácená modrá krokev.²⁷⁸ (obr. č. 69)

Zdůvodnění: Ve znaku bylo použito symboliky vyjadřující místní historické a architektonické reálie. Zohledněny jsou tři významné objekty: Vojtěchovská rozhledna, věž (tzv. bergfit) hradu Rychmburk (jenž byl centrem zdejšího panství) a zaniklá tvrz v obci. Ve všech případech se jedná (u tvrze mohlo jednat) o masivní věžovité stavby z kamene. Použité zlaté břevno připomíná přirozenou podobu klády, tedy dřeva v minulosti hojně těženého zvláště v okolí Pláňav. Břevno je předělené kůlem, takže jeho dvě části evokují dvě místní části obce (Vojtěchov a Pláňavy). Tzv. obrácená krokev, která zjednodušeně připomíná radlici či pluh (tradiční atribut zemědělství a venkova, znamená někdejší kolonizace kraje a obživy obyvatelstva), také připomíná svým tvarem literu „V“, a tím pak i monogram obce. Znak se stává tzv. mluvícím. Volba heraldických tinctur byla v tomto případě dána dominantním výskytem červeného pole štítu v erbech nejvýznamnějších majitelů zdejšího panství (tedy i obce), kterými byli čeští králové, páni z Rychmburka (zakladatelé hradu erbu leknínu), páni z Pardubic a v mladší době pak především Kinští. U všech jsou v červených štítech stříbrné figury. Proto je dominantní stříbrná a červená tinktura i v návrhu obecního znaku, zlatá je pak „přirozená“ pro „dřevěné“ břevno a modrá v případě krokve symbolem pevné víry, místní říčky Raná a obecního rybníka.²⁷⁹

3.71 Vrbatův Kostelec

Vznik znaku iniciovala starostka Pavla Němcová. Podnětem byla především skutečnost, že většina obcí již znak měla a využívala ho při prezentaci obce. V obci

²⁷⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vojtěchov.

²⁷⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/d627c6ee-2659-42e0-9b58-115c906edcb8>. [online]. [cit. 8. 6. 2018].

²⁷⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vojtěchov.

Vrbatův Kostelec toto citelně chybělo.²⁸⁰ Obec oslovila heraldika Miroslava Pavlů, který vytvořil pět variant obecního znaku. Z nich občané dotazníkovým šetřením vybrali vítěznou variantu.²⁸¹ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 30. 8. 2016. 23. 2. 2017 obec prostřednictvím starostky Pavly Němcové požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 3. 5. 2017 projednán a schválen PPHV.²⁸² 6. 6. 2017 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: Zlato-zeleně polcený. Vpravo medvědí tlapa se čtyřmi prsty a červenými drápy. Vlevo stříbrný kostel vpravo s věží, s vchodem, převýšeným oknem, lodí se dvěma okny a s věžičkou nad kněžištěm. Kostel má černý vchod a oblouková okna, červené střechy, na věžích zakončené zlatými křížky. Pod kostelem doleva obrácená zlatá hlavice berly se stříbrným patriarším křížem v závitě.²⁸³ (obr. č. 70)

Zdůvodnění: Tvůrce návrhu znaku využil především atributu sv. Havla opata, patrona místního kostela (medvědí tlapa), kterou doplnil zjednodušeným modelem kostela (mluvící znamení). V návrhu nechybí připomínka někdejší klášterní vrchnosti (hlavice opatské berly vyplněné patriarším křížem, převzatým ze znaku benediktýnského řádu). Čtyři drápy na medvědí tlapě poukazují na současné katastrální rozdělení obce. Zelená barva - barva lesů a zemědělství - je příhodná pro tuto venkovskou oblast.²⁸⁴

3.72 Všeradov

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 14. 4. 2015. Autorem návrhu znaku je heraldik Jan Tejkal. 23. 4. 2015 obec prostřednictvím starosty Luboše Mikešky požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 3. 6. 2015 projednán a schválen PPHV.²⁸⁵ 15. 6. 2015 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

²⁸⁰ Emailová korespondence se starostkou obce Pavlou Němcovou ze dne 26. 2. 2018.

²⁸¹ Totéž ze dne 31. 10. 2017.

²⁸² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vrbatův Kostelec.

²⁸³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9c6f5498-d6f9-4686-a7d1-8a071ce20e2b>. [online]. [cit. 9. 6. 2018].

²⁸⁴ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vrbatův Kostelec.

²⁸⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Všeradov.

Blason: V zeleném štítě dvě zvýšená stříbrná zúžená vlnitá břevna, nad nimi zlatá koruna, provázená dvěma stříbrnými květy lnu se zlatými středy, pod nimi zlaté mlýnské kolo.²⁸⁶ (obr. č. 71)

Zdůvodnění: Figura mlýnského kola ve spojení s figurou koruny vyjadřuje významnou historickou a technickou památku na území obce – Královu pilu, tzn. mlýn a pilu středověkého původu s tradicí místní pověsti o založení králem Václavem II. Figury dvou květů lnu jsou inspirovány erbem Schonfeldů – zakladatelů osady Jasně Pole (dříve Schonfeld) – se třemi květy růže, přičemž druh květů je modifikován do podoby lnu, připomínající typické zaměstnání obyvatel v devatenáctém století, kterým bylo zemědělství a zpracování lnu. Figura dvou vlnitých břevnen doplňuje význam figury mlýnského kola a připomíná vodní toky tvořící přirozené pomezí katastru obce, tj. řeku Chrudimku a potoky Barchaneký a Dlouhý. Motiv břevnen neboli pruhů přitom koresponduje s „pruhovaným štítem“ Carettů z Millisima – zakladatelů osady Milesimov (dříve Millesimov). Počet tří figur horního pole nebo počet (vizuálně) tří vlnitých pruhů koresponduje počtem místních částí obce.²⁸⁷

3.73 Vysočina

S návrhem získat znak přišel historik a památkář Luděk Štěpán, který měl k obci velkou vazbu. Podařilo se mu oslovit a přesvědčit zastupitele o důležitosti a smysluplnosti tohoto kroku. V tu dobu obec již využívala obecní logo, a i to pomohlo k uvědomění si důležitosti obecního znaku. Obci se toto rozhodnutí osvědčilo při vydání publikace i při obecních akcích, kdy obec logo i znak hojně využívá.²⁸⁸ Na podobu znaku obce Vysočina vzešlo hodně návrhů, které podle námětů Ludka Štěpána výtvarně zpracovala Jana Kramperová. Prostřednictvím obecního zpravodaje byly tyto návrhy předloženy k posouzení a vyjádření veřejnosti. Nejvíce se líbil znak s lidovou stavbou a bramborovým květem symbolizující pěstování brambor, hlavní plodinou místního zemědělství.²⁸⁹ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 27. 9.

²⁸⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/7c24fe29-8182-4c19-9215-3181efa6e350>. [online]. [cit. 10. 6. 2018].

²⁸⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Všeradov.

²⁸⁸ Emailová korespondence se starostou obce Tomášem Dubským ze dne 10. 11. 2017.

²⁸⁹ Totéž ze dne 28. 2. 2018.

2011. 29. 9. 2011 obec prostřednictvím starosty Tomáše Dubského požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 15. 2. 2012 projednán a zamítnut PPHV, protože byl heraldicky nepopsatelný. Pokud by se jednalo o čtvrcený štít, je nutné, aby figura lidové stavby byla položena na střed čtvrceného znaku. Za nepřiliš vhodnou figuru PPHV rovněž považoval přirozený květ bramboru. 16. 4. 2012 obec znovu požádala o schválení a udělení znaku. Nový návrh byl 9. 5. 2012 projednán a schválen PPHV.²⁹⁰ 18. 5. 2012 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V modro-zeleném čtvrceném štítě stříbrný mlýn se dvěma černými okny, s dřevěnou střechou a kolem přirozené barvy.²⁹¹ (obr. č. 72)

Zdůvodnění: Čtvrcený štít připomíná čtyři základní vsi, od roku 1960 spojené do stávající obce Vysočina. Zelená barva charakterizuje podhorskou krajinu, kde převažuje lesnictví a zemědělství, modrá barva řeku Chrudimku, která je páteří obce a velké množství rybníků. Symbol lidové stavby připomíná výjimečnost obce v tom, že na jejím území se nachází největší počet památek lidového stavitelství v rámci sídel Pardubického kraje a expozice lidového stavitelství, která je nejnavštěvovanější památkou v kraji.²⁹²

3.74 Zaječice

Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 18. 3. 2010. Návrh historika a památkáře Luďka Štěpána graficky zpracoval Radim Špás. 2. 8. 2010 obec prostřednictvím místostarosty Františka Mihulky požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 20. 10. 2010 projednán a schválen PPHV.²⁹³ 9. 11. 2010 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

²⁹⁰ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vysočina.

²⁹¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/334c9b5c-11a6-4694-9f69-aa911f6fcf18>. [online]. [cit. 10. 6. 2018].

²⁹² Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vysočina.

²⁹³ Tamtéž, obec Zaječice.

Blason: V zeleno-stříbrně polceném štítě dvě kvádrované věže s cimbuřím opačných barev a s černou gotickou branou. Pod nimi stříbrno-modro-červený trojlíst.²⁹⁴ (obr. č. 73)

Zdůvodnění: Věže připomínají charakter obce, kde současně stály dvě tvrze, které se svými dvory významně poznamenaly její historii a vtiskly trvalý ráz půdorysu sídla. Dále vyjadřují výjimečnou tradici šachu (účast v národní lize, jediné celostátní soutěže žákovských družstev). Lipová červeno-modro-bílá ratolest vyjadřuje národní trikoloru, která připomíná účast mnoha občanů v prvním, druhém i třetím odboji. Zelená barva symbolizuje zdejší sídelní krajinu a hlavní činnost - zemědělství.²⁹⁵

3.75 Zájedec

Proces začal v roce 2016 a trval rok a půl. Obec oslovila heraldika Zdeňka Kubíka, který vytvořil tři návrhy znaku. Znak se projednával na veřejných zasedáních zastupitelstva s občany, kteří na tato zasedání přišli. Bylo dopředu sděleno, že se bude projednávat znak obce. Obec v roce 2018 slaví 700 let od první písemné zmínky.²⁹⁶ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 29. 3. 2017. 12. 4. 2017 obec prostřednictvím starosty Václava France požádala o schválení a udělení znaku.²⁹⁷ Návrh byl 3. 5. 2017 projednán a schválen PPHV. 6. 6. 2017 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V zeleném poli pod pěti hvězdami vedle sebe vozové kolo s deseti rameny, vše zlaté.²⁹⁸ (obr. č. 74)

Zdůvodnění: Zelená barva jednoznačně symbolizuje venkovský a zemědělský ráz obce (okolní pole a louky), ale všeobecně celou přírodu (stromy, rostliny atd.) i odpočinek, rekreaci a obnovu, neboť zelená je barvou naděje. Hlavní heraldická figura zlatého vozového kola evokuje název obce ve významu „zájezdní“. Jedná se tak o tzv.

²⁹⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/480159a8-21de-4611-a43b-caa343a347e3>. [online]. [cit. 10. 6. 2018].

²⁹⁵ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zaječice.

²⁹⁶ Rozhovor se starostou obce Václavem Francem ze dne 11. 4. 2017.

²⁹⁷ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zájedec.

²⁹⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f53e27f2-65c6-41be-ac76-a1bcb90d9ea9>. [online]. [cit. 11. 6. 2018].

mluvící znamení. Vedlejší heraldická pěti zlatých hvězd je převzatá z atributu sv. Jana Nepomuckého, jehož hodnotná barokní socha stojí v centru obce. V přeneseném významu je hvězda též připomínkou zdejšího bývalého židovského hřbitova. Základní heraldická hvězda je vždy šestihrotá a není proto nutné v blasonu znaku počet hrotů uvádět.²⁹⁹

3.76 Zderaz

Obec oslovila heraldika Oldřicha Pakostu, který vypracoval tři návrhy znaku. Do procesu nezasahovali obyvatelé obce, ale pouze členové zastupitelstva. Byl vybrán návrh č. 2.³⁰⁰ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 12. 12. 2002. 21. 1. 2003 obec prostřednictvím starosty Václava Nekvindy požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 28. 5. 2003 projednán a schválen PPHV.³⁰¹ 18. 6. 2003 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V červeno-stříbrně šikmo děleném štítě nahoře zkřížené zlaté berly, dole vyrůstající pískovcové skály přirozené barvy.³⁰² (obr. č. 75)

Zdůvodnění: Při zpracování návrhu znaku obce Zderaz bylo možné vycházet ze symboliky benediktýnského kláštera v Podlažicích, který byl patrně první vrchností lokality, dále z přírodního prostředí okolí obce, kde je mnoho zajímavých pískovcových útvarů. V obci je v pískovci vytesáno mnoho sklepů, z nichž některé sloužily jako skalní obydlí ještě koncem devatenáctého století. V minulosti byla Zderaz známá v širším okolí těžbou písku.³⁰³

3.77 Žlebské Chvalovice

Iniciátorem tvorby znaku byl starosta obce Jiří Matějovič na jaře roku 2015. Zastupitelstvo obce občany opakovaně vyzvalo k účasti na tvorbě znaku, mimo jiné na veřejných zasedáních zastupitelstva, kde zastupitelé návrhy i několikrát předváděli a občané o podpoře jednotlivých návrhů hlasovali. V přípravě návrhů, kterých bylo

²⁹⁹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zájezdec.

³⁰⁰ Emailová korespondence s obcí ze dne 6. 11. 2017.

³⁰¹ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zderaz.

³⁰² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6fe0a706-3da4-4ab3-92cb-82d606311d2d>. [online]. [cit. 11. 6. 2018].

³⁰³ Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zderaz.

v průběhu roku 2015 postupně vytvořeno asi patnáct, se angažovalo zastupitelstvo obce. V poslední etapě se pak objevil ještě jeden návrh z pléna občanů.³⁰⁴ Žádosti tedy předcházela více než roční příprava. Všech šestnáct návrhů bylo dle metodických požadavků PPHV na způsob zpracování znaku neprůchodných, obec proto oslovila heraldika Jana Tejkala a požádala ho o vypracování návrhu znaku, který bude vycházet z převažujícího námětu návrhů občanů, tj. kaplička v obci, zasvěcená sv. kříži. Jeho finální návrh, který byl výsledkem několika vzájemných diskuzí s ním, byl následně schválen na veřejném zasedání zastupitelstva.³⁰⁵ Návrh znaku schválilo zastupitelstvo obce 18. 3. 2016. 4. 4. 2016 obec prostřednictvím starosty Jiřího Matějoviče požádala o schválení a udělení znaku. Návrh byl 27. 4. 2016 projednán a schválen PPHV.³⁰⁶ 12. 5. 2016 bylo vydáno rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny.

Blason: V zeleno-červeně polceném štítě vyniká z trojvrší latinský kříž do krajů, pod jehož rameny vyrůstá z obou krajních vrchů jehličnatý strom, vše stříbrné.³⁰⁷

(obr. č. 76)

Zdůvodnění: Návrh znaku vychází z laických návrhů na znak obce s vyobrazením kaple sv. Kříže a jehličnatých stromů. K vyjádření stejné symboliky jsou však v návrhu znaku užity heraldicky výrazně vhodnější, adekvátně stylizované prostředky. Namísto figury průčelí kaple, která je na samé hranici heraldických pravidel, podle nichž lze zobrazit pouze heraldickou a obecnou a nikoli konkrétní figuru, je v návrhu znaku přítomna heraldická figura latinského kříže do krajů, který jako atribut zasvěcení kaple sv. Kříži symbolizuje chvalovický svatostánek heraldicky nepoměrně vhodnějším způsobem. Figury trojvrší a jehličnatých stromů pak symbolizují geografickou polohu obce v regionu Železných hor, přičemž počet stromů koresponduje s počtem místních částí obce, jimiž jsou Žlebská Lhotka a Žlebské Chvalovice. Znakové tinktury jsou voleny s ohledem na pravidla o barvách a kovech, tzn., že figury v zeleném a

³⁰⁴ Emailová korespondence se starostou obce Jiřím Matějovičem ze dne 15. 7. 2018.

³⁰⁵ Totéž ze dne 13. 11. 2017.

³⁰⁶ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Žlebské Chvalovice.

³⁰⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b8572450-1380-41c5-b81a-e8e29fc46e8f>. [online]. [cit. 12. 6. 2018].

červeném, tj. barevných znakových polích jsou kovové, tj. stříbrné. Zelená barva přitom podtrhuje regionální symboliku obce a připomíná také barvu místního sportovního klubu, zatímco červená barva odkazuje na místní hasičský sbor a ve spojení se stříbrnou se jedná o historické české zemské barvy.³⁰⁸

³⁰⁸ Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Žlebské Chvalovice.

4 Zhodnocení obecních znaků okresu Chrudim

4.1 Zhodnocení dle nejčastějších motivů a tinktur

Co se týká typologie obecních znaků, máme v podstatě 9 základních slupin, které se objevují v symbolice znaků.

- 1) stavby
- 2) panovník, zakladatel města
- 3) světci a patroni kostela
- 4) mluvící znamení
- 5) narážka na událost nebo pověst
- 6) symboly vyjadřující zaměstnání obyvatel
- 7) přírodní zvláštnosti
- 8) symboly privilegií, ctností, svobod a práva
- 9) záhadné znaky³⁰⁹

Nový znak může také vycházet z doložené podoby historické pečeti nebo razítka obce s obrazovým obsahem. V takovém případě platí, že symbol v něm obsažený může pocházet třeba již ze sedmnáctého století, i když samotný obecní znak je zcela nový.³¹⁰

Nejčastěji jsou v obecních znacích užívány figury nebo tinktury z erbů zakladatelů nebo bývalých majitelů vsi, například zkřížené černé ostrve měli ve svém erbu Ronovci, černo-zlatá šachovnice je typická pro Hamzy ze Zábědovic, kombinace červená se stříbrnou se váže k rodu Kinských. Početné jsou také atributy svatých poukazujících na místní kostel nebo kapli, například hvězda patří mezi atributy sv. Jana Nepomuckého, lilie je symbolem sv. Anny. Hojná jsou i tzv. mluvící znamení odkazující na název obce. U dvaceti znaků je určitým způsobem vyjádřen počet místních částí. Stavba se objevuje na jedenácti znacích a většinou symbolizuje místní kostel nebo zaniklou tvrz. Na osmi znacích se objevují obilné klasy znázorňující zemědělský charakter obce. Na osmi znacích nalezneme symbol činnosti typické pro

³⁰⁹ Milan BUBEN, *Encyklopedie*, s. 29-31.

³¹⁰ Webová stránka Heraldika a vexilologie. Dostupné z: <https://heraldika.webnode.cz/pecet-a-znak/>. [online]. [cit. 16.7.2018].

danou obec, například vinařství nebo těžba. Rovněž na osmi znacích se autor nechal inspirovat starou obecní pečeti. Na osmi znacích se vyskytuje přírodní zvláštnost, obvykle rostlina typická pro danou obec. U tří znaků autor použil figuru nebo tinkturu objevující se ve steré pověsti, která je týká obce. Nevyskytuje se mezi znaky symbol privilegií, ctností, svobod a práva a také záhadný znak. Mezi nejčastější tinktury patří zelená znázorňující zemědělství nebo okolní přírodu a modrá, která obvykle symbolizuje vodstvo v obci a současně je obecně barvou vody. Hojně využívaná je také červená, která se nezřídka váže ke šlechtickému rodu, který obec v minulosti vlastnil. K nejčastějším kombinacím patří červená - stříbrná, červená - zelená a modrá - zlatá.

4.2 Přístup obyvatel k obecním symbolům

Obecní znak je nejvýraznějším grafickým prvkem obce. Je potřeba, aby ho zastupitelstvo obce smysluplně využívalo a aby byl pozitivně přijímán obyvateli obce. Většina starostů si uvědomuje potřebu sepětí obyvatel s komunálním symbolem, ale málokterí řeší otázku, jak tuto vazbu posilovat. Nedostatečně bývá řešena i otázka, zda se obyvatelé obce se znakem dostatečně ztotožňují, zda přijímají jeho grafickou podobu a především, zda rozumějí jeho významu. Je třeba věnovat pozornost vysvětlení jeho ikonografie.

Některé obce využívají postup, že obyvatele aktivně zapojují do procesu tvorby znaku. Na veřejných zasedáních obecního zastupitelstva jsou prezentovány jednotlivé návrhy, obyvatelé mohou rozhodnout, který návrh je jim nejbližší. Tento postup však není uplatňován všude. V některých obcích rozhoduje obecní zastupitelstvo o přijetí obecních symbolů samo, aniž by zohledňovalo názor občanů. V takových případech se dá předpokládat, že míra ztotožnění obyvatel se znakem je nižší. Ani u obcí, které přijetí svého znaku důkladně připravovaly a projednávaly, není jisté, že dnešní obyvatelé znak přijímají za svůj a že mu skutečně rozumějí.³¹¹

³¹¹ Webová stránka Deník veřejné správy. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6714129>. [online]. [cit. 16. 7. 2018].

Dne 12. 7. 2018 jsem provedl namátkový průzkum mezi občany obcí Sobětuchy, Stolany, Morašice, Lány, Bylany a Třebřichy. Dotazoval jsem se 29 respondentů obou pohlaví různých věkových kategorií. Položil jsem jim 4 otázky:

- 1) Víte, zda Vaše obec má znak?
- 2) Znáte alespoň jednu figuru, která se nachází na znaku Vaší obce?
- 3) Víte, co figury ve znaku Vaší obce znamenají?
- 4) Je pro Vás důležité, že Vaše obec má znak?

Na první otázku odpovědělo kladně 24 respondentů. 5 respondentů odpovědělo záporně, tzn. nevěděli, zda jejich obec má znak. Na druhou otázku odpovědělo ze zmíněných 24 respondentů, kteří vědí, že jejich obec má znak, 13 kladně. Na třetí otázku odpověděli kladně pouze 4 respondenti. Na poslední otázku odpovědělo kladně 11 respondentů. Z výsledků průzkumu usuzuji, že obecní znak slouží spíše pro reprezentativní a propagační účely obce. Většina občanů o jeho existenci sice ví, ale neví, co přesně se na něm nachází.

4.3 Medailonky vybraných heraldiků

Miroslav Pavlů

Narodil se v roce 1954. Je vyučeným kuchařem a touto profesí se živil více než 25 let. Heraldika ho zajímala od mládí, přivedl ho k ní zlínský archivář Zdeněk Pokluda. Od roku 1991 se jí věnuje profesionálně. Je jedním z nejuznávanějších odborníků u nás. Na svém kontě má stovky znaků měst a obcí.³¹²

Stanislav Kasík

Narodil se 18. prosince 1949 v Děčíně. Je vyučeným lodním mechanikem a od roku 1968 tuto profesi vykonával. Od roku 1973 tři roky pracoval v JZD jako traktorista a ošetřovatel dojnic. Po návratu k původní profesi při zaměstnání vystudoval Střední ekonomickou školu v Děčíně. Heraldikou se zabývá přibližně od roku 1970. Počáteční amatérský zájem přerostl po čase v seriózní činnost. Specializoval se na rodovou heraldiku a genealogii. Po roce 1990 se mu díky zákonu o obcích (obecní zřízení) otevřel prostor pro návrhy obecních znaků a praporů (od roku 2004 vlajek). Od konce

³¹² Webová stránka Prostějovského deníku. Dostupné z: https://prostejovsky.denik.cz/zpravy_region/z-kuchare-se-stal-heraldikem-navrhuje-znaky-i-ucit.html. [online]. [cit. 17. 7. 2018].

roku 1993 do konce roku 2009 vytvořil přes 450 obecních symbolů (znak, vlajka) pro obce téměř ve všech českých krajích. Tato činnost trvale pokračuje. V současnosti je majitelem heraldické kanceláře „Dauphin“ v Roudnici nad Labem.³¹³

PhDr. Zdeněk Kubík

Narodil se 13. července 1977 v Novém Městě na Moravě. V letech 1995-2001 vystudoval obory historie a archivnictví na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Poté absolvoval rigorózní řízení, které završil obhajobou šestisvazkové rigorózní práce na téma „Heraldická a vexilologická symbolika měst a obcí bývalého Jihomoravského kraje v letech 1990-1999“. Během studia i poté tvořil a i nyní tvoří v oboru komunální heraldiky a vexilologie. Vytvořil stovky znaků a vlajek. Za svůj vzor považuje Jiřího Loudu.³¹⁴

Mgr. Jan Tejkal

Narodil se roku 1973 v Moravské Ostravě. Absolvoval filozofii na Univerzitě Karlově v Praze. Heraldikou a vexilologií se zabývá jako svým koníčkem, inspirován svým otcem, již od dětství. Od roku 1994 se navrhování znaků a vlajek věnuje profesionálně. Již vytvořil znak a vlajku pro více než 700 samosprávných lokalit.³¹⁵

³¹³ Webová stránka Heraldická terminologická konvence. Dostupné z: <http://www.heraldika-terminologie.cz/stranka-stanislav-kasik-115>. [online]. [cit. 17. 7. 2018].

³¹⁴ Emailová korespondence s PhDr. Zdeňkem Kubíkem ze dne 12. 7. 2018.

³¹⁵ Totéž s Mgr. Janem Tejkalem ze dne 12. 7. 2018.

Závěr

V současnosti zažívá komunální heraldika velký rozvoj. Mnohá města a obce chtějí mít vlastní znak jako správní a reprezentativní symbol. Požádají proto zkušeného heraldika, aby jim znak vytvořil. Heraldik musí vycházet z historických skutečností, studuje archivní materiál. Je třeba, aby se poučil o historii obce. Nejdůležitějším pramenem pro studium městské heraldiky jsou privilegia a pečeti. Erbovních privilegií se moc nezachovalo, dochovala se řada opisů. Nejbohatším a nejvýznamnějším pramenem jsou pečete. Základem pro návrh znaku jsou ale pouze pokud jsou něčím specifické, většina obcí má totiž na starých pečetích radlici nebo strom, případně obilné klasy. To by pak byly všechny obecní znaky stejné.³¹⁶

Cílem mé bakalářské práce bylo získat ucelený přehled o obecních znacích v okrese Chrudim udělených v posledním desetiletí dvacátého století a ve dvacátém prvním století. Klád jsem důraz na postup obcí při snaze získat znak a na zdůvodnění jednotlivých znaků. Samozřejmostí jsou blasony všech znaků. Základem pro mou práci bylo vytvořit si s pomocí celostátní databáze REKOS seznam obcí, které v mnou sledovaném období získaly znak. Zde jsou k dispozici blasony a také barevná vyobrazení všech po revoluci udělených znaků.

Pro studium v Archivu Poslanecké sněmovny, bylo nutné získat souhlas vedoucího Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Ten jsem po odeslání žádosti obdržel. Zde, jak jsem již v úvodu zmínil, pracoval se Sbírkou udělených znaků a praporů obcím a městům. Informace, které se mi od obcí podařilo získat emailem, mám uloženy ve své emailové schránce. Při osobní návštěvě obce jsem si dělal kusé poznámky.

Snažil jsem se sesbírat informace o obecních znacích udělených v rozmezí bezmála 30 let. Ještě než mě napadlo získat informace v Archivu Poslanecké sněmovny, pokoušel jsem se přímo od obcí zjistit, jak při snaze dosáhnout udělení znaku postupovaly. Je vždy jednodušší tyto informace získat od obce, která nedávno získala

³¹⁶ Webová stránka Prostějovského deníku. Dostupné z: https://prostejovsky.denik.cz/zpravy_region/z-kuchare-se-stal-heraldikem-navrhuje-znaky-i-ucit.html. [online]. [cit. 18.7.2018].

znak, než od obce, která ho již dlouho vlastní. Proto je škoda, že některé obce, které získaly znak v posledních letech, mi nevyšly vstříc.

I přes tento nedostatek věřím, že se mi v plném rozsahu podařilo naplnit stanovené cíle, adekvátním způsobem zpracovat danou problematiku a případným čtenářům poskytnout zajímavé a podnětné informace.

Prameny a literatura

Archivní prameny

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bítovany.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bor u Skutče.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bořice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bousov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Bylany.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec České Lhotice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Dolní Bezděkov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Dřenice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Dvakačovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Hodonín.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Holetín.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Horka.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Horní Bradlo.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Hošťalovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Hroubovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Jeníkov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Jenišovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kameničky.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kladno.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Klešice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kočí.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Kostelec u Heřmanova Městce.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Krásné.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Krouna.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Křižanovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lány.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Leštinka.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Libkov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Liboměřice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Licibořice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lipovec.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lozice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Lukavice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Miřetice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Mladoňovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Morašice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Mrákotín.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Nasavrky.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Orel.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Ostrov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Otradov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Perálec.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Podhořany u Ronova.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Pokřikov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Prachovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Předhradí.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Přestavlky.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Raná.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Rosice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Rozhovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Řestoky.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Slatiňany.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Smrček.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Sobětuchy.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Stolany.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Střemošice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Studnice

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Svídnice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Svratouch.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Tisovec.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Trojovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Třemošnice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Třibřichy.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Úhřetice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sbírka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vápenný Podol.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Včelákov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vejvanovice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vítanov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vojtěchov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vrbatův Kostelec.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a praporů, obec Všeradov.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vysočina.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zaječice.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zájezdec.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Zderaz.

Archiv Poslanecké sněmovny, Sběrka udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Žlebské Chvalovice.

Prameny elektronické povahy

Oficiální stránky Galerie Josefov. Dostupné z: <http://www.galerie-josefov.cz/autori/akad-malir-jiri-skopek>.

Oficiální stránky ministerstva vnitra České republiky. Sběrka zákonů. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=367/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo zakona smlouvy>.

Oficiální stránky obce Bítovany. Dostupné z: <http://www.bitovany.cz/index.php?nid=1869&lid=cs&oid=1925114>.

Oficiální stránky obce Holetín. Dostupné z: [http://www.obcholetin.cz/o-obci/znak-obce](http://www.obecholetin.cz/o-obci/znak-obce).

Oficiální stránky obce Horka. Dostupné z: <http://www.horka.info/urad-2/vyhlasaky-obce/vlajka-a-znak/>.

Oficiální stránky obce Hroubovice. Dostupné z: <https://hroubovice.cz/index.php/historie-obce/>.

Oficiální stránky obce Kostelec u Heřmanova Městce. Dostupné z: <https://www.kostelec-uhm.cz/turista/z-historie-obce/clanek/id-12>.

Oficiální stránky obce Leštinka. Dostupné z: <http://www.obeclestinka.cz/obecni-symboly-1/>.

Oficiální stránky obce Miřetice. Dostupné z: <http://www.miretice.cz/obec-7/soucasnost-obce/znak-obce/>.

Oficiální stránky obce Vápenný Podol. Dostupné z: <http://www.vapennypodol.cz/obecni-symboly/d-1066/p1=1080>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/informace>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: https://rekos.psp.cz/vyhledani-symbolu?typ=0&obec=&poverena_obec=&popis=&kraj=94&okres=3603&od=1.1.1990&do=13.+04.+2018&znak=1&hledat=.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ab68421a-cb25-4c50-8d8c-273b67f446d8>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/65e25f68-b94a-41d9-a0e7-35f00a4f2954>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3e5a6ff0-93e2-4c29-b810-72e3a88aa41b>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b55d1c66-236a-44d4-8362-f7a12cc9b734>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/e4a1a02e-da93-45ef-86a9-ef446af4e1c6>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/bbb36ff1-fa58-4db7-a880-27dd107212f8>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a315e340-22db-49bf-940a-f3649b0bb378>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/74831cad-bb50-450c-8853-58dd9188bf5f>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/72067218-e542-4dcc-8b68-5dd0c9d9532f>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cfa43e27-4c7e-48f8-8365-e1227c551b64>.

Oficiální stránky obce Holetín. Dostupné z: [http://www.obcholetin.cz/o-obci/znak-obce](http://www.obecholetin.cz/o-obci/znak-obce).

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3bfe0a69-2494-4f37-98c6-fa80cde2dd4c>.

Oficiální stránky obce Horka. Dostupné z: <http://www.horka.info/urad-2/vyhlasiky-obce/vlajka-a-znak/>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6707bc25-d968-4a88-a956-108957554ef9>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c40bf6d4-1742-43e9-aaf1-35be97659e3a>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f0d1cde5-5930-46ee-af15-f31c65d638c5>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/330c0cad-5e8e-486e-968b-9c682c56b1b1>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/1f733207-9687-4461-9dc4-a725b5eb5fe4>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b4a90130-ff19-4314-b815-7a5f83c7649a>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/bb8748e9-c546-4c5e-9e4c-f6ad71754d67>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6913fc34-adf0-4a74-b11a-1b8e732c7e85>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4ee005de-e0a8-413d-840e-0f6c17f80594>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/61f50c4c-7285-489c-b7b4-1023a17a6677>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/016ff265-37be-4d35-9aa1-3ef70ade0244>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/df2bc55e-3a6e-47f3-b1ec-21f8a4d1badd>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/924622ae-d1b6-4434-afa5-b48a311af052>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/5e60c571-2da7-4206-b663-cb8e7ee901fb>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3c3fe2a7-deb5-4afe-9a6d-020570842da5>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/0f3059cb-d247-4ed2-b504-333e2e539610>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/23f0f2ed-d368-411e-be58-4ec11ed25001>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/85c7841e-ed81-44b3-8655-8dae5896951e>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9cd73a0e-406e-4879-9712-00836a4069d7>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/dc70c8b9-fb1d-4a1b-86d0-1157a4842adc>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/16f3b85d-f96f-46b3-9f1a-3f22ad67dee8>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3f1d96a8-baf4-43a3-a626-4bcf87e1880b>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a1f5b2c1-d94d-4381-b1d6-fd83b60ed231>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/05e78284-7cab-4ae6-a42f-1e0b67e24a06>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/135bdc14-c7fa-4ba9-ab6d-65657c77d4b0>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4b0e00e0-c688-4ca1-ab92-ebb9c664018b>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6ff64fad-eec7-4fd3-ae3-6023bcba6570>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3fb06188-29b7-44a3-b3c7-2fe2c69a0da2>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ea29069c-e739-4eda-99d1-4d3bf0d7aba2>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9ed31e3b-52d3-49bb-8304-33adcb19c12a>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/d4502ac6-5c32-41a7-9b8a-1436ca671e3a>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/83697c9c-8939-442a-a093-876d08002e23>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/866508ee-c478-4fba-8546-dbe60d35acb4>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cf125191-de6b-4ef3-a13f-eeeac8420653>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/e245eeb0-f343-40a4-8573-381e3f72cea4>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ccc8c9f4-4fd9-4b49-9f8f-c31ea128a43e>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a46ecc39-476e-44f8-a121-2730aa06dd08>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c5fca77d-12ed-4862-81c4-4a55658d8610>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c5c6b75a-a897-48ed-9ce7-8fe40b113e90>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b647085b-6a64-4fac-8442-c68d2a24fd38>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/523fba8b-976a-438e-89bf-9ee9a23ed47c>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b81ea0fa-c1a1-454c-9f5b-a67409195391>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/5ac61869-ca72-424f-880f-73e3e344c2f2>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c66c8e48-ad46-4abd-ba06-eb2a4c451040>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/73c70ba9-39ac-468f-9404-fb75502bee0b>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/0ddf8fe2-6381-46fd-baac-cbfd2eaea466>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/da36ec2f-d724-4974-92b6-a3dda2ed74ed>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/22482e5e-7d06-45f1-a129-c059c21c90e5>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/52779cf4-36ca-4ad5-82b9-701f73c4bb3b>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/2728b8b5-82aa-4ab7-836d-f677fede3c13>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4bdac111-2d17-4e45-b152-0b99eb08730b>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/56056457-936a-4440-9727-098432a67972>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cc197bdf-7a14-473a-af72-c3a04d59898e>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f48d5b52-7ae7-4494-8f1b-9133ba9bb0b6>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/996318c7-3703-42ba-9659-36919f7b2c02>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/d627c6ee-2659-42e0-9b58-115c906edcb8>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9c6f5498-d6f9-4686-a7d1-8a071ce20e2b>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/7c24fe29-8182-4c19-9215-3181efa6e350>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/334c9b5c-11a6-4694-9f69-aa911f6fcf18>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/480159a8-21de-4611-a43b-caa343a347e3>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f53e27f2-65c6-41be-ac76-a1bcb90d9ea9>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6fe0a706-3da4-4ab3-92cb-82d606311d2d>.

Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b8572450-1380-41c5-b81a-e8e29fc46e8f>.

Webová stránka Deník veřejné správy. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6714129>.

Webová stránka Heraldická terminologická konvence. Dostupné z: <http://www.heraldika-terminologie.cz/stranka-stanislav-kasik-115>.

Webová stránka Heraldika a vexilologie. Dostupné z: <https://heraldika.webnode.cz/pecet-a-znak/>.

Webová stránka Prostějovského deníku. Dostupné z: https://prostejovsky.denik.cz/zpravy_region/z-kuchare-se-stal-heraldikem-navrhuje-znaky-i-ucit.html.

Webová stránka Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128#cast1>.

Seznam literatury

BUBEN, Milan, *Encyklopedie heraldiky: světská a církevní titulatura a reálie*, Praha 2003, s. 10.

BUBEN, Milan, *Heraldika*, Praha 1986, s. 15-18.

ČAREK, Jiří, *K otázkám současné městské heraldiky*, Archivní časopis, 1972, s. 185-190.

ČAREK, Jiří, *Městské znaky v českých zemích*, Praha 1985, s. 26-28.

KREJČÍK, Tomáš – PSÍK, Richard, *Základy heraldiky*, Ostrava 2009, s. 10-12.

NOVÝ, Rostislav, *Počátky znaků českých měst*, Sborník archivních prací 26, 1976, s. 367-412.

Ostatní zdroje

Emailová korespondence se starostkou obce Běstvína Marií Brožkovou ze dne 16. 10. 2017.

Emailová korespondence se starostkou obce Běstvína Marií Brožkovou ze dne 26. 2. 2018.

Emailová korespondence se starostkou obce Běstvína Marií Brožkovou ze dne 2. 5. 2018.

Emailová korespondence se starostkou obce Stolany Petrou Starou ze dne 6. 11. 2018.

Emailová korespondence se starostkou obce Vrbatův Kostelec Pavlou Němcovou ze dne 31. 10. 2017.

Emailová korespondence se starostkou obce Vrbatův Kostelec Pavlou Němcovou ze dne 26. 2. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Bítovany Jaromírem Pražanem ze dne 10. 12. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Bítovany Jaromírem Praženem ze dne 11. 7. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Bousov Ladislavem Chromkem ze dne 4. 4. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Hodonín Miroslavem Blažkem ze dne 19. 3. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Hodonín Miroslavem Blažkem ze dne 23. 4. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Jenišovice Lubomírem Svatošem ze dne 11. 12. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Pokřikov Jiřím Kadidlem ze dne 12. 2. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Předhradí Zdeňkem Mikšovským ze dne 9. 3. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Raná Vladimírem Hubeným ze dne 16. 2. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Rosice Lubošem Netolickým ze dne 19. 10. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Sobětuchy Jiřím Sokolem ze dne 24. 10. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Střemošice Radkem Janouškem ze dne 12. 4. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Trojovice Jiřím Jelínkem ze dne 22. 10. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Vejvanovice Romanem Kubíkem ze dne 9. 4. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Vítanov Františkem Navrátilem ze dne 9. 12. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Vítanov Františkem Navrátilem ze dne 23. 2. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Vysočina Tomášem Dubským ze dne 10. 11. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Vysočina Tomášem Dubským ze dne 28. 2. 2018.

Emailová korespondence se starostou obce Žlebské Chvalovice Jiřím Matějovičem ze dne 13. 11. 2017.

Emailová korespondence se starostou obce Žlebské Chvalovice Jiřím Matějovičem ze dne 15. 7. 2018.

Emailová korespondence s kronikářem obce Dvakačovice Ladislavem Juklem ze dne 9. 11. 2017.

Emailová korespondence s kronikářem obce Dvakačovice Ladislavem Juklem ze dne 15. 12. 2017.

Emailová korespondence s Mgr. Helenou Novákovou, VVKMT, ze dne 11. 7. 2018.

Emailová korespondence s Mgr. Janem Tejkalem ze dne 12.7.2018.

Emailová korespondence s místostarostkou obce Kostelec u Heřmanova Městce Evou Jirákovou ze dne 17. 10. 2017.

Emailová korespondence s místostarostkou obce Kostelec u Heřmanova Městce Evou Jirákovou ze dne 26. 2. 2018.

Emailová korespondence s místostarostkou obce Střemošice Marií Lexovou ze dne 27. 3. 2018.

Emailová korespondence s místostarostou obce Krouna Pavlem Ondrou ze dne 25. 11. 2017.

Emailová korespondence s místostarostou obce Krouna Pavlem Ondrou ze dne 24. 2. 2018.

Emailová korespondence s místostarostou obce Krouna Pavlem Ondrou ze dne 11. 7. 2018.

Emailová korespondence s místostarostou obce Liboměřice Pavlem Novákem ze dne 23. 10. 2017.

Emailová korespondence s obcí Zderaz ze dne 6. 11. 2017.

Emailová korespondence s PhDr. Ondřejem Tikovským, Ph.D. ze dne 31.10.2017.

Emailová korespondence s PhDr. Zdeňkem Kubíkem ze dne 12. 7. 2018.

Emailová korespondence s pracovnící OÚ Svatouch Janou Kašťánkovou ze dne 21. 2. 2018.

Emailová korespondence s vedoucí Městské knihovny a Infocentra Slatiňany Renatou Maryškovou ze dne 16. 2. 2018.

Rozhovor s bývalou starostkou obce Studnice Marií Sázavovou ze dne 4. 4. 2018.

Rozhovor se starostkou obce Tisovec Jaroslavou Matrasovou ze dne 21. 3. 2018.

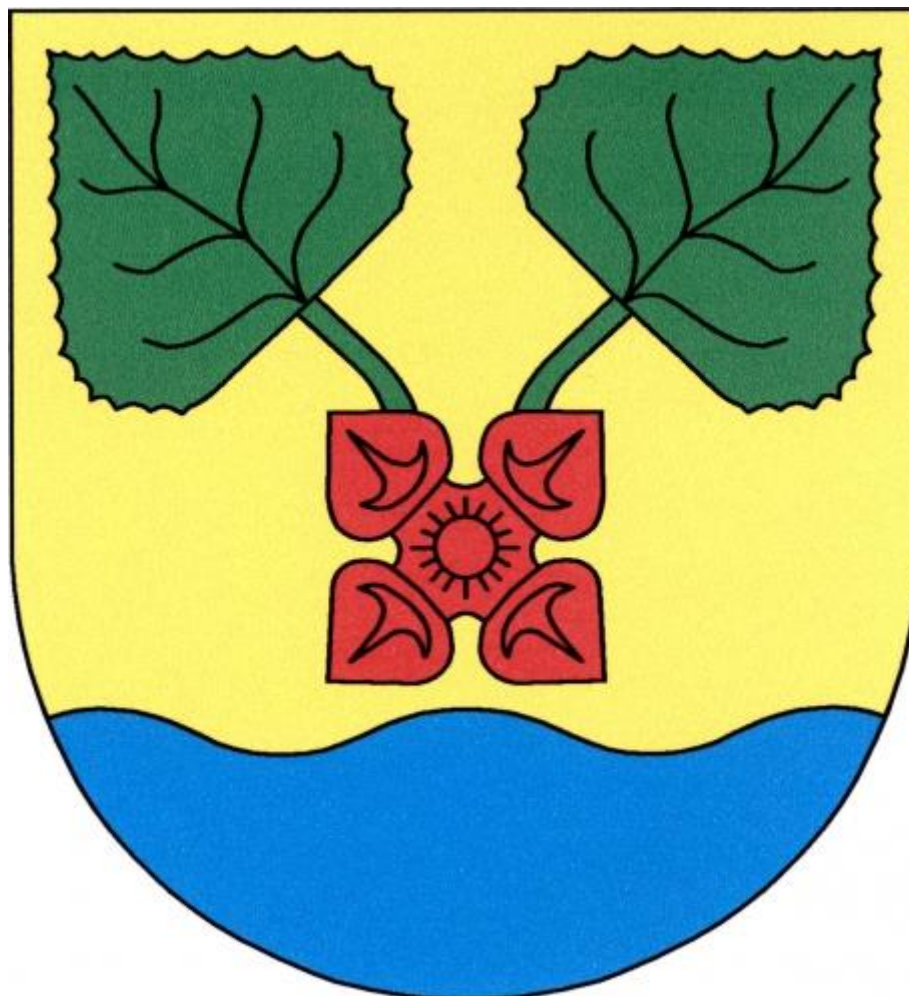
Rozhovor se starostou obce Dolní Bezděkov Petrem Červinkou ze dne 11. 4. 2018.

Rozhovor se starostou obce Vojtěchov Jaroslavem Kynclem ze dne 24. 4. 2018.

Rozhovor se starostou obce Zájezdec Václavem Francem ze dne 11. 4. 2018.

Rozhovor s Mgr. Helenou Novákovou, VVKMT, ze dne 16. 3. 2018.

Obrazová příloha

1) znak obce Bítovany³¹⁷

³¹⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ab68421a-cb25-4c50-8d8c-273b67f446d8>. [online]. [cit. 27.6.2018].

2) znak obce Bor u Skutče³¹⁸

³¹⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/65e25f68-b94a-41d9-a0e7-35f00a4f2954>. [online]. [cit. 27.6.2018].

3) znak obce Bořice³¹⁹

³¹⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3e5a6ff0-93e2-4c29-b810-72e3a88aa41b>. [online]. [cit. 27.6.2018].

4) znak obce Bousov³²⁰

³²⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b55d1c66-236a-44d4-8362-f7a12cc9b734>. [online]. [cit. 27.6.2018].

5) znak obce Bylany³²¹

³²¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/e4a1a02e-da93-45ef-86a9-ef446af4e1c6>. [online]. [cit. 27.6.2018].

6) znak obce České Lhotice³²²

³²² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/bbb36ff1-fa58-4db7-a880-27dd107212f8>. [online]. [cit. 27.6.2018].

7) znak obce Dolní Bezděkov³²³

³²³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a315e340-22db-49bf-940a-f3649b0bb378>. online]. [cit. 27.6.2018].

8) znak obce Dřenice³²⁴

³²⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/74831cad-bb50-450c-8853-58dd9188bf5f>. [online]. [cit. 27.6.2018].

9) znak obce Dvakačovice³²⁵

³²⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/72067218-e542-4dcc-8b68-5dd0c9d9532f>. [online]. [cit. 27.6.2018].

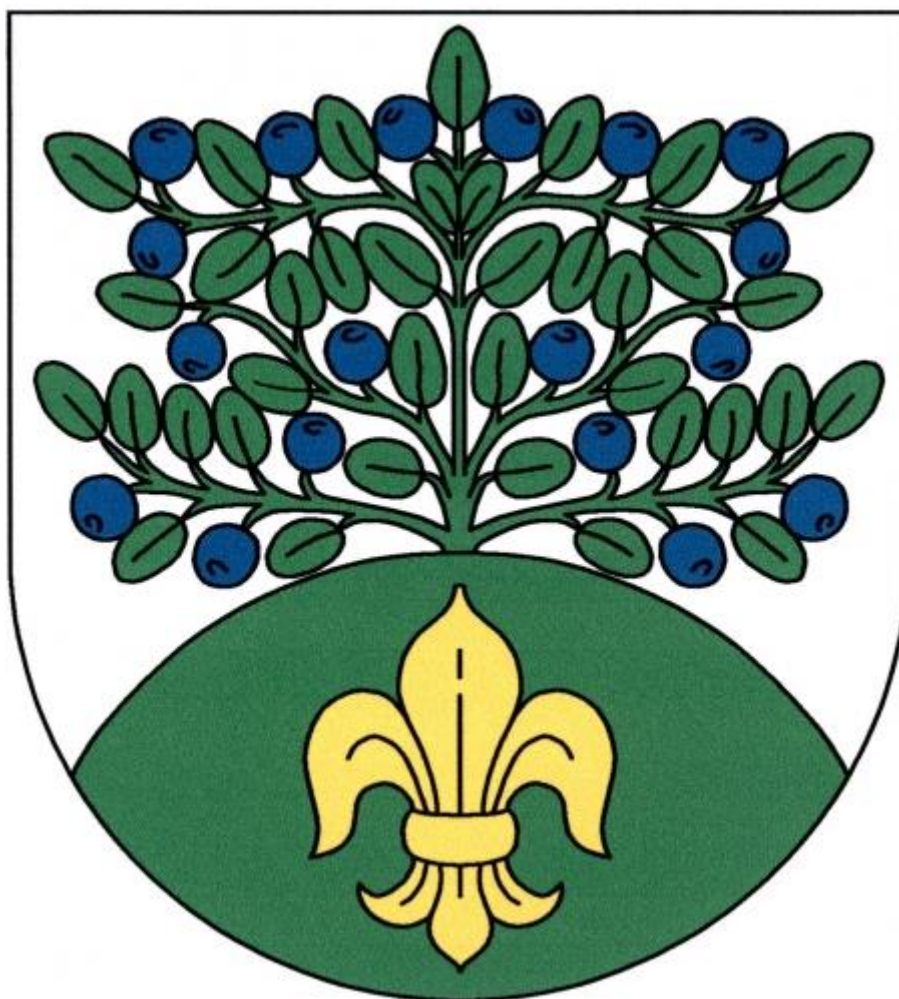
10) znak obce Hodonín³²⁶

³²⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cfa43e27-4c7e-48f8-8365-e1227c551b64>. [online]. [cit. 27.6.2018].

11) znak obce Holetín³²⁷

³²⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3bfe0a69-2494-4f37-98c6-fa80cde2dd4c>. [online]. [cit. 27.6.2018].

12) znak obce Horka³²⁸

³²⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/025eb0aa-2f68-4ce8-b6b5-2c3e658fd3eb>. [online]. [cit. 27.6.2018].

13) znak obce Horní Bradlo³²⁹

³²⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6707bc25-d968-4a88-a956-108957554ef9>. [online]. [cit. 27.6.2018].

14) znak obce Hošťalovice³³⁰

³³⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c40bf6d4-1742-43e9-aaf1-35be97659e3a>. [online]. [cit. 27.6.2018].

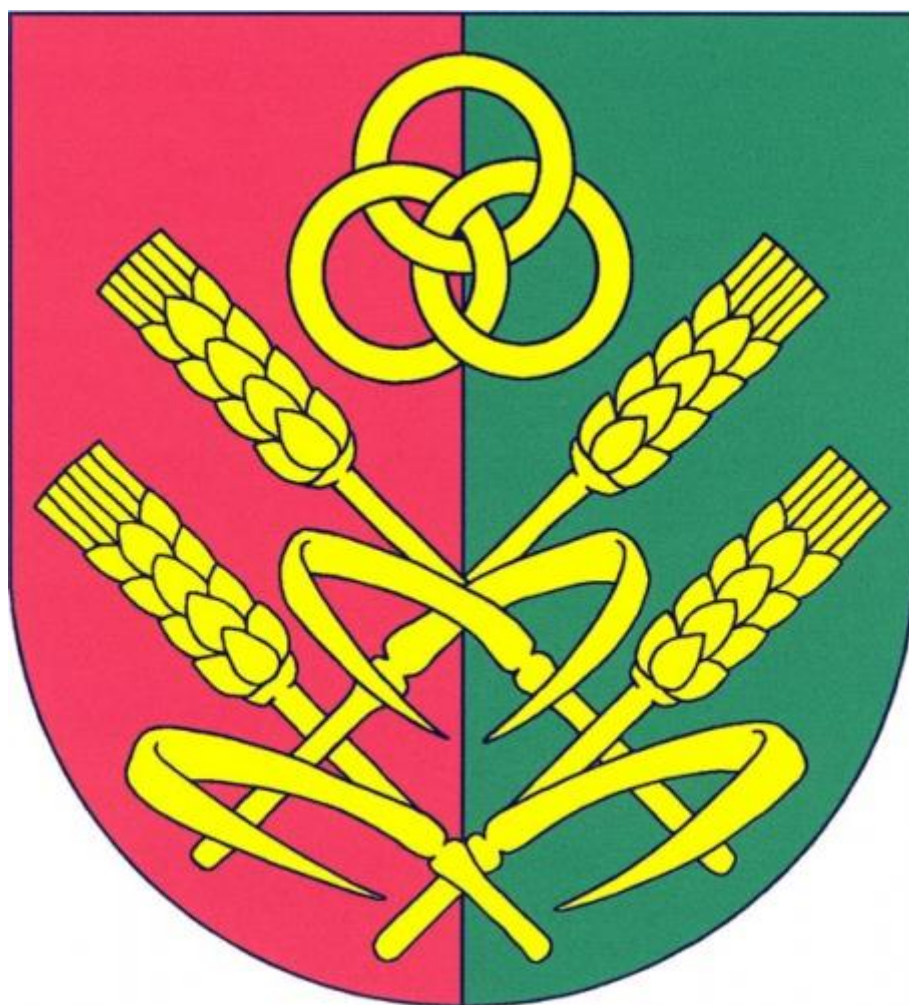
15) znak obce Hroubovice³³¹

³³¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f0d1cde5-5930-46ee-af15-f31c65d638c5>. [online]. [cit. 27.6.2018].

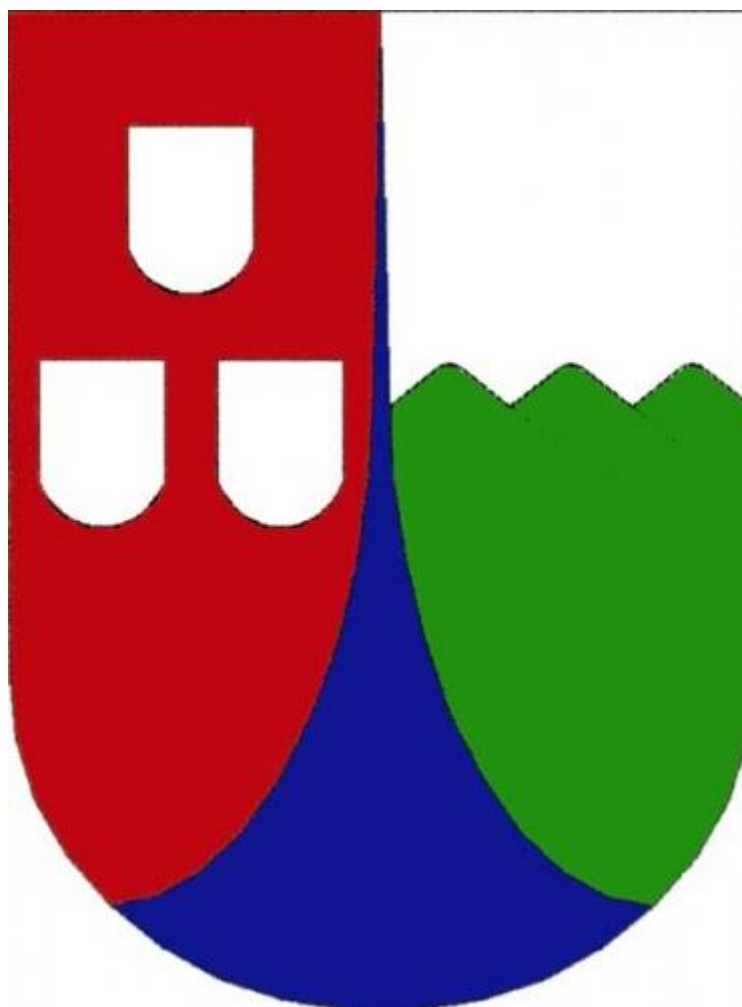
16) znak obce Jeníkov³³²

³³² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/330c0cad-5e8e-486e-968b-9c682c56b1b1>. [online]. [cit. 27.6.2018].

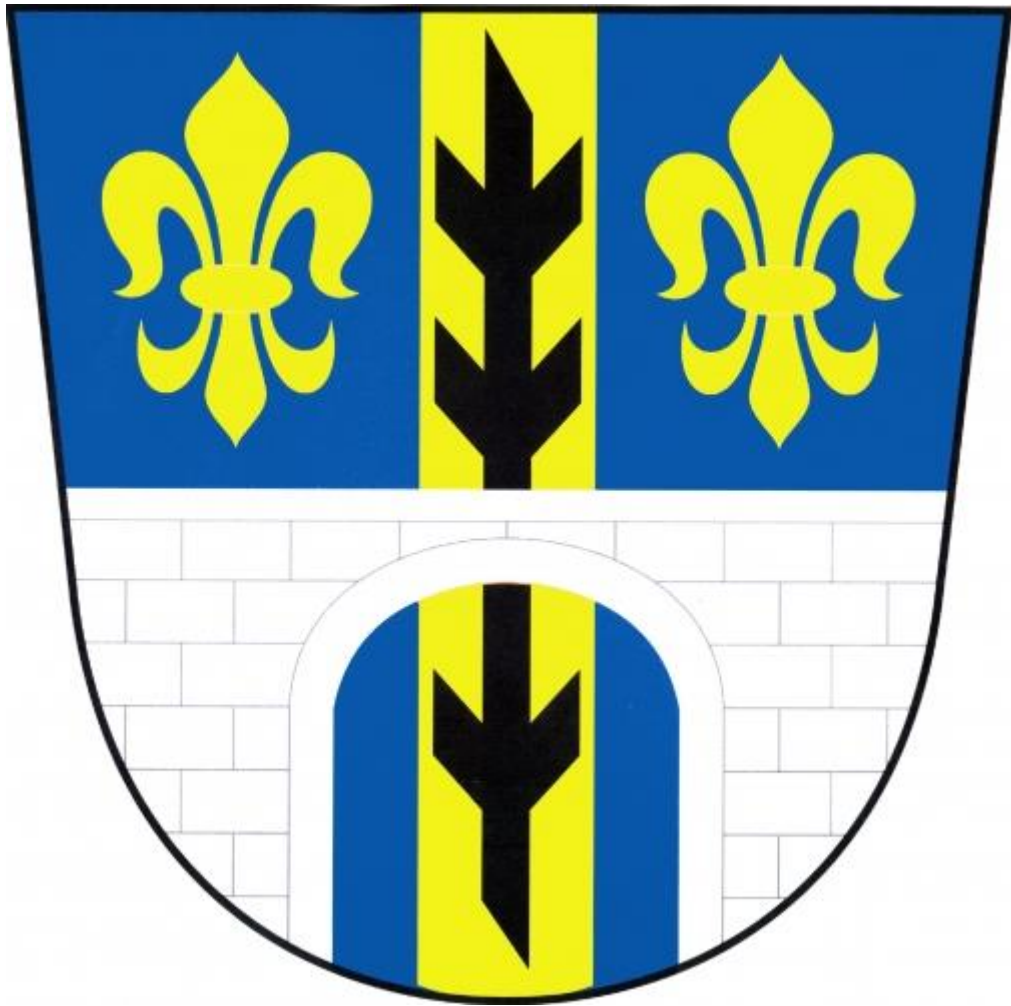
17) znak obce Jenišovice³³³

³³³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/1f733207-9687-4461-9dc4-a725b5eb5fe4>. [online]. [cit. 27.6.2018].

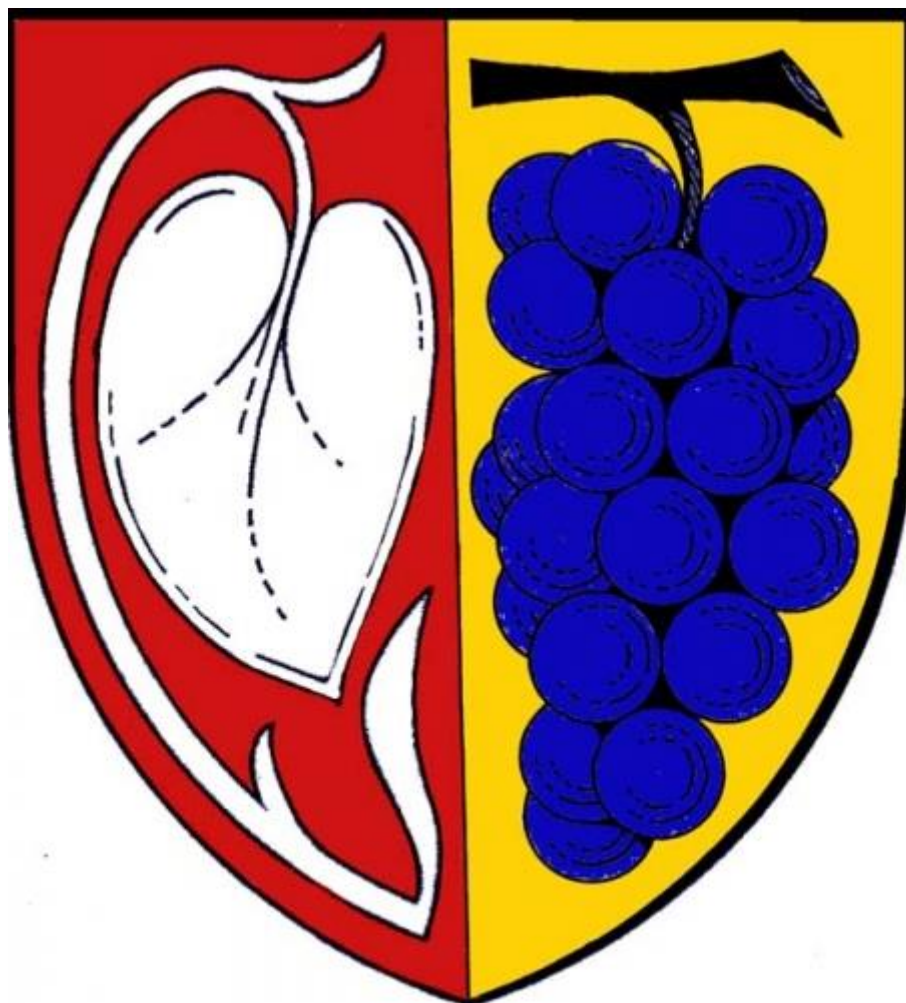
18) znak obce Kameničky³³⁴

³³⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b4a90130-ff19-4314-b815-7a5f83c7649a>. [online]. [cit. 27.6.2018].

19) znak obce Kladno³³⁵

³³⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/bb8748e9-c546-4c5e-9e4c-f6ad71754d67>. [online]. [cit. 27.6.2018].

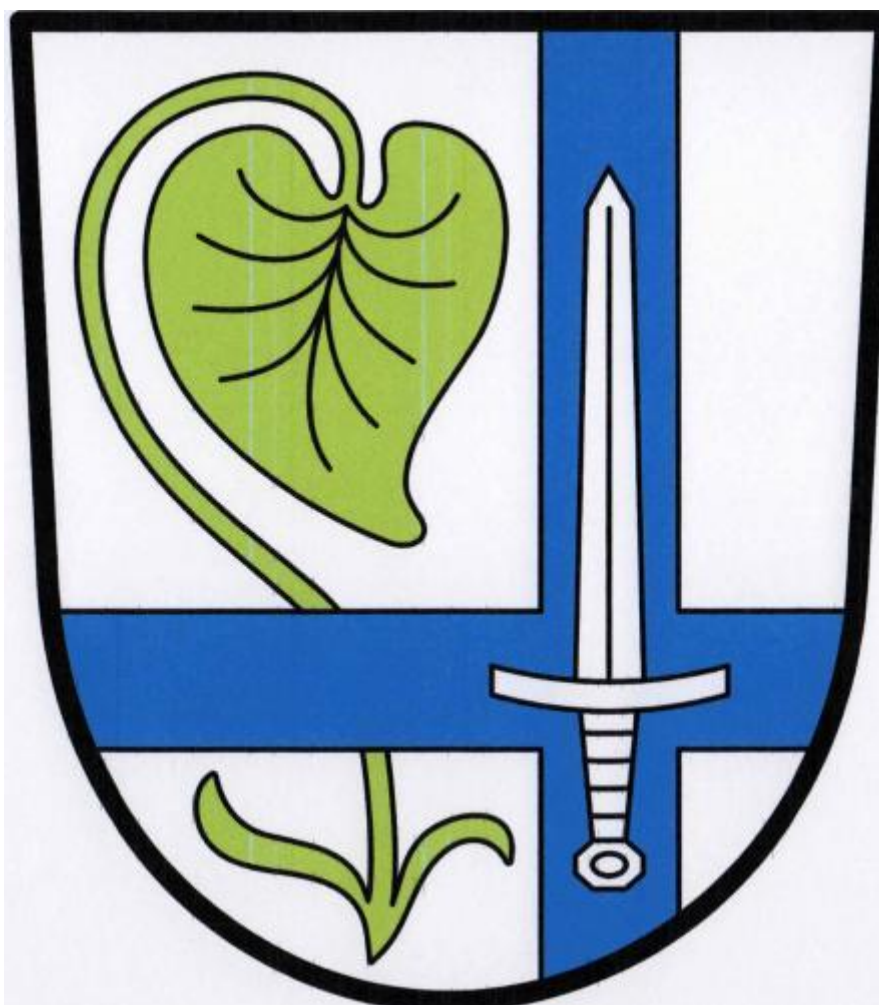
20) znak obce Klešice³³⁶

³³⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6913fc34-adf0-4a74-b11a-1b8e732c7e85>. [online]. [cit. 27.6.2018].

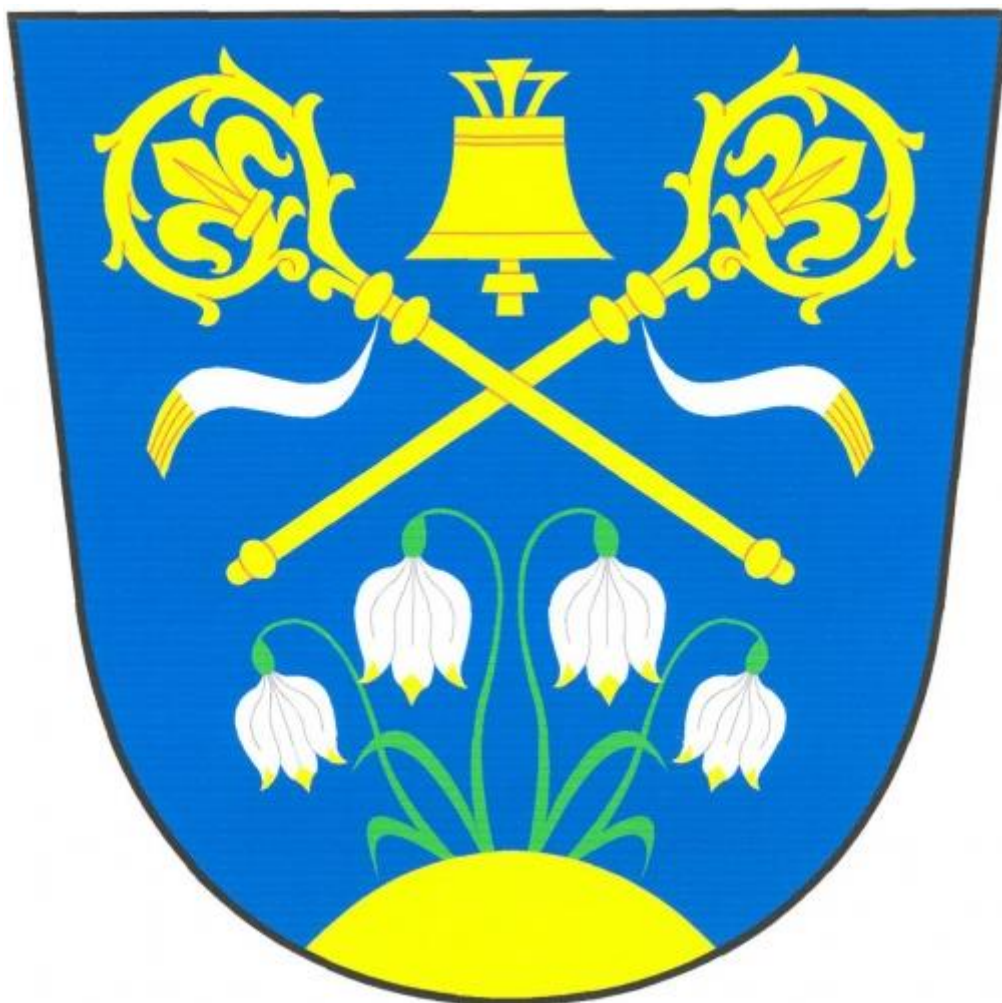
21) znak obce Kočí³³⁷

³³⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4ee005de-e0a8-413d-840e-0f6c17f80594>. [online]. [cit. 27.6.2018].

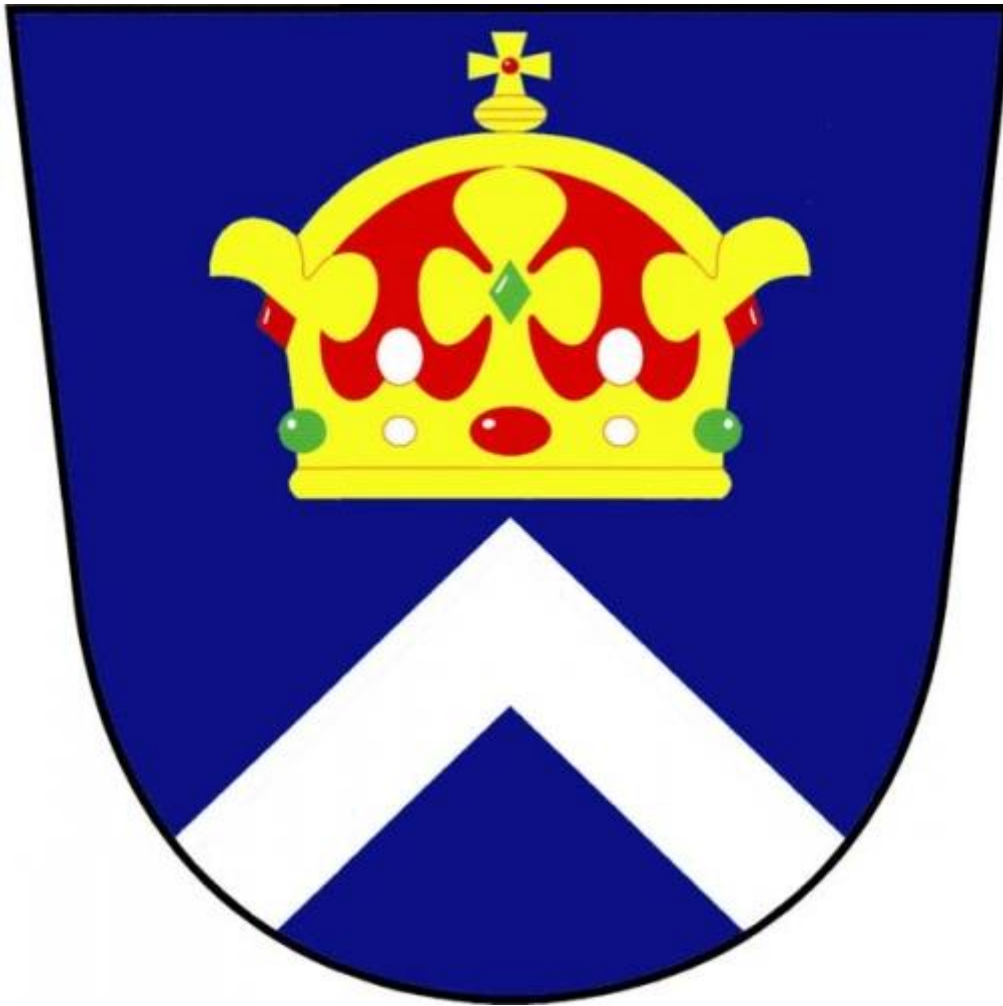
22) znak obce Kostelec u Heřmanova Městce³³⁸

³³⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/61f50c4c-7285-489c-b7b4-1023a17a6677>. [online]. [cit. 27.6.2018].

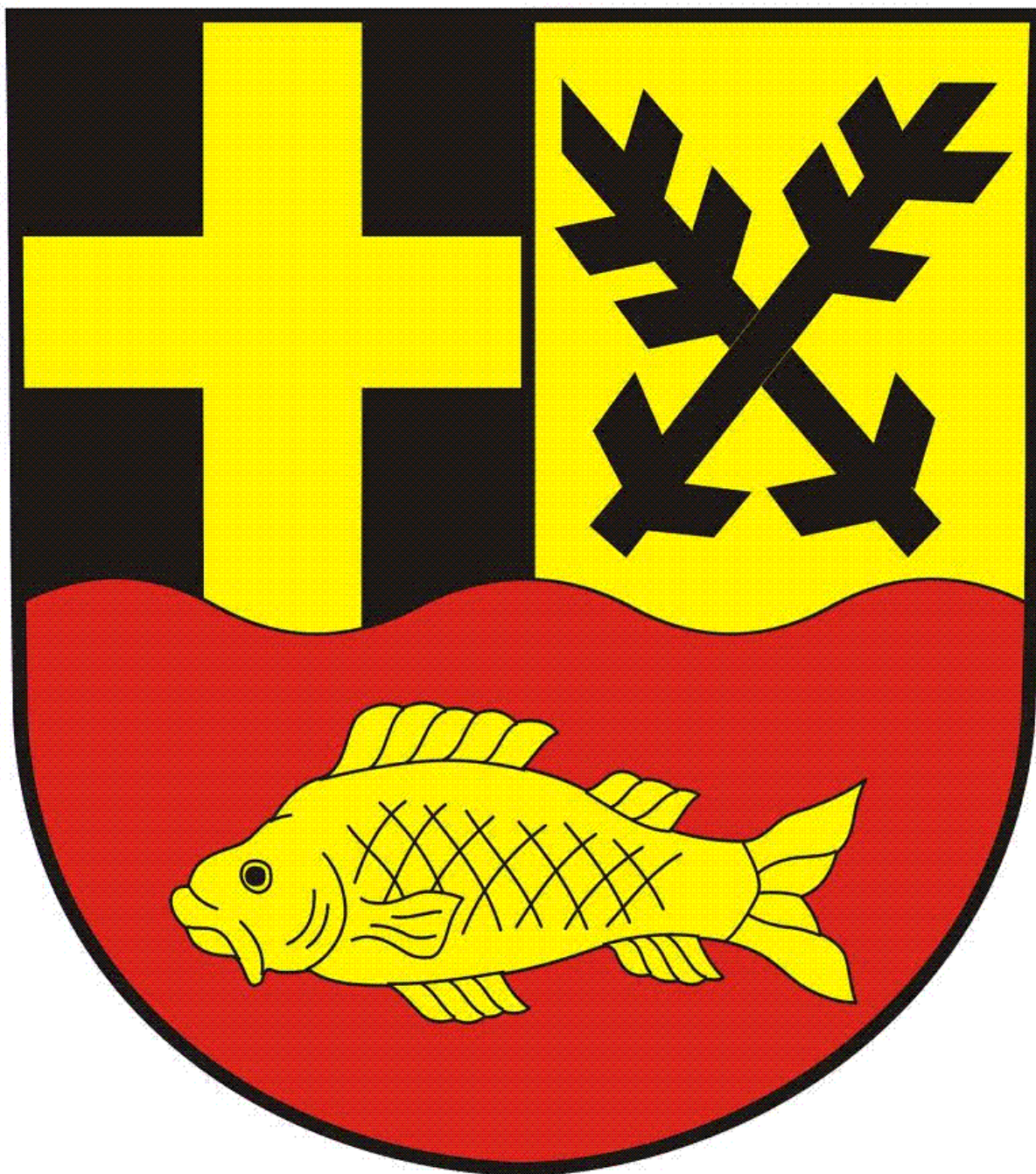
23) Znak obce Krásné³³⁹

³³⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/016ff265-37be-4d35-9aa1-3ef70ade0244>. [online]. [cit. 27.6.2018].

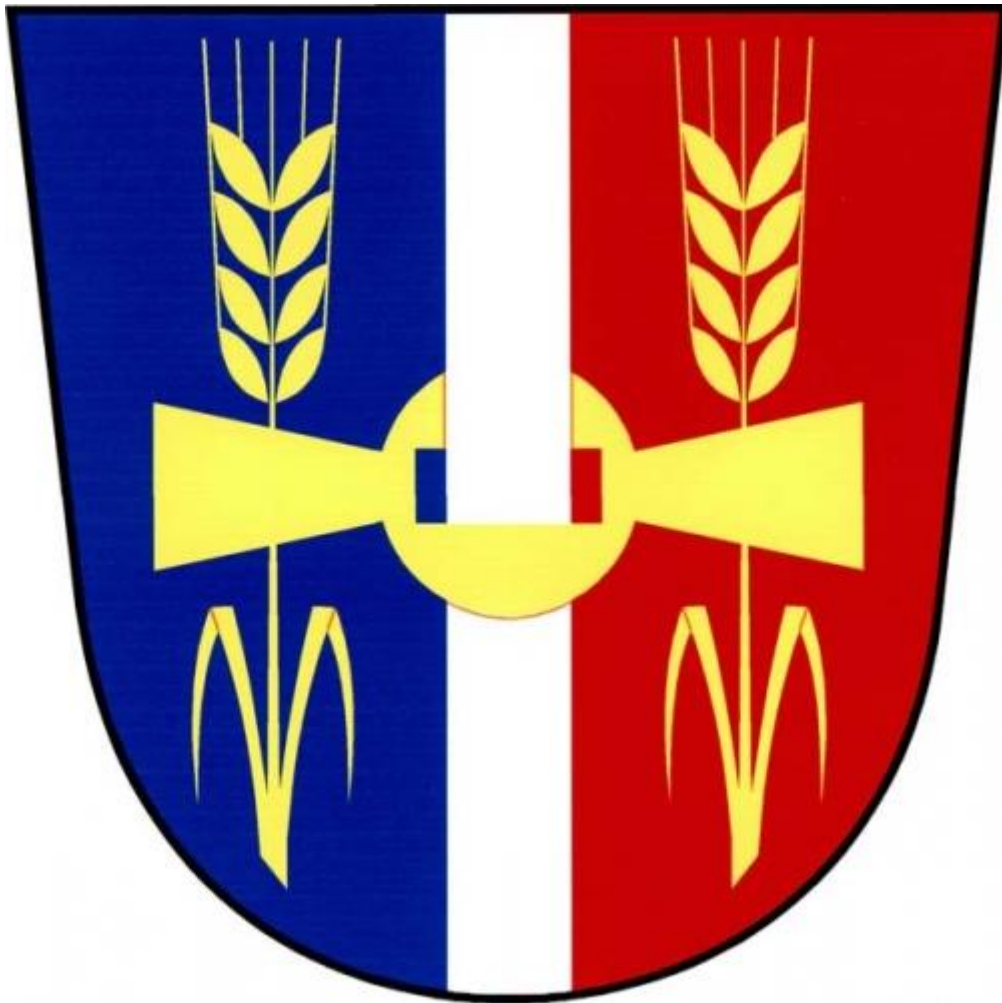
24) znak obce Krouna³⁴⁰

³⁴⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/df2bc55e-3a6e-47f3-b1ec-21f8a4d1badd>. [online]. [cit. 27.6.2018].

25) znak obce Křižanovice³⁴¹

³⁴¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/924622ae-d1b6-4434-afa5-b48a311af052>. [online]. [cit. 27.6.2018].

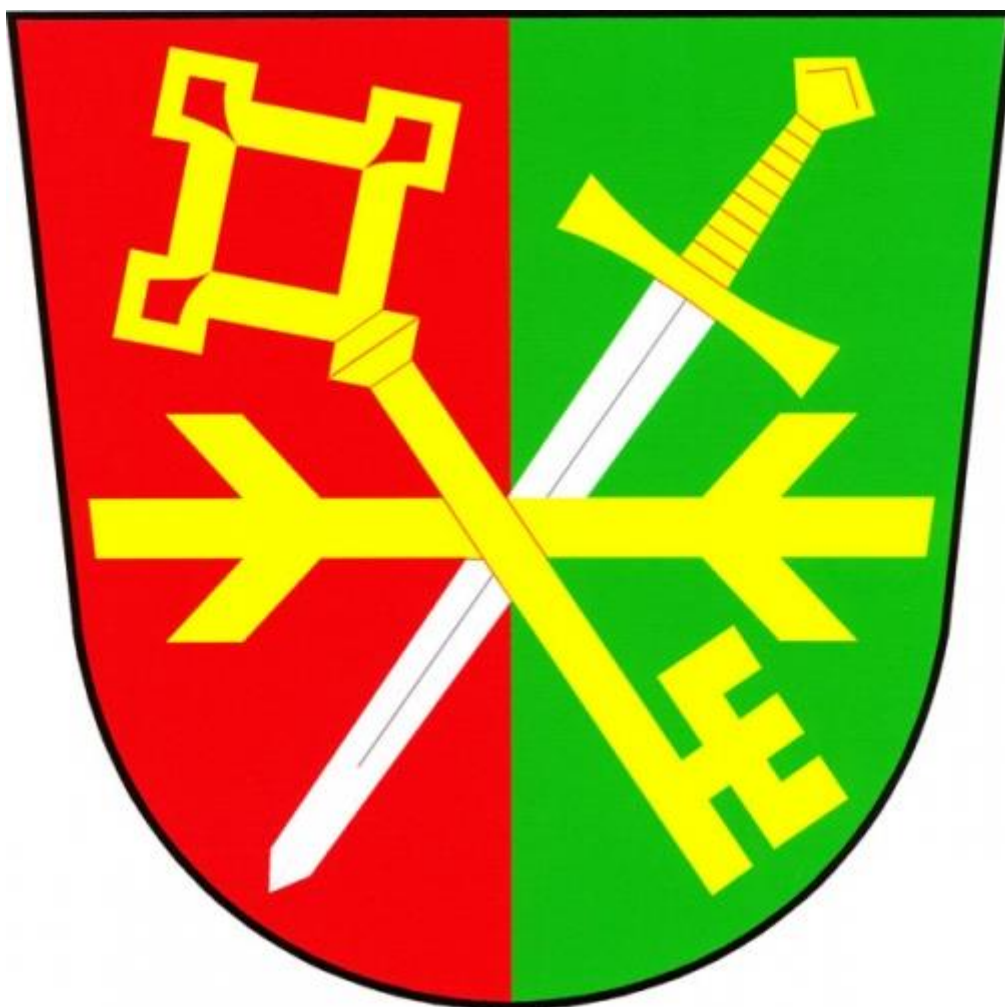
26) znak obce Lány³⁴²

³⁴² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/5e60c571-2da7-4206-b663-cb8e7ee901fb>. [online]. [cit. 27.6.2018].

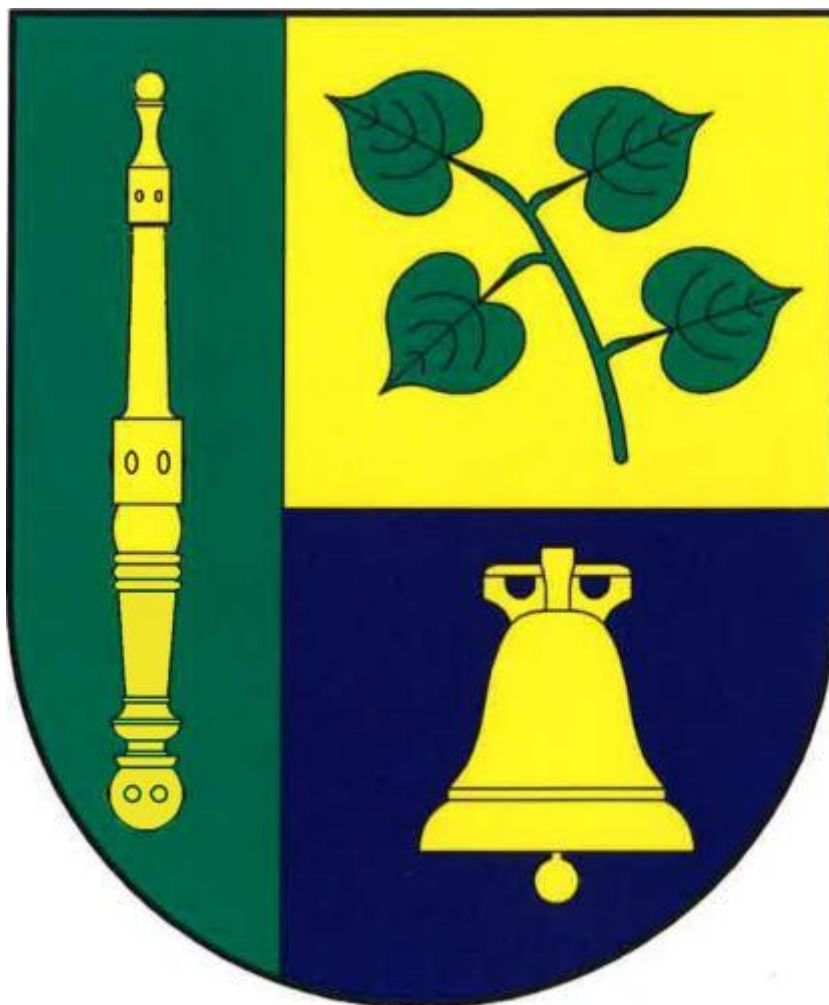
27) znak obce Leštinka³⁴³

³⁴³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3c3fe2a7-deb5-4afe-9a6d-020570842da5>. [online]. [cit. 27.6.2018].

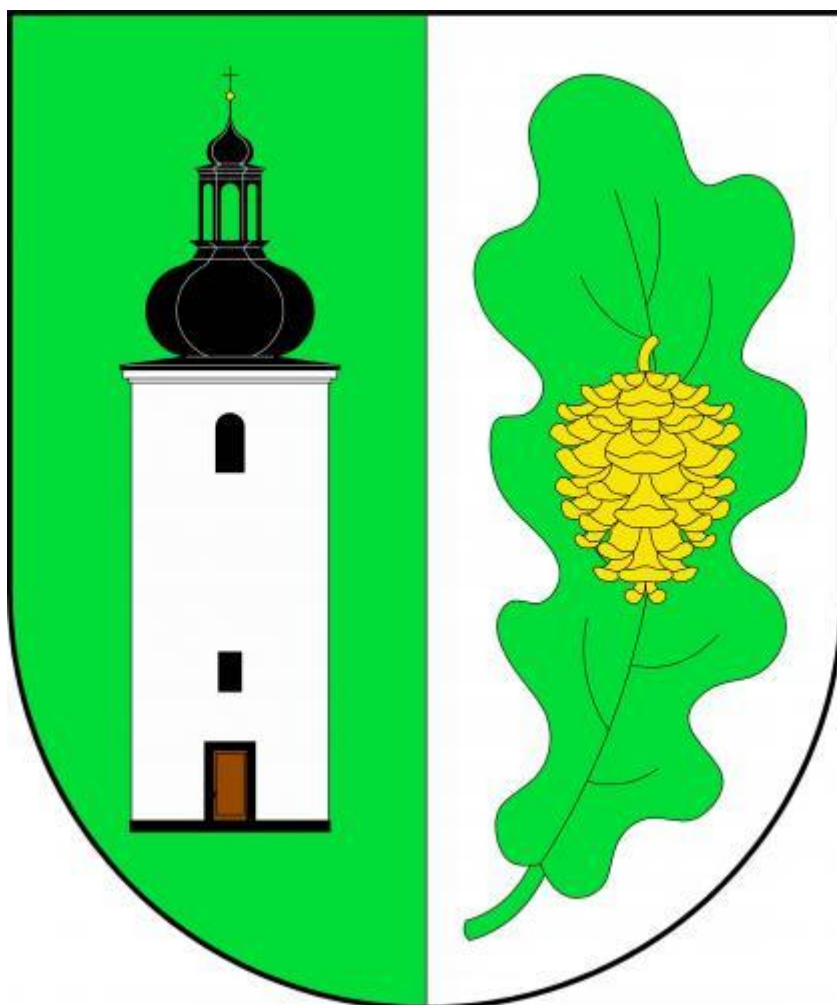
28) znak obce Libkov³⁴⁴

³⁴⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/0f3059cb-d247-4ed2-b504-333e2e539610>. [online]. [cit. 27.6.2018].

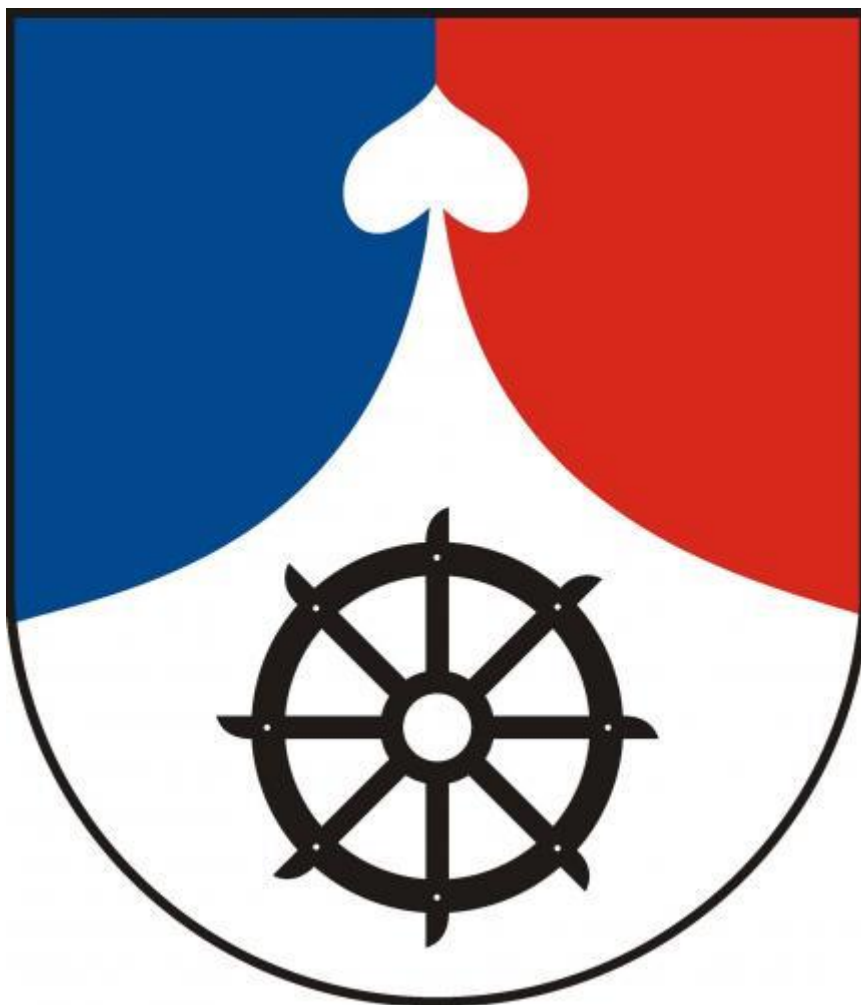
29) znak obce Liboměřice³⁴⁵

³⁴⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/23f0f2ed-d368-411e-be58-4ec11ed25001>. [online]. [cit. 27.6.2018].

30) znak obce Licibořice³⁴⁶

³⁴⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/85c7841e-ed81-44b3-8655-8dae5896951e>. [online]. [cit. 27.6.2018].

31) znak obce Lipovec³⁴⁷

³⁴⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9cd73a0e-406e-4879-9712-00836a4069d7>. [online]. [cit. 27.6.2018].

32) znak obce Lozice³⁴⁸

³⁴⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/dc70c8b9-fb1d-4a1b-86d0-1157a4842adc>. [online]. [cit. 27.6.2018].

33) znak obce Lukavice³⁴⁹

³⁴⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/16f3b85d-f96f-46b3-9f1a-3f22ad67dee8>. [online]. [cit. 27.6.2018].

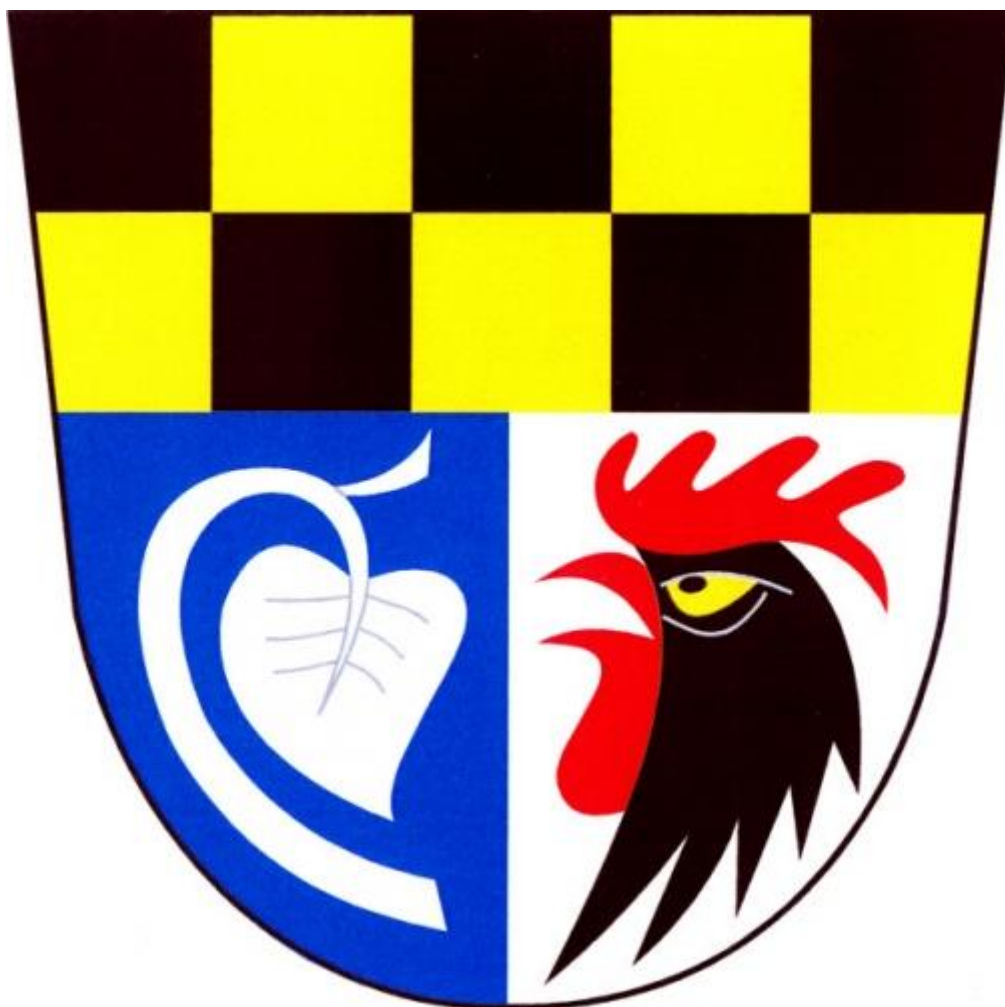
34) znak obce Miřetice³⁵⁰

³⁵⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3f1d96a8-baf4-43a3-a626-4bcf87e1880b>. [online]. [cit. 27.6.2018]

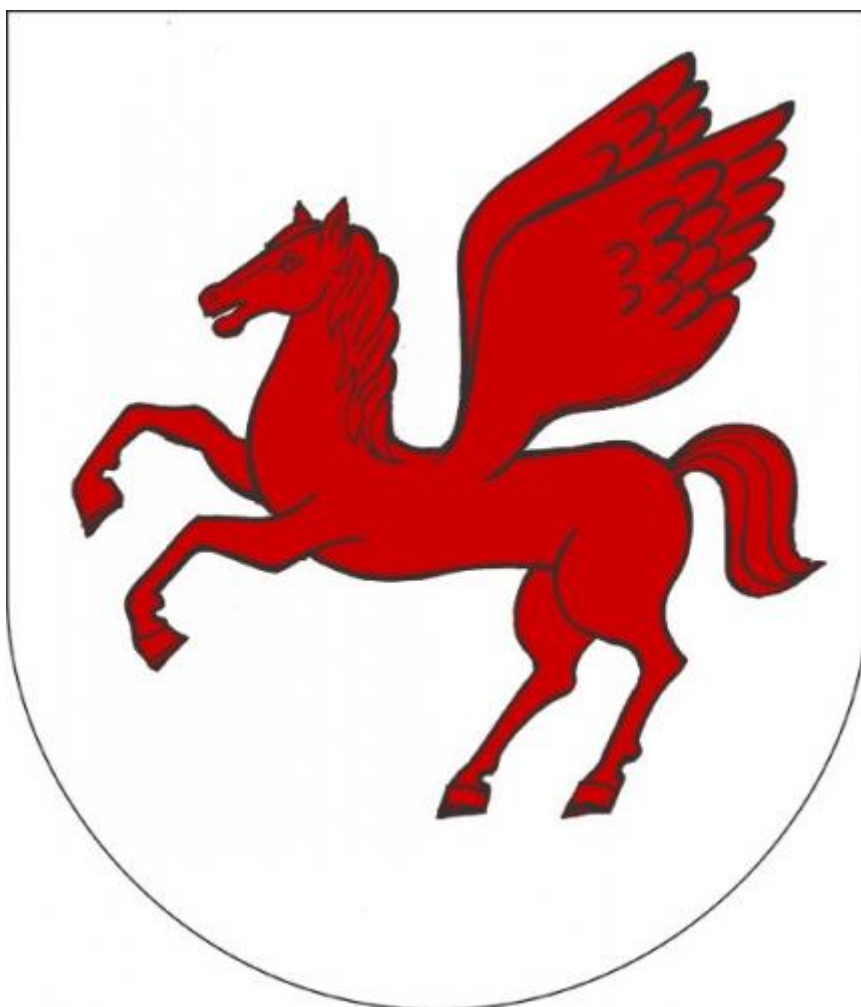
35) znak obce Mladoňovice³⁵¹

³⁵¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a1f5b2c1-d94d-4381-b1d6-fd83b60ed231>. [online]. [cit. 27.6.2018]

36) znak obce Morašice³⁵²

³⁵² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/05e78284-7cab-4ae6-a42f-1e0b67e24a06>. [online]. [cit. 27.6.2018].

37) znak obce Mrákotín³⁵³

³⁵³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/135bdc14-c7fa-4ba9-ab6d-65657c77d4b0>. [online]. [cit. 27.6.2018].

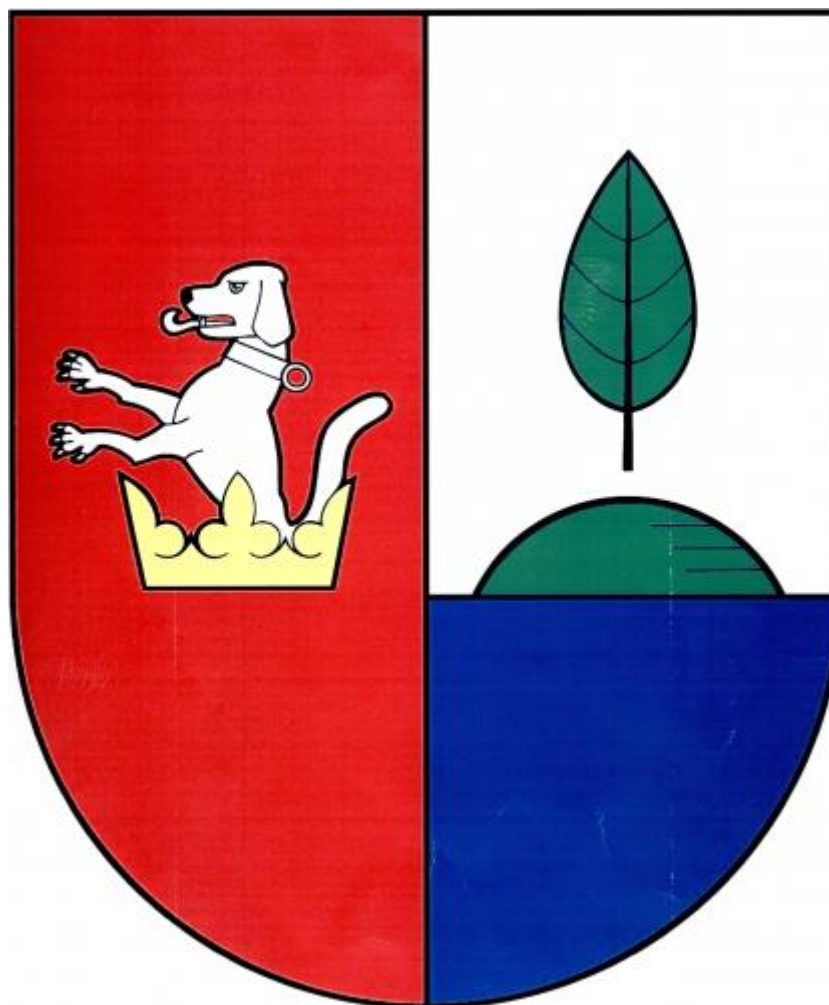
38) znak obce Nasavrky³⁵⁴

³⁵⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4b0e00e0-c688-4ca1-ab92-ebb9c664018b>. [online]. [cit. 27.6.2018].

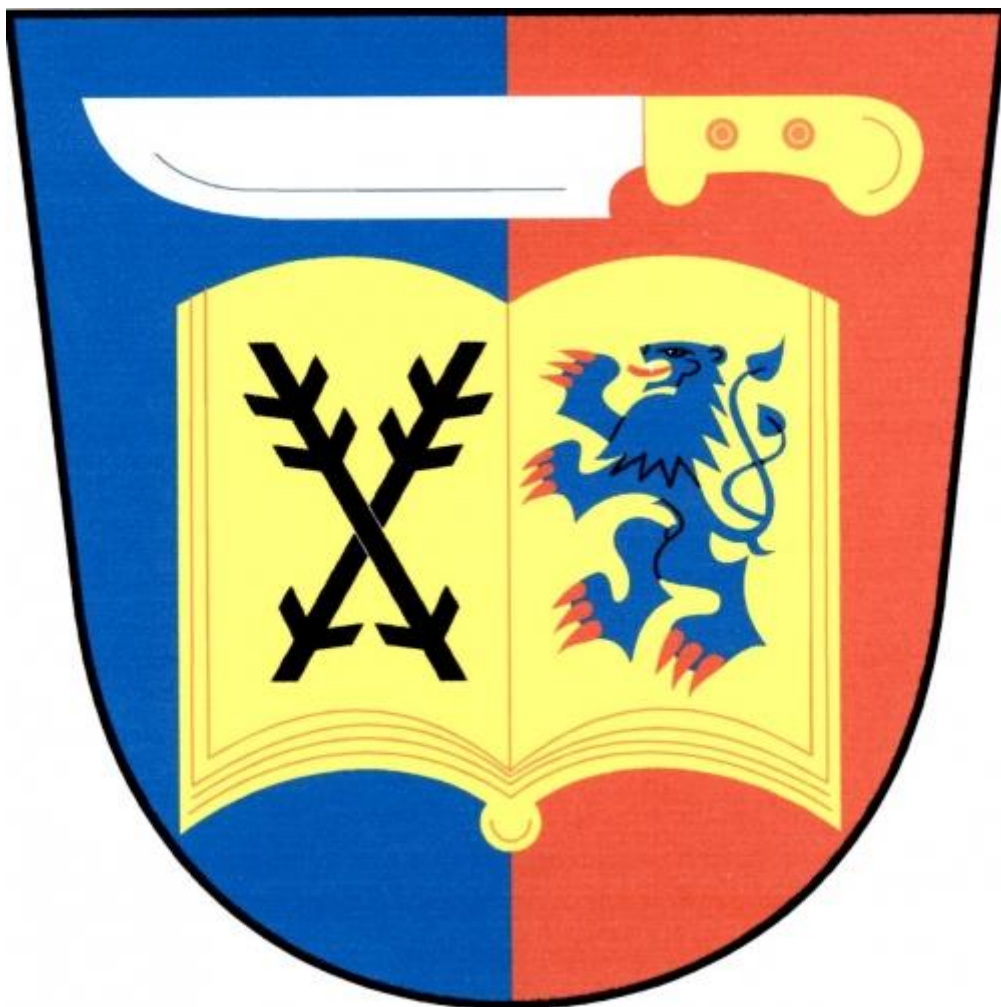
39) znak obce Oreš³⁵⁵

³⁵⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6ff64fad-eec7-4fd3-ae3-6023bcba6570>. [online]. [cit. 27.6.2018].

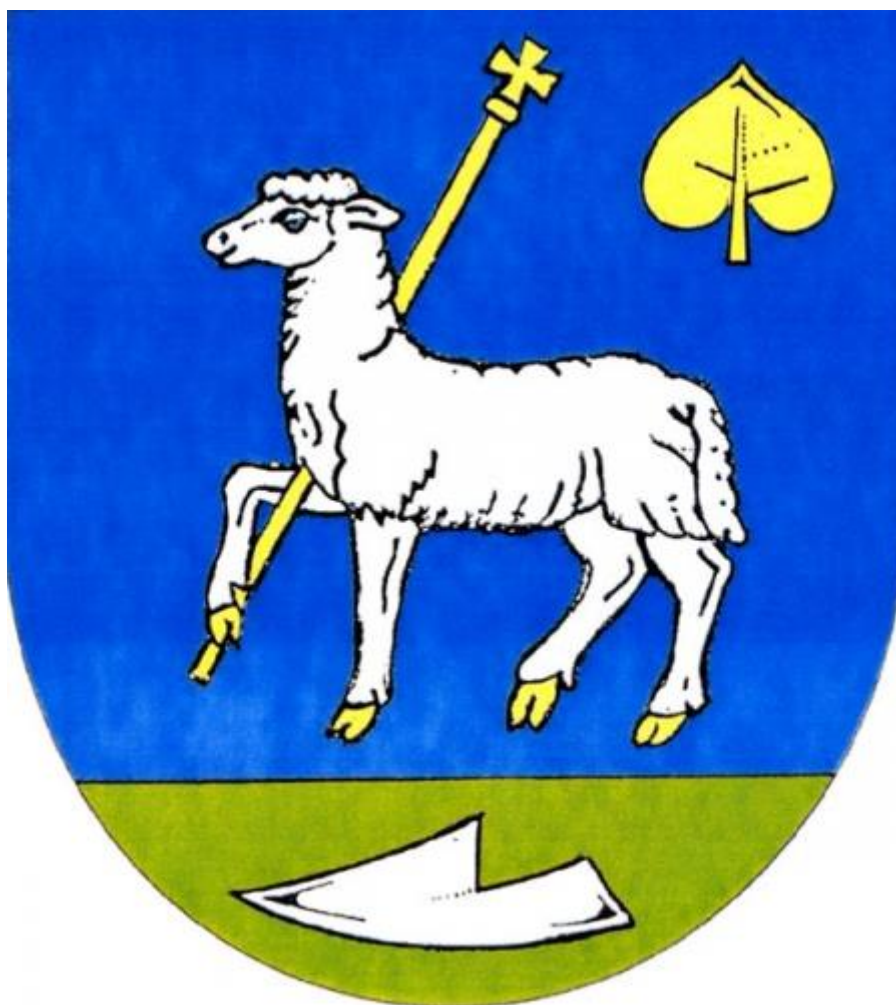
40) znak obce Ostrov³⁵⁶

³⁵⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/3fb06188-29b7-44a3-b3c7-2fe2c69a0da2>. [online]. [cit. 27.6.2018].

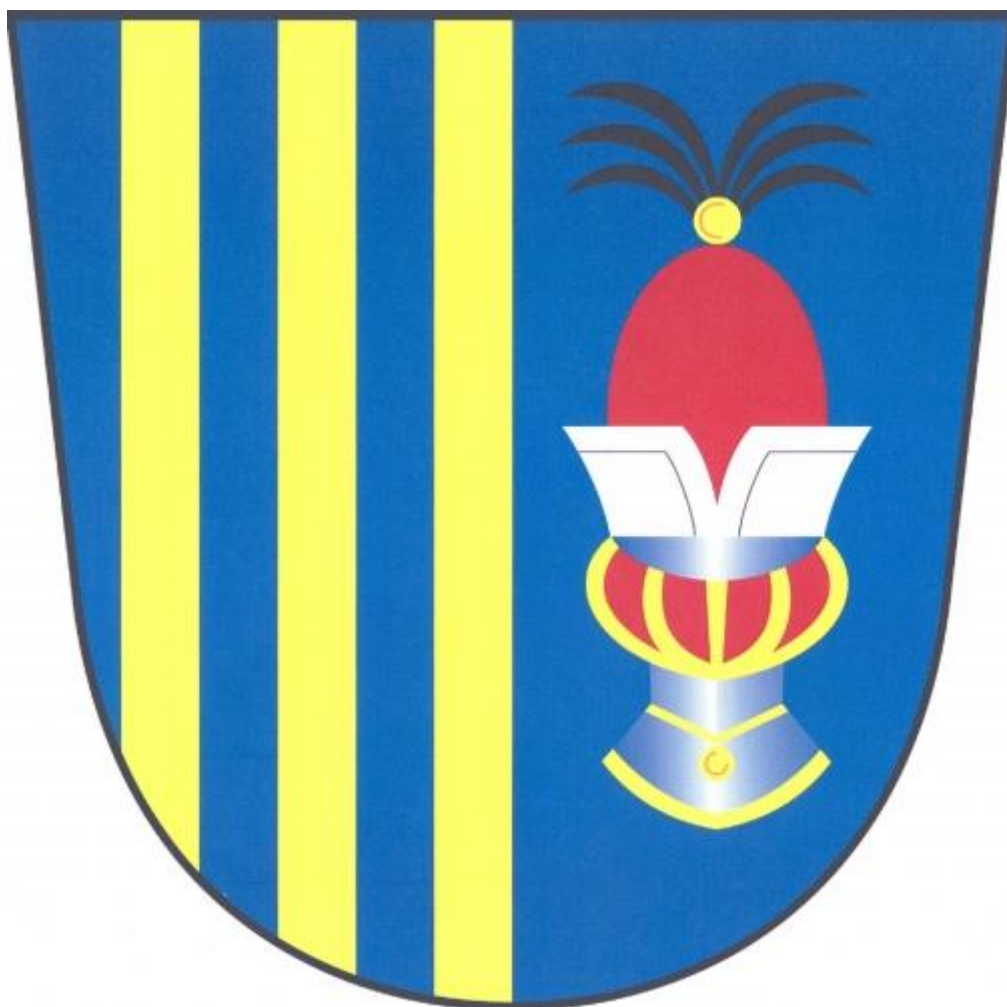
41) znak obce Otradov³⁵⁷

³⁵⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/ea29069c-e739-4eda-99d1-4d3bf0d7aba2>. [online]. [cit. 27.6.2018].

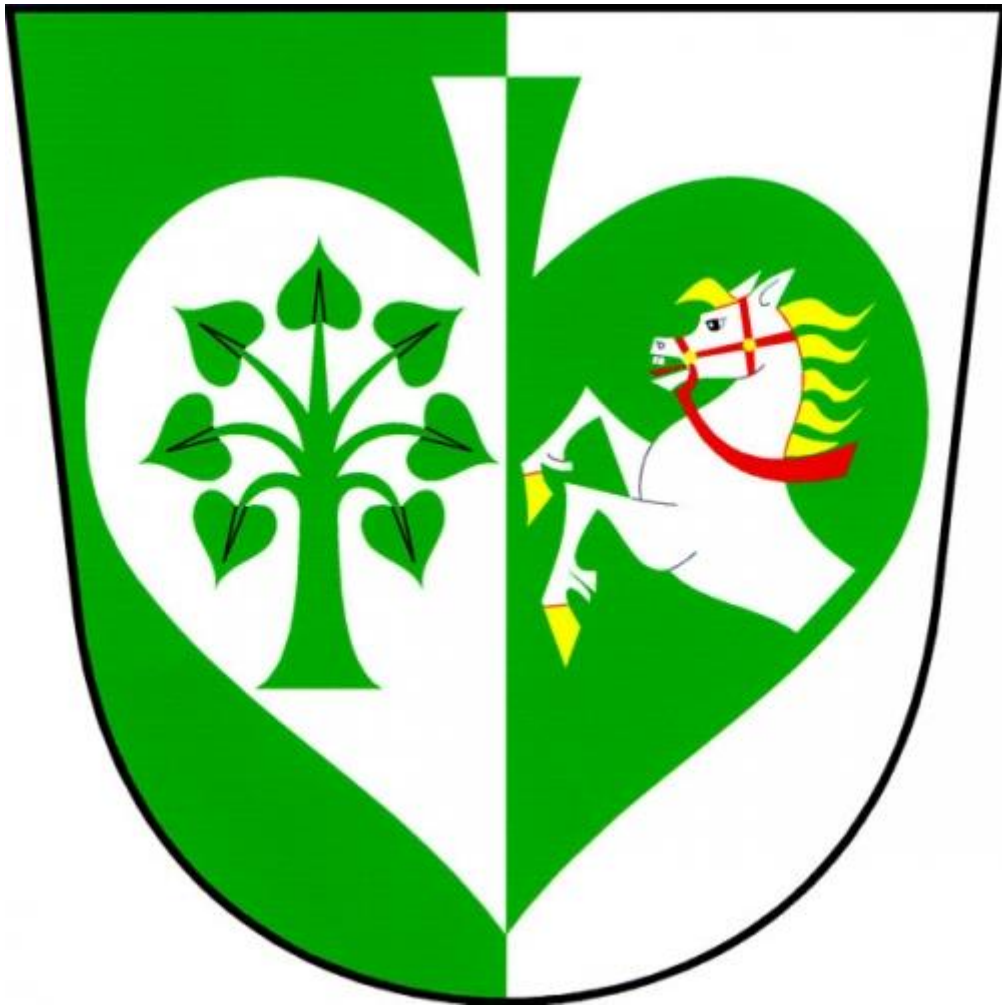
42) znak obce Perálec³⁵⁸

³⁵⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9ed31e3b-52d3-49bb-8304-33adcb19c12a>. [online]. [cit. 27.6.2018].

43) znak obce Podhořany u Ronova³⁵⁹

³⁵⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/d4502ac6-5c32-41a7-9b8a-1436ca671e3a>. [online]. [cit. 27.6.2018].

44) znak obce Pokřikov³⁶⁰

³⁶⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/83697c9c-8939-442a-a093-876d08002e23>. [online]. [cit. 27.6.2018].

45) znak obce Prachovice³⁶¹

³⁶¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/866508ee-c478-4fba-8546-dbe60d35acb4>. [online]. [cit. 27.6.2018].

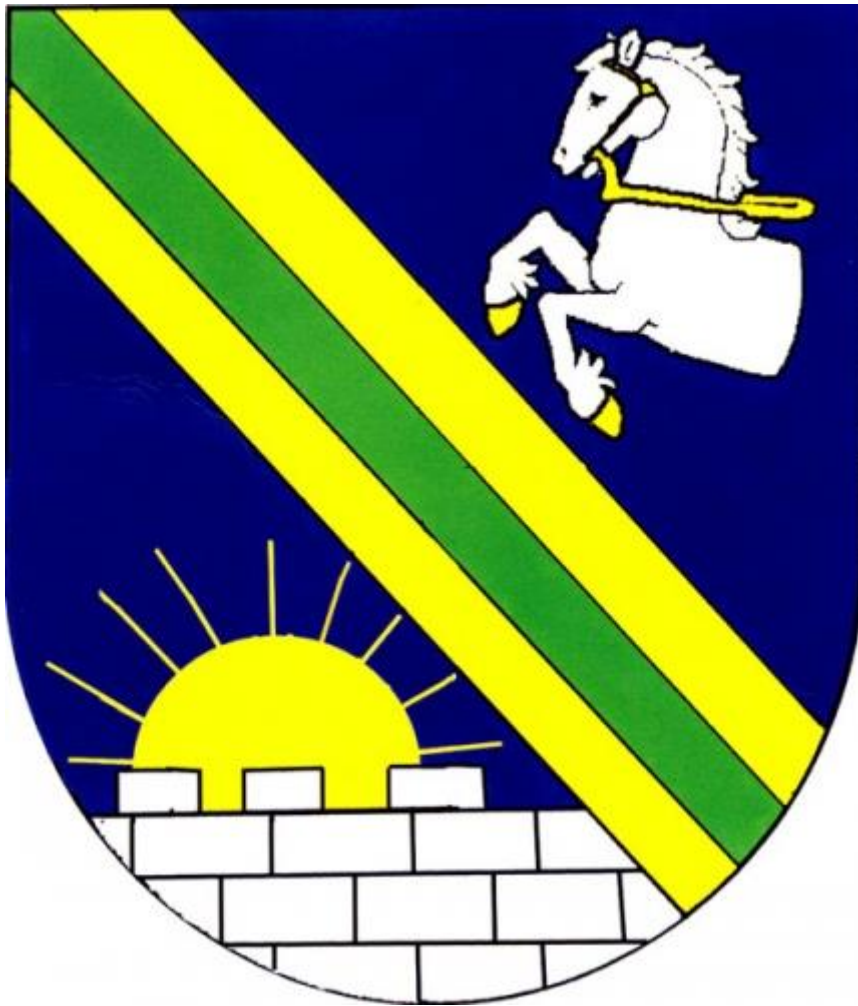
46) znak obce Předhradí³⁶²

³⁶² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cf125191-de6b-4ef3-a13f-eeeac8420653>. [online]. [cit. 27.6.2018].

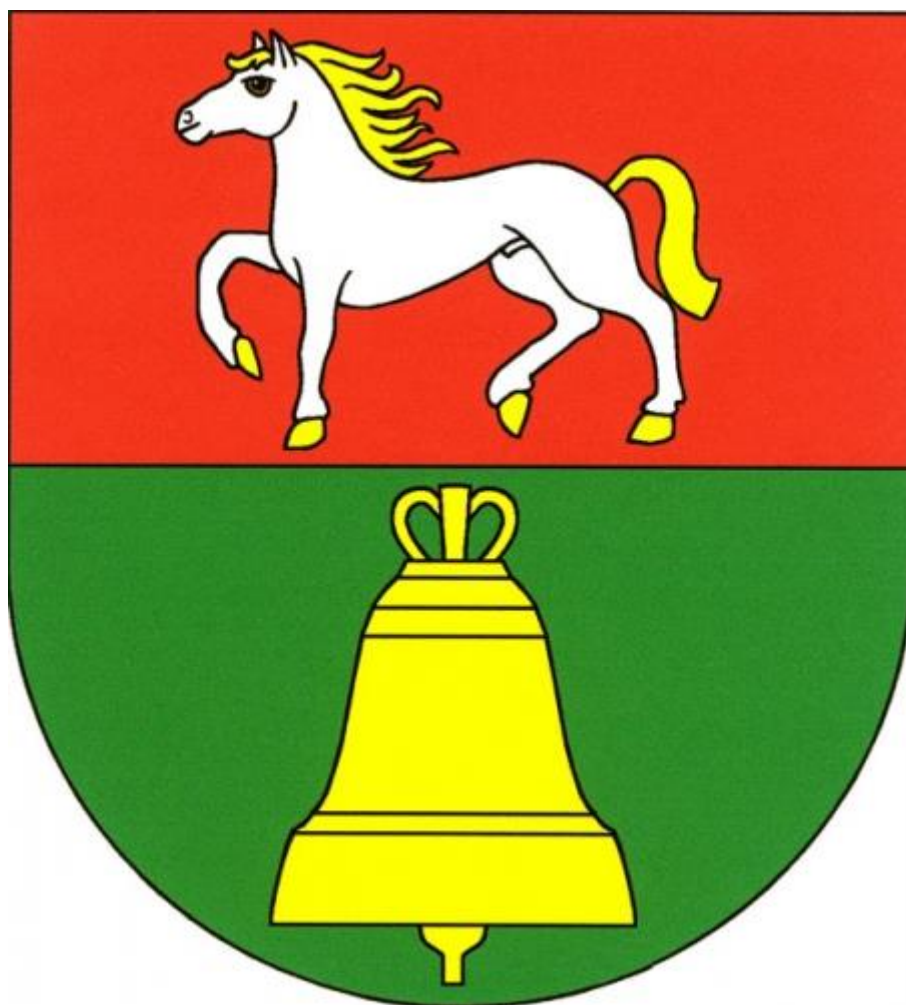
47) znak obce Přestavky³⁶³

³⁶³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/e245eeb0-f343-40a4-8573-381e3f72cea4>. [online]. [cit. 27.6.2018].

48) znak obce Raná³⁶⁴

³⁶⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/df8078f9-3493-4693-ad4d-d56f6a710978>. [online]. [cit. 27.6.2018].

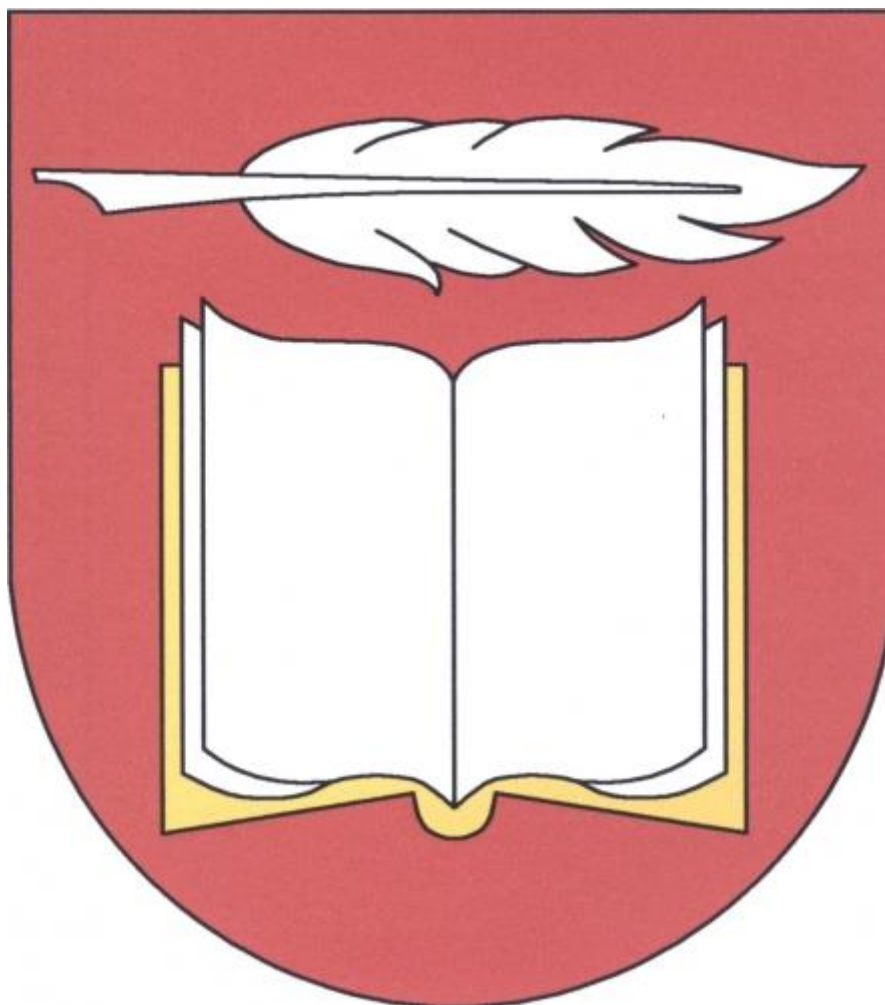
49) znak obce Rosice³⁶⁵

³⁶⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cc8c9f4-4fd9-4b49-9f8f-c31ea128a43e>. [online]. [cit. 27.6.2018].

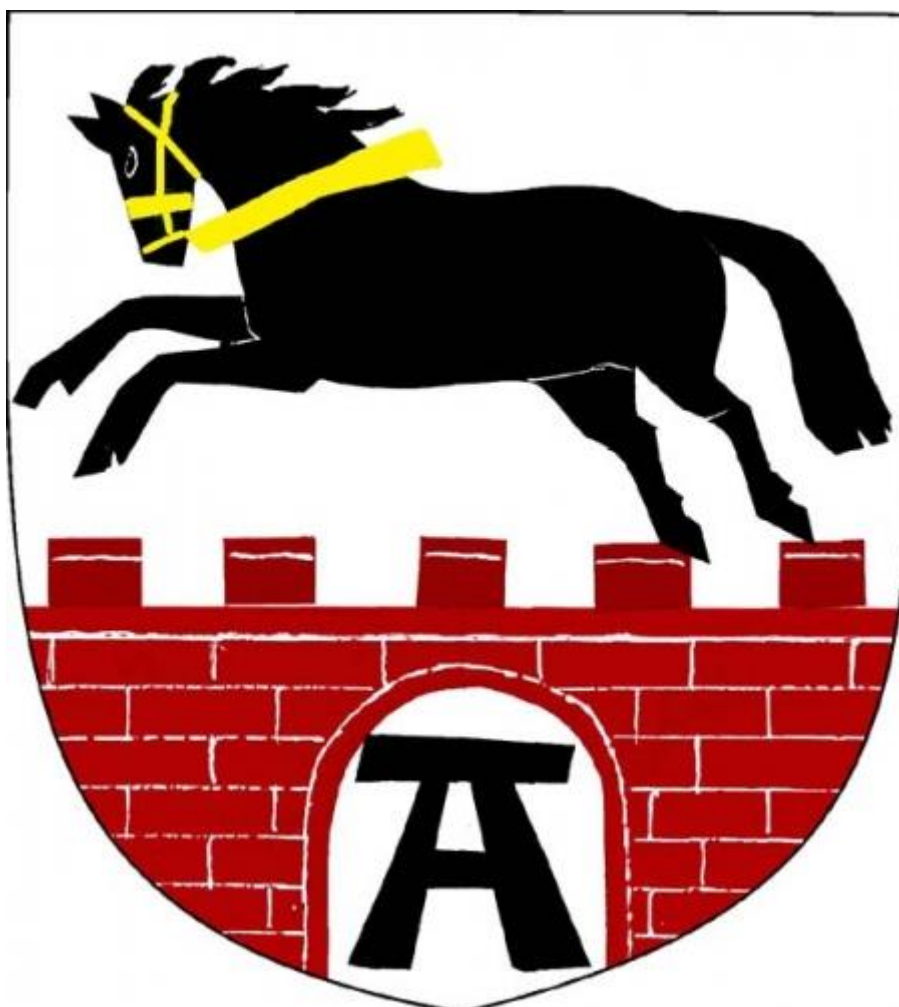
50) znak obce Rozhovice³⁶⁶

³⁶⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/a46ecc39-476e-44f8-a121-2730aa06dd08>. [online]. [cit. 27.6.2018].

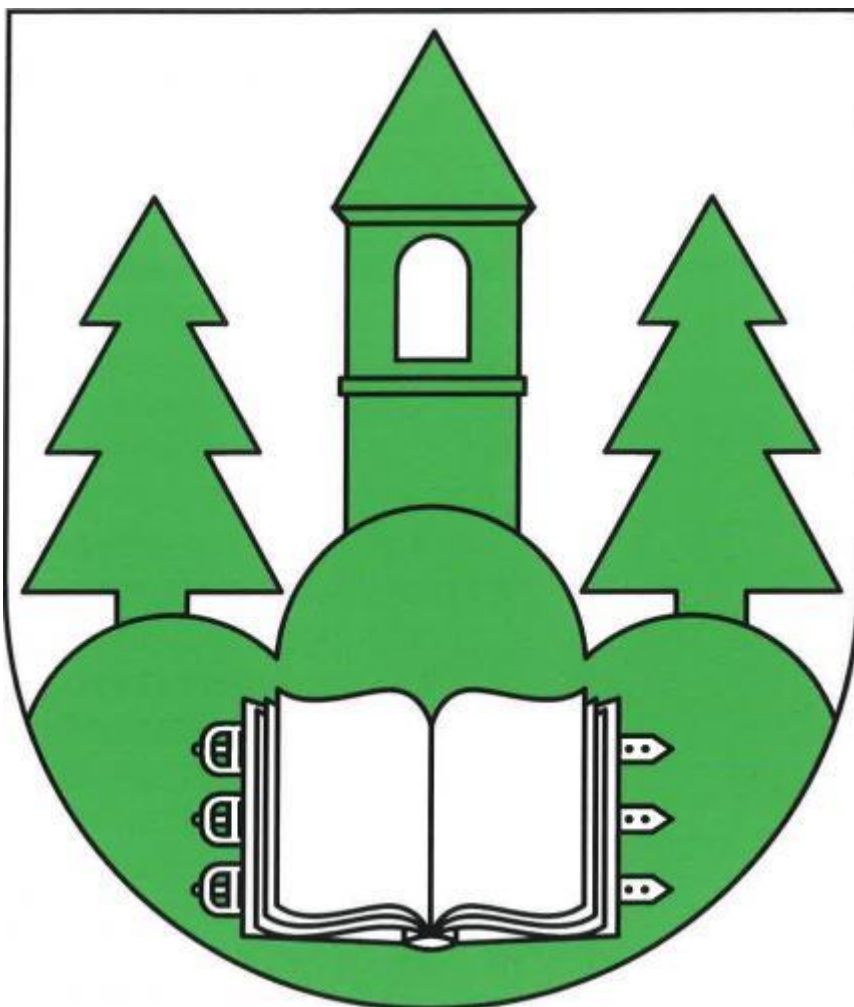
51) znak obce Řestoky³⁶⁷

³⁶⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c5fca77d-12ed-4862-81c4-4a55658d8610>. [online]. [cit. 27.6.2018].

52) znak obce Slatiňany³⁶⁸

³⁶⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c5c6b75a-a897-48ed-9ce7-8fe40b113e90>. [online]. [cit. 27.6.2018].

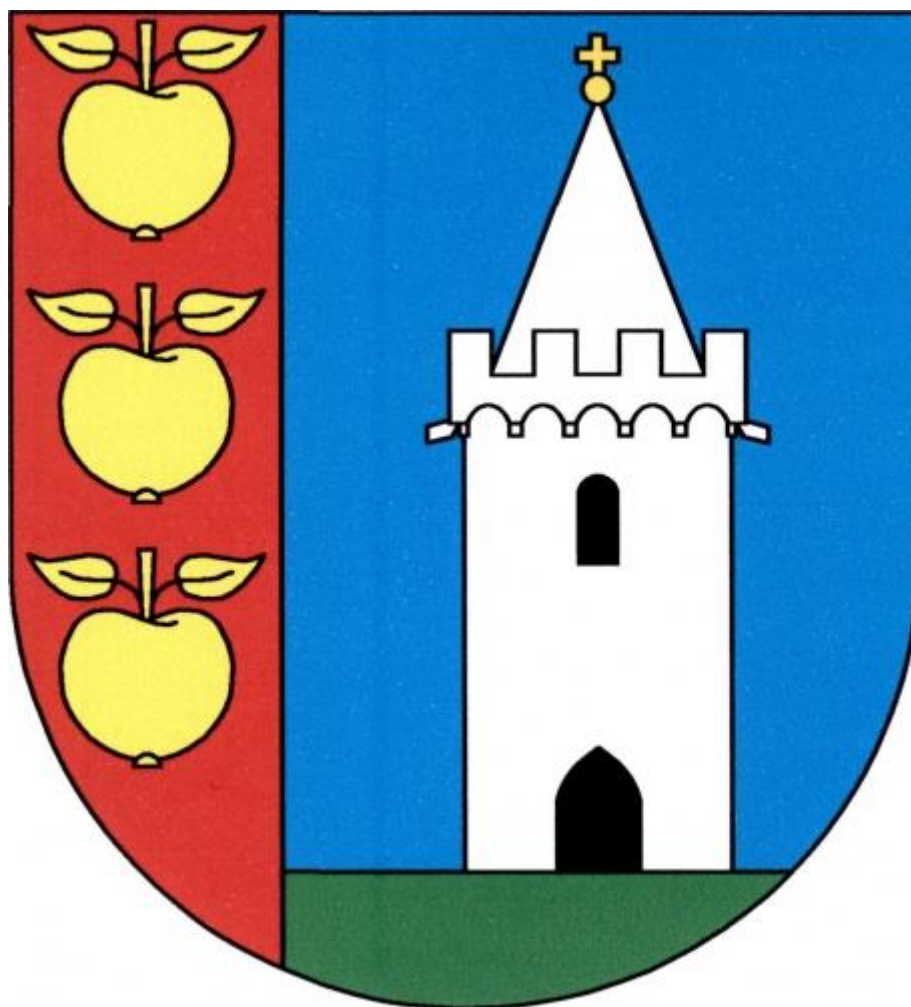
53) znak obce Smrček³⁶⁹

³⁶⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b647085b-6a64-4fac-8442-c68d2a24fd38>. [online]. [cit. 27.6.2018].

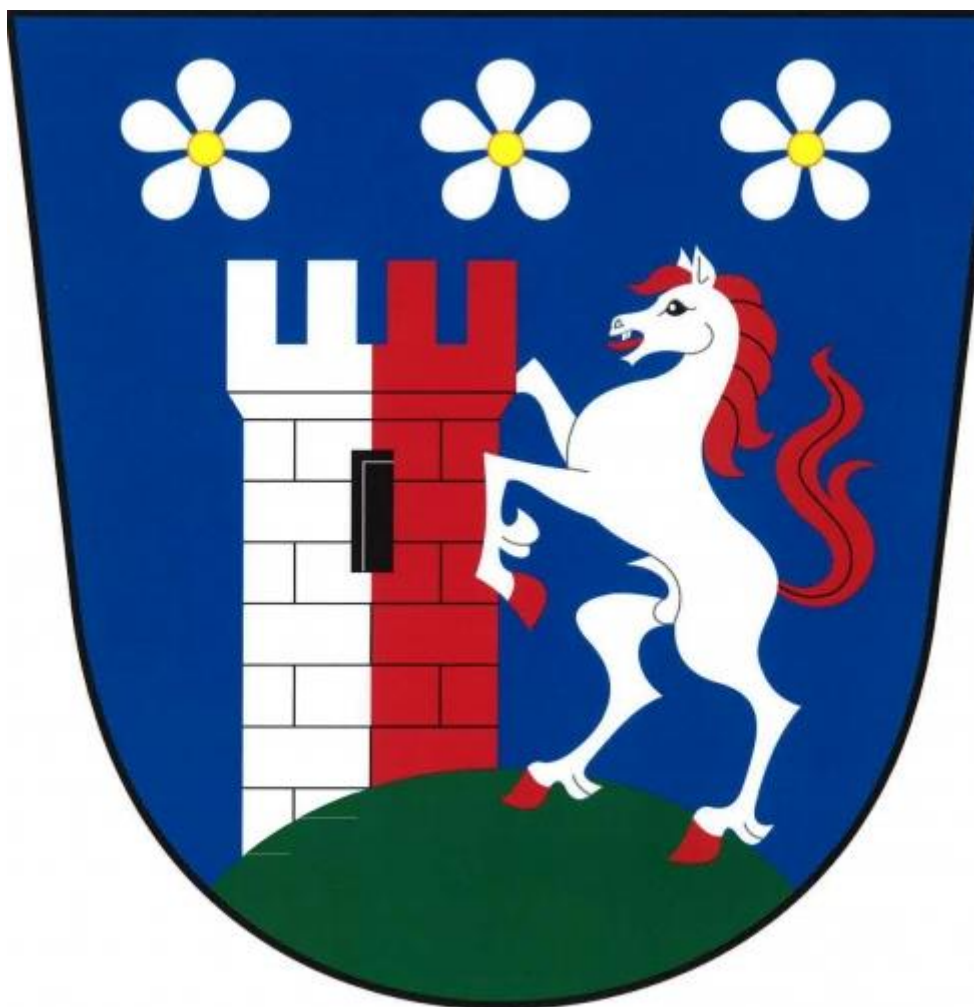
54) znak obce Sobětuchy³⁷⁰

³⁷⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/523fba8b-976a-438e-89bf-9ee9a23ed47c>. [online]. [cit. 27.6.2018].

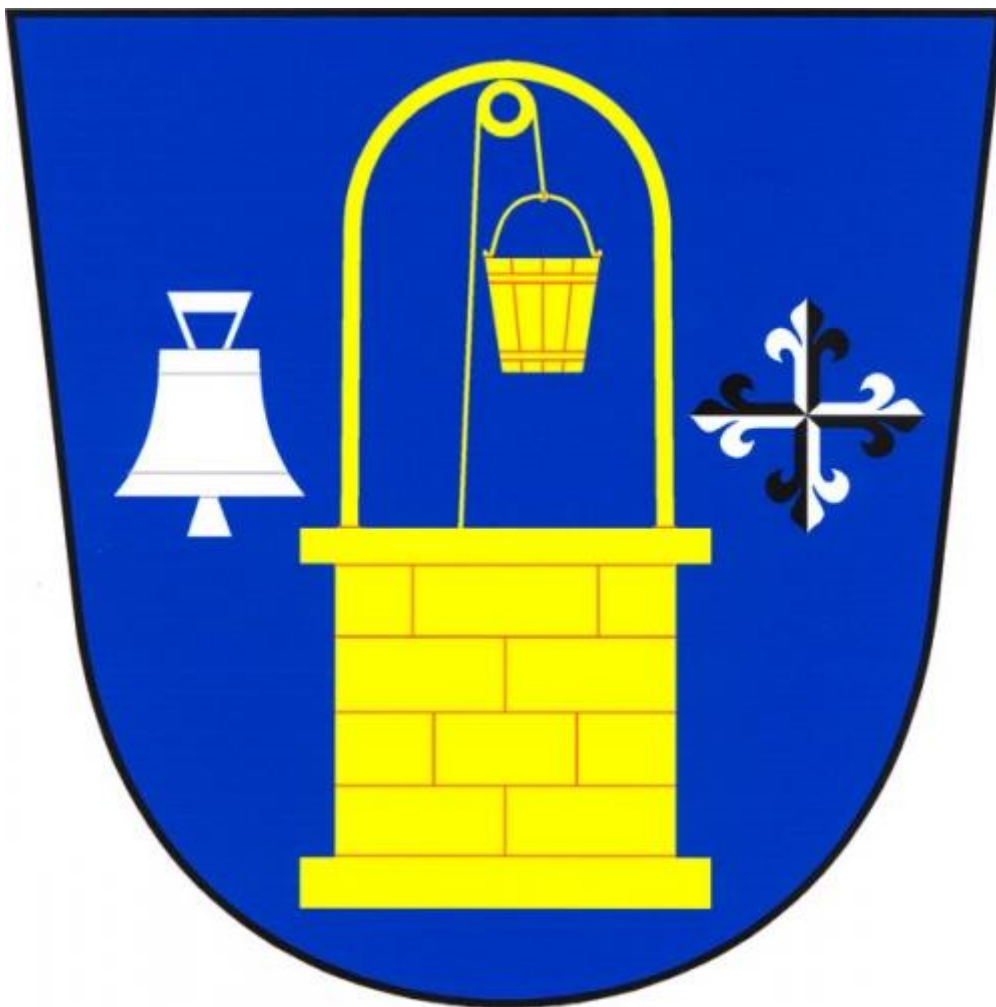
55) znak obce Stolany³⁷¹

³⁷¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b81ea0fa-c1a1-454c-9f5b-a67409195391>. [online]. [cit. 27.6.2018].

56) znak obce Střemošice³⁷²

³⁷²Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/5ac61869-ca72-424f-880f-73e3e344c2f2>. [online]. [cit. 27.6.2018].

57) znak obce Studnice³⁷³

³⁷³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/c66c8e48-ad46-4abd-ba06-eb2a4c451040>. [online]. [cit. 27.6.2018].

58) znak obce Svídnice³⁷⁴

³⁷⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/73c70ba9-39ac-468f-9404-fb75502bee0b>. [online]. [cit. 27.6.2018].

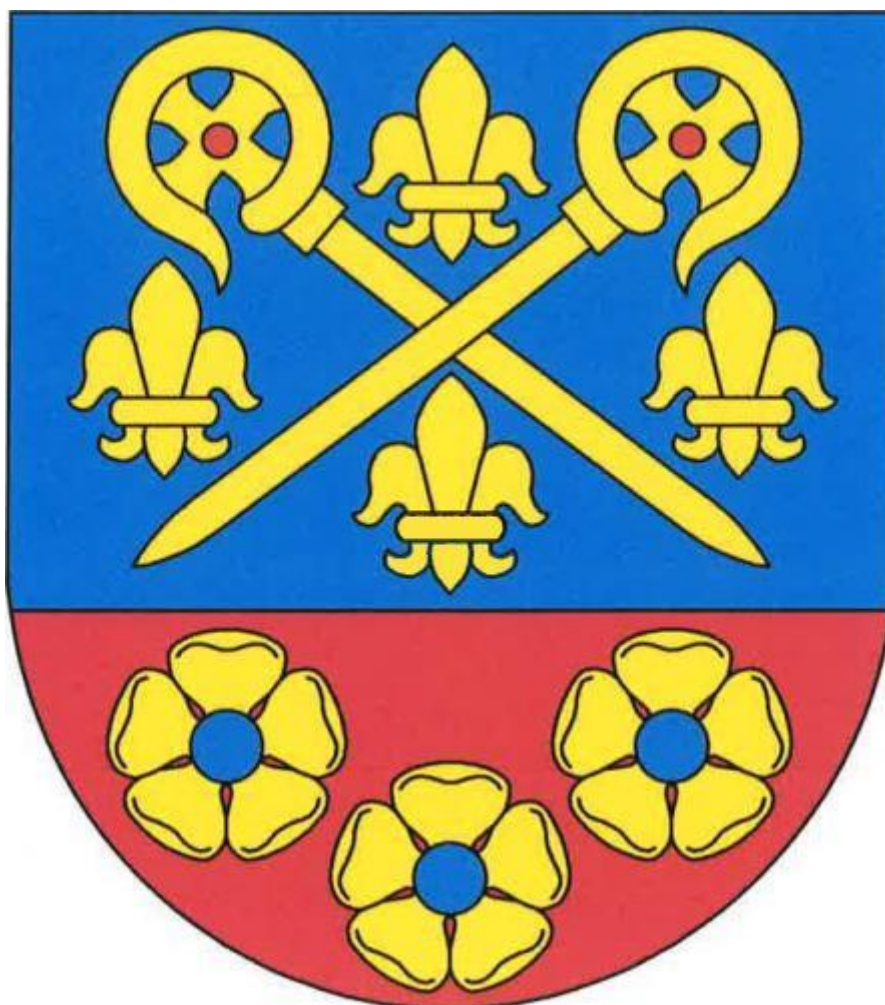
59) znak obce Svratouch³⁷⁵

³⁷⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/0ddf8fe2-6381-46fd-baac-cbfd2eaea466>. [online]. [cit. 27.6.2018].

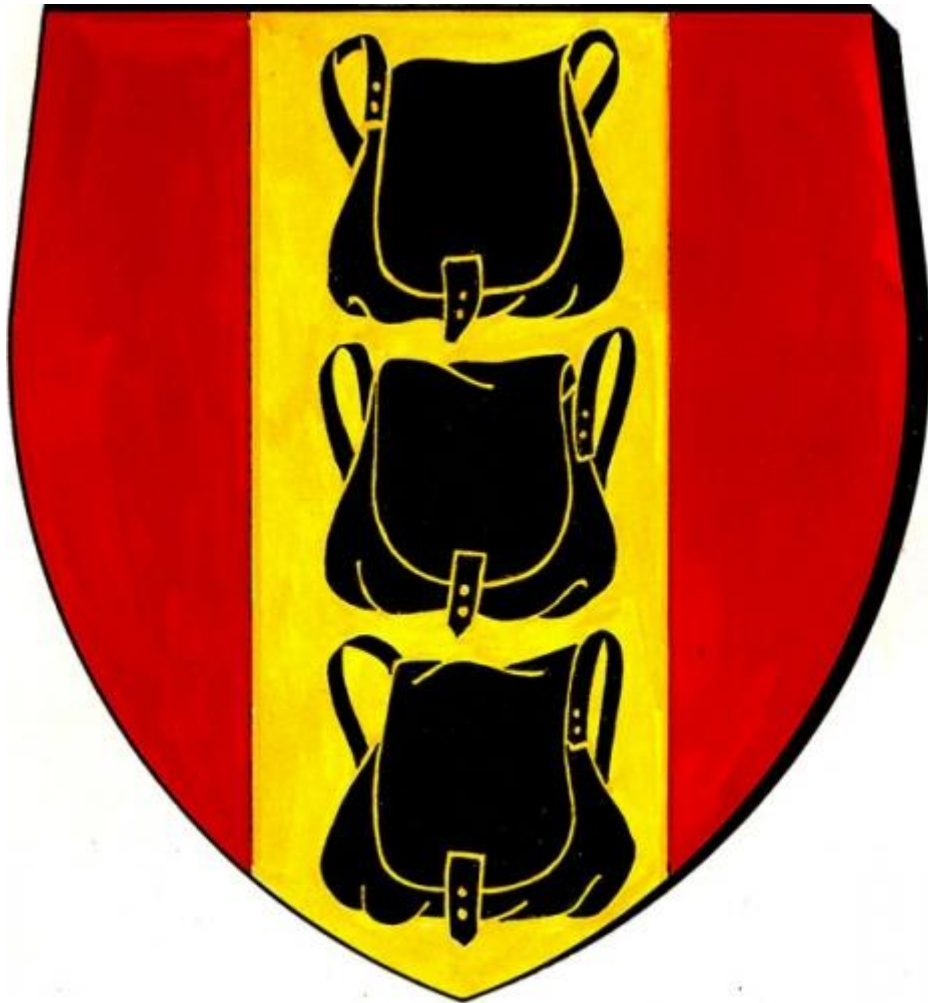
60) znak obce Tisovec³⁷⁶

³⁷⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/da36ec2f-d724-4974-92b6-a3dda2ed74ed>. [online]. [cit. 27.6.2018].

61) znak obce Trojovice³⁷⁷

³⁷⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/22482e5e-7d06-45f1-a129-c059c21c90e5>. [online]. [cit. 27.6.2018].

62) znak obce Třemošnice³⁷⁸

³⁷⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/52779cf4-36ca-4ad5-82b9-701f73c4bb3b>. [online]. [cit. 27.6.2018].

63) znak obce Třebřichy³⁷⁹

³⁷⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/2728b8b5-82aa-4ab7-836d-f677fede3c13>. [online]. [cit. 27.6.2018].

64) znak obce Úhřetice³⁸⁰

65) znak obce Vápenný Podol³⁸¹

³⁸⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/4bdac111-2d17-4e45-b152-0b99eb08730b>. [online]. [cit. 27.6.2018].

³⁸¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/56056457-936a-4440-9727-098432a67972>. [online]. [cit. 27.6.2018].

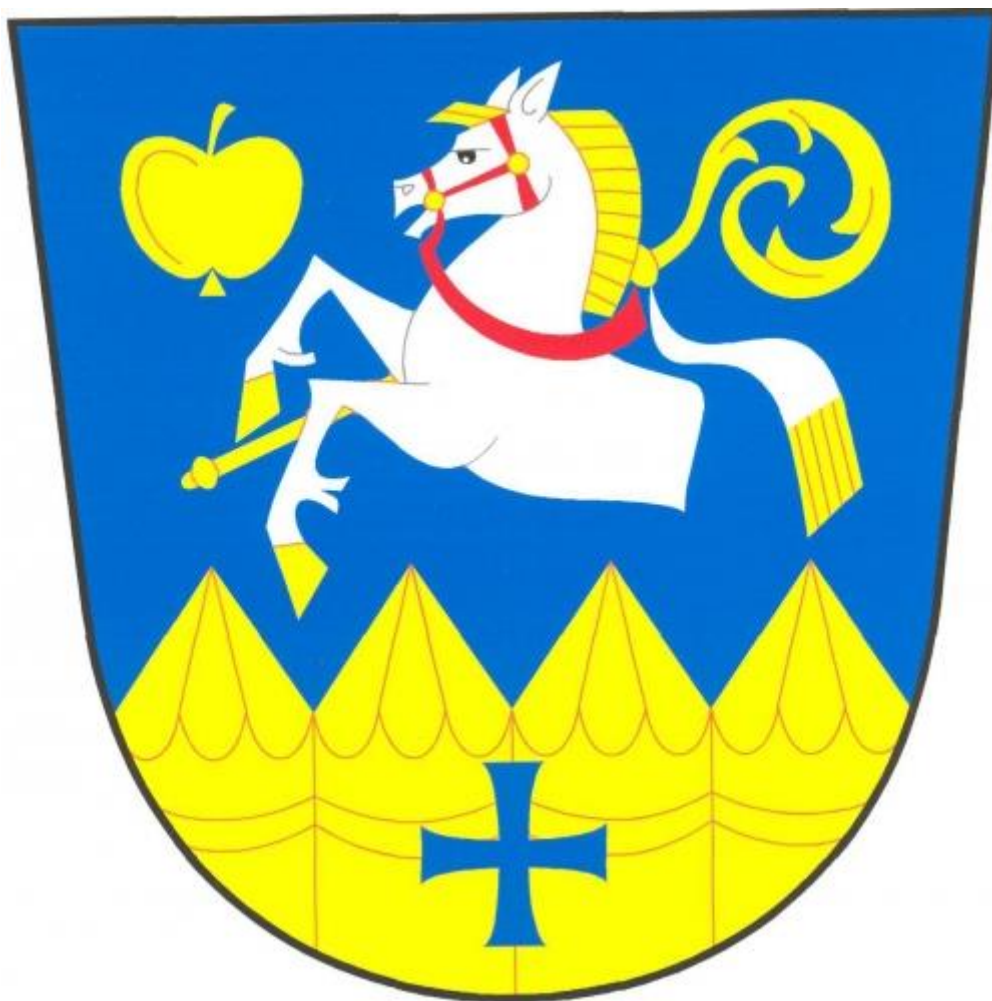
66) znak obce Včelákov³⁸²

³⁸² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/cc197bdf-7a14-473a-af72-c3a04d59898e>. [online]. [cit. 27.6.2018].

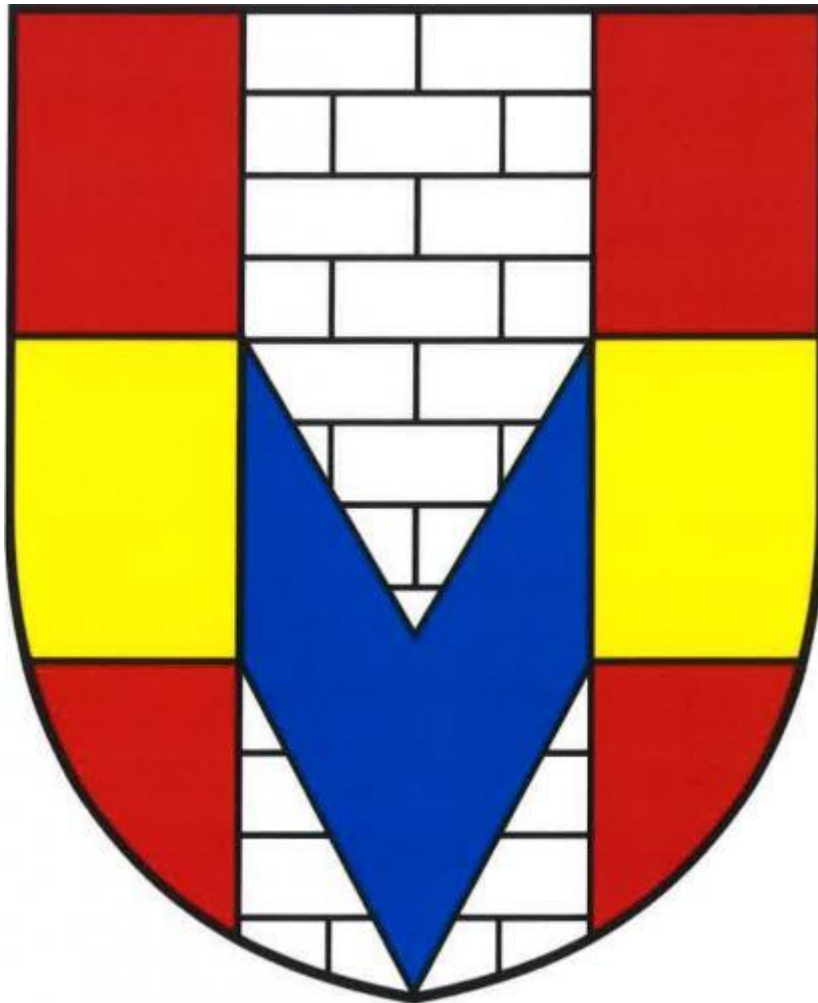
67) znak obce Vejvanovice³⁸³

³⁸³ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f48d5b52-7ae7-4494-8f1b-9133ba9bb0b6>. [online]. [cit. 27.6.2018].

68) znak obce Vítanov³⁸⁴

³⁸⁴ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/996318c7-3703-42ba-9659-36919f7b2c02>. [online]. [cit. 27.6.2018].

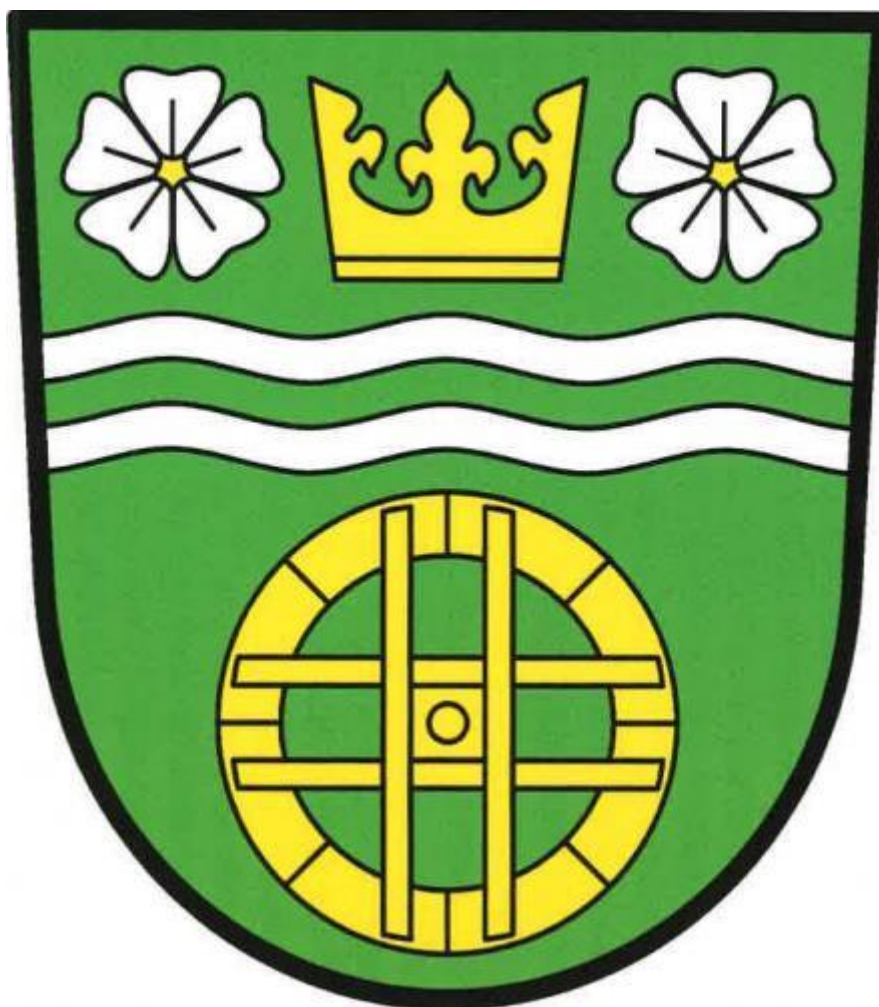
69) znak obce Vojtěchov³⁸⁵

³⁸⁵ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/d627c6ee-2659-42e0-9b58-115c906edcb8>. [online]. [cit. 27.6.2018]

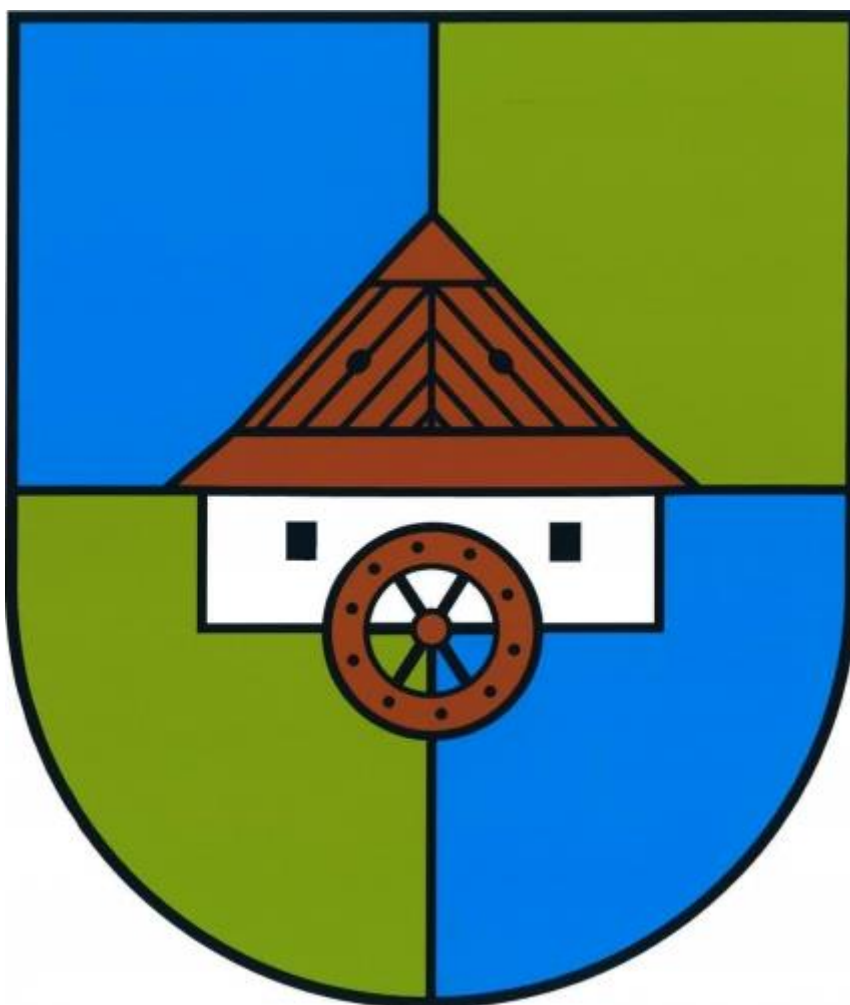
70) znak obce Vrbatův Kostelec³⁸⁶

³⁸⁶ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/9c6f5498-d6f9-4686-a7d1-8a071ce20e2b>. [online]. [cit. 27.6.2018].

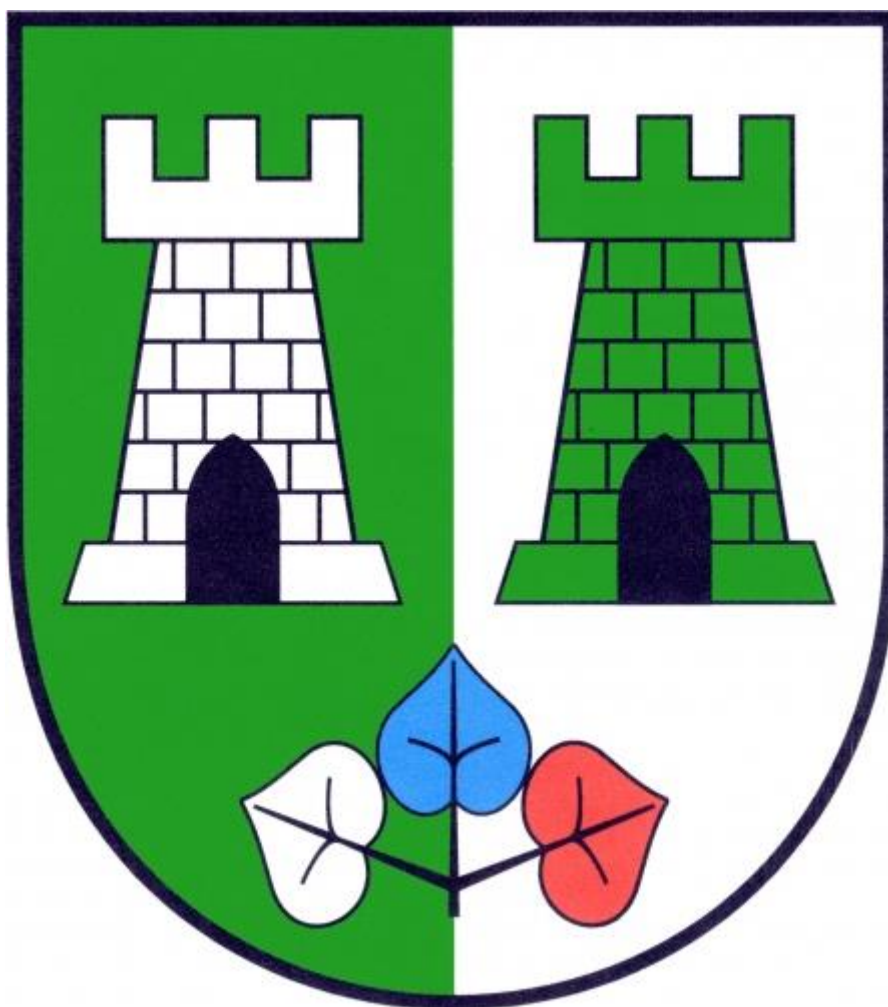
71) znak obce Všeradov³⁸⁷

³⁸⁷ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/7c24fe29-8182-4c19-9215-3181efa6e350>. [online]. [cit. 27.6.2018].

72) znak obce Vysočina³⁸⁸

³⁸⁸ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/334c9b5c-11a6-4694-9f69-aa911f6fcf18>. [online]. [cit. 27.6.2018].

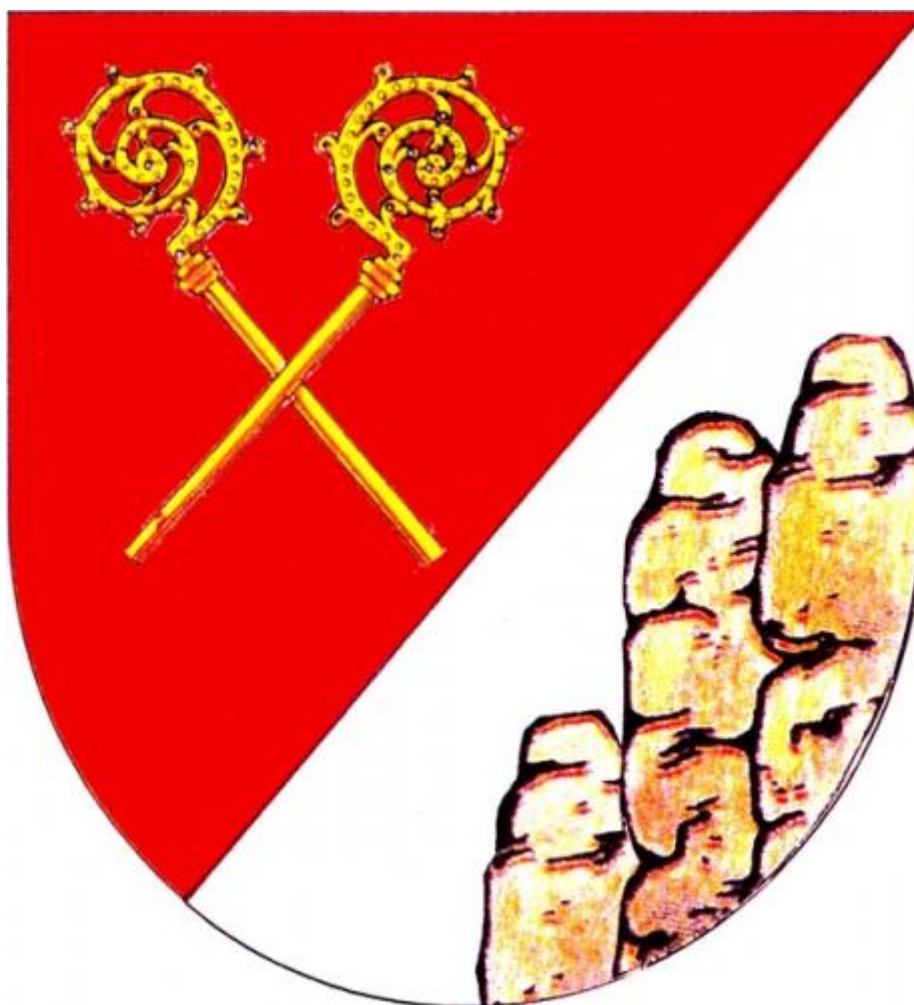
73) znak obce Zaječice³⁸⁹

³⁸⁹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/480159a8-21de-4611-a43b-caa343a347e3>. [online]. [cit. 27.6.2018].

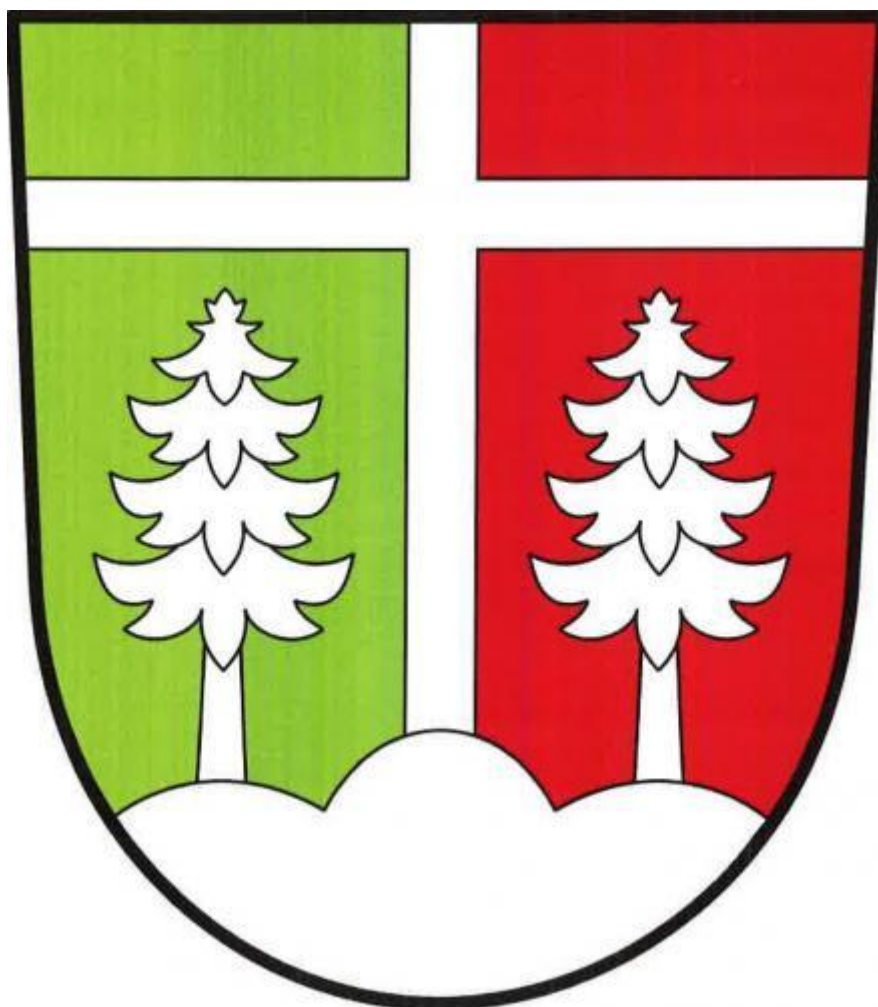
74) znak obce Zájezdec³⁹⁰

³⁹⁰ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/f53e27f2-65c6-41be-ac76-a1bcb90d9ea9>. [online]. [cit. 27.6.2018].

75) znak obce Zderaz³⁹¹

³⁹¹ Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/6fe0a706-3da4-4ab3-92cb-82d606311d2d>. [online]. [cit. 27.6.2018].

76) znak obce Žlebské Chvalovice³⁹²

³⁹² Oficiální stránky Poslanecké sněmovny. Registr komunálních symbolů. Dostupné z: <https://rekos.psp.cz/detail-symbolu/id/b8572450-1380-41c5-b81a-e8e29fc46e8f>. [online]. [cit. 27.6.2018].

77) zamítnutý návrh znaku obce Jeníkov³⁹³

³⁹³ Archiv Poslanecké sněmovny. Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Jeníkov (foto autor).

78) zamítnutý návrh znaku obce Libkov³⁹⁴

³⁹⁴ Archiv Poslanecké sněmovny. Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Libkov (foto autor).

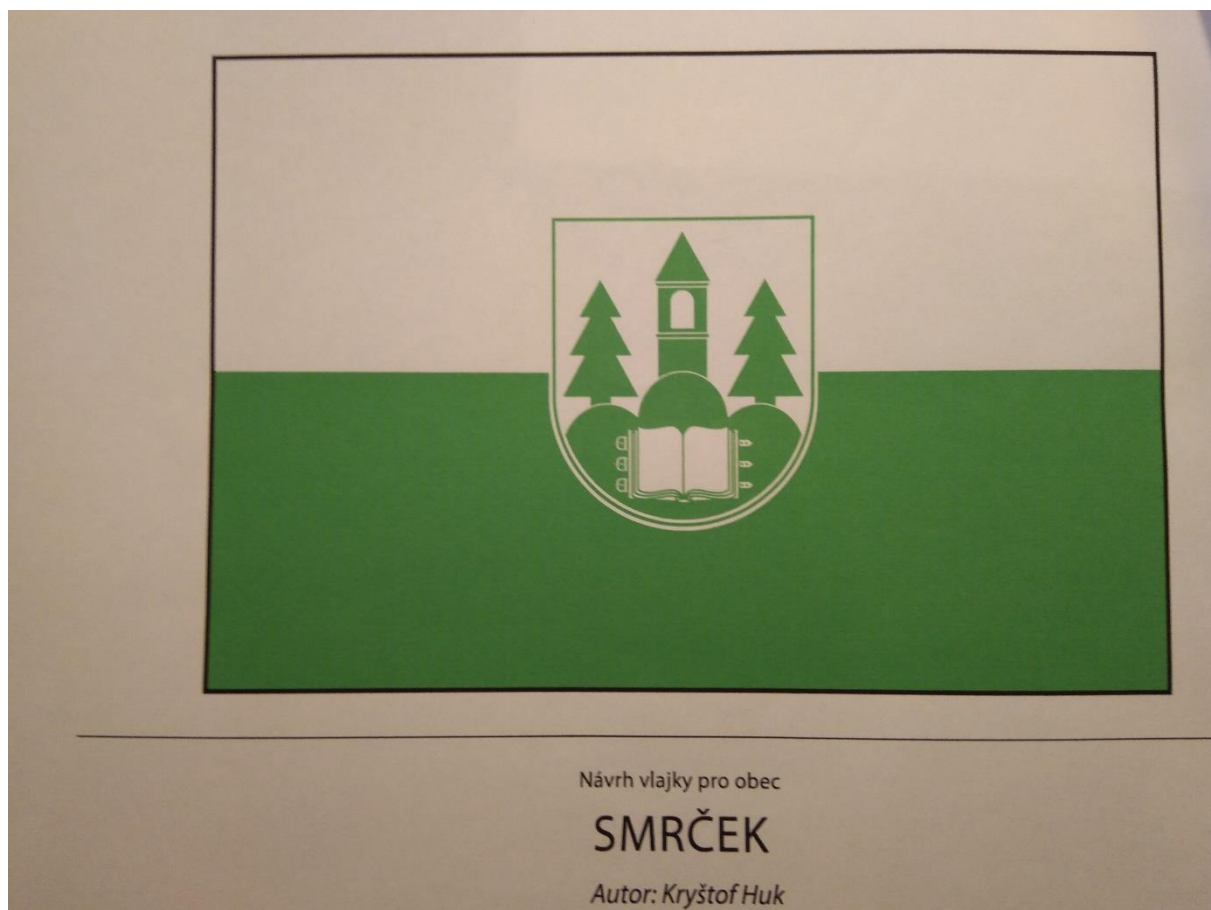
79) zamítnutý návrh znaku obce Ostrov³⁹⁵

³⁹⁵ Archiv Poslanecké sněmovny. Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Ostrov (foto autor).

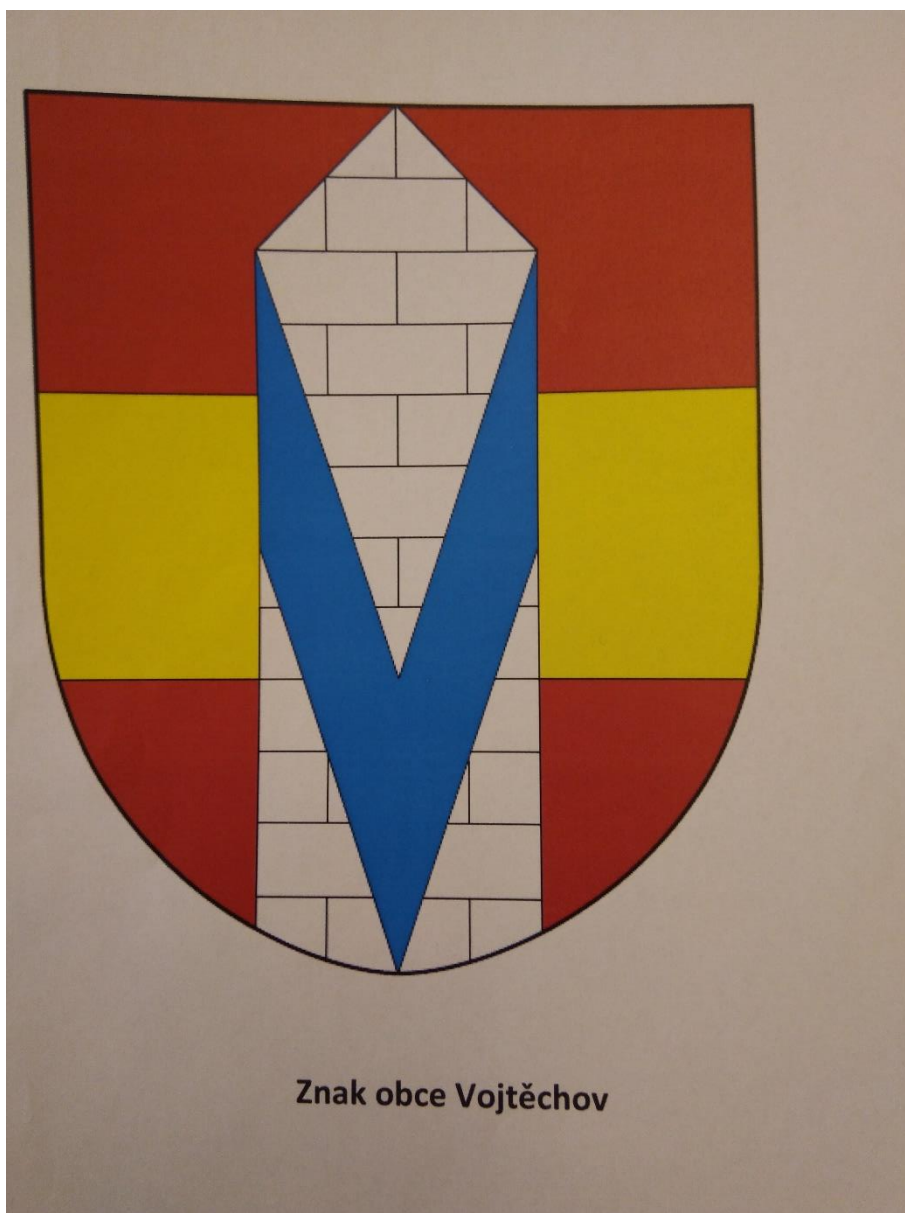
80) zamítnutý návrh znaku obce Raná³⁹⁶

³⁹⁶ Archiv Poslanecké sněmovny. Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Raná (foto autor).

81) nevhodný návrh vlajky obce Smrček³⁹⁷

³⁹⁷ Archiv Poslanecké sněmovny. Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Smrček (foto autor).

82) zamítnutý návrh znaku obce Vojtěchov³⁹⁸

³⁹⁸ Archiv Poslanecké sněmovny. Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vojtěchov (foto autor).

83) zamítnutý návrh znaku obce Vysočina³⁹⁹

³⁹⁹ Archiv Poslanecké sněmovny. Sbíрка udělených znaků a praporů obcím a městům, obec Vysočina (foto autor).

Anketní lístek pro volbu znaku a vlajky obce Tisovec

Vážení občané obce Tisovec,
rádi bychom Vás přizvali ke spoluúčasti na výběru erbu a vlajky naší obce
dle přiložených návrhů. Návrhy zpracovala heraldická kancelář Stanislava
Kasíka „Dauphin“, Roudnice nad Labem.

Vybrat můžete zakřížkováním pouze jeden řádek
s vybraným znakem a k němu barevně a tématicky vytvořenou vlajkou

Znak č.1 a vlajka č.1/1	☐
Znak č.1 a vlajka č.1/2	☐
Znak č.2 a vlajka č.2/1	☐
Znak č.2 a vlajka č.2/2	☐
Znak č.2A a vlajka č. 2A/1	☐
Znak č.2A a vlajka č. 2A /2	☐
Znak č.3 a vlajka č.3/1	☐
Znak č.3 a vlajka č. 3/2	☐
Znak č. 3Aa vlajka č. 3A/1	☐
Znak č.3A a vlajka č. 3A/2	☐
Znak č.4 a vlajka č. 4/1	☐
Znak č.4a vlajka č. 4/2	☐

84) hlasovací lístek z obce Tisovec – přední strana⁴⁰⁰

⁴⁰⁰ Foto autor.

Znaky i vlajky jsou ve větším provedení připraveny k nahlédnutí na
obecním úřadě, v prodejně ve Dřeveši a v prodejně v Kvasíně, kde si
můžete v případě potřeby ještě vyzvednout anketní lístky.

Anketní lístky odevzdejte do 19.června 2009

vyplněné zpět na

OÚ ve Dřeveši
nebo do prodejny ve Dřeveši
nebo do prodejny v Kvasíně.

85) hlasovací lístek z obce Tisovec – zadní strana⁴⁰¹

⁴⁰¹ Foto autor.